صبح جمعه
۱۴۰۵/۸/۱۵

دفترچهٔ شمارهٔ (۱)

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

۱

آزمون ۱۵ آبان‌ماه ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی

دوازدهم انسانی

ساعت ۸ تا ۹:۴۰ صبح

۱۰۰ سؤال در ۱۰۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شمارهٔ سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	انتخابی	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۲۰
		ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۲۱	۳۰	
۳	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)	۳۰	۳۱	۶۰	۳۰
۴	اجباری	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۵	انتخابی	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
		جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۸۱	۹۰	
۶	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰

فیلم تحلیل آموزشی سؤالات آزمون امروز

برای مشاهدهٔ فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

کانال انسانی‌ها در پیام‌رسان «بله»

برای عضویت، کد روبه‌رو را اسکن کنید.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، محمد بحیرایی، عارف بهرام‌نیا، احمد حسن‌زاده‌فرد، علی حسینی‌نوه، محمد حمیدی، رضا خانبابائی، احمد ذاکرزاده، شکیب رجبی، نسترن صمدی، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، عباس مالکی، سید محمدعلی مرتضوی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، سید محسن رضوی، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، یاسین مهدیان، هومن نمازی، اکبر یحیوی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آزیتا بیدقی، جواد جلیلیان، امیرحسین خزایی، یاسین ساعدی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، سینا غلامی، مهراد کرمی، سید محمد مدنی دینانی، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی، نگین مرسلی
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، محمدرضا سوری، امیرعلی فردین، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، هادی توکلی، فائزه رحیمی لهی، یاسین ساعدی، علیرضا سالمی، حامد صفرخانیان، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، محیا مالکی، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، پرگل رحیمی، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، محمد قربانی، امیرمحمد قلعه‌کاهی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	عباس مالکی عرشیا محمدی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	محمد مشهدبان محمدمهدی اسلامی	مسئول درس: فریبا رئوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مهشید سعیدی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	ـــــ	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی ملیکا ذاکری	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: محمدحسین صادق‌پور، محسن جمشیدی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	علیرضا سالمی فاطمه عزیزی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	محمد قربانی	امیرمحمد قلعه‌کاهی	ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: علی ابراهیمی آرانی،زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

آمار و احتمال
درس ۲: احتمال
صفحه‌های ۱۲ تا ۲۴

۱- یک تاس را پرتاب می‌کنیم. اگر عددی اول آمد ۲ سکه را پرتاب می‌کنیم، در غیر این صورت ۲ تاس دیگر پرتاب می‌کنیم. فضای نمونهٔ ایـن پدیـدهٔ تصادفی چند عضو دارد؟

۱) ۴۲ ۲) ۴۸ ۳) ۱۲۰ ۴) ۱۳۶

۲- نهایی در پرتاب همزمان یک سکه و یک تاس، احتمال اینکه تاس عددی اول و سکه پشت یا رو باشد، کدام است؟

۱) $\frac{۱}{۵}$ ۲) $\frac{۱}{۴}$ ۳) $\frac{۱}{۳}$ ۴) $\frac{۱}{۲}$

۳- نهایی احتمال اینکه ۴ نفر در یک فصل از سال به‌دنیا بیایند چقدر است؟

۱) $\frac{۱}{۴^۴}$ ۲) $\frac{۱}{۴^۳}$ ۳) $\frac{۱}{۴^۲}$ ۴) $\frac{۱}{۴}$

۴- سه تاس را همزمان پرتاب می‌کنیم. اگر هر سه عدد روشده یکسان باشند، ۲ سکه پرتاب می‌کنیم، اگر دقیقاً دو عدد روشده یکسان باشند، ۳ سکه و در غیر این دو حالت ۴ سکه پرتاب می‌کنیم. فضای نمونه این آزمایش چند برآمد دارد؟

۱) ۲۵۶۸ ۲) ۲۴۶۴ ۳) ۲۶۶۴ ۴) ۲۷۶۴

۵- در کیسه‌ای ۵ مهرهٔ آبی و n مهرهٔ سبز وجود دارد. اگر تعداد کل حالاتی که علی می‌تواند دو مهره انتخاب کند برابر ۳۶ باشد. در این صورت احتمال اینکه در انتخاب تصادفی سه مهره، دو مهره آبی و یک مهره سبز باشد، کدام است؟

۱) $\frac{۱۰}{۲۱}$ ۲) $\frac{۱۵}{۲۱}$ ۳) $\frac{۸}{۲۱}$ ۴) $\frac{۱۲}{۲۱}$

محل انجام محاسبات

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۶- ۸ دانش‌آموز به‌طور تصادفی در یک ردیف کنار یکدیگر می‌ایستند. با چه احتمالی بین علی و رضا دقیقاً دو نفر قرار داشته و حسن در هیچ کدام از این دو جایگاه بین علی و رضا قرار نمی‌گیرد؟

۱) $\frac{۱}{۷}$ ۲) $\frac{۵}{۴۲}$ ۳) $\frac{۲}{۲۱}$ ۴) $\frac{۱}{۶}$

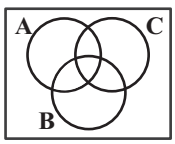
۷- از بین اعداد ۱ تا ۲۰، یک عدد به تصادف انتخاب می‌کنیم. اگر پیشامد A: «عدد انتخاب شده مضرب ۳ باشد.» و پیشامد B: «عدد انتخاب شده زوج باشد.»، احتمال پیشامد $A' \cap B'$ کدام است؟

۱) $\frac{۳}{۱۰}$ ۲) $\frac{۷}{۲۰}$ ۳) $\frac{۹}{۲۵}$ ۴) $\frac{۵}{۱۴}$

۸- فردی می‌خواهد از میان تعدادی پیراهن شامل ۴ پیراهن آبی، ۳ پیراهن قرمز و ۲ پیراهن مشکی در رخت‌آویز خود، به‌طور تصادفی ۴ پیراهن برای سفر انتخاب کند. احتمال این که حداقل ۳ پیراهن آبی باشند، چقدر است؟

۱) $\frac{۱}{۴}$ ۲) $\frac{۱}{۸}$ ۳) $\frac{۱}{۶}$ ۴) $\frac{۱}{۳}$

۹- نهایی با توجه به نمودار، کدام دو پیشامد ناسازگار هستند؟

۱) $A-B$ و $A-C$ ۲) $A \cap B$ و $A-C$
۳) $B \cup C$ و $A-B$ ۴) $B \cap C'$ و $A-B$

۱۰- احتمال رخ دادن پیشامد A از احتمال رخ ندادن آن به اندازهٔ ۰/۲۵ بیشتر است. احتمال وقوع پیشامد A کدام است؟

۱) $\frac{۵}{۸}$ ۲) $\frac{۳}{۴}$ ۳) $\frac{۵}{۹}$ ۴) $\frac{۴}{۹}$

محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (۱)

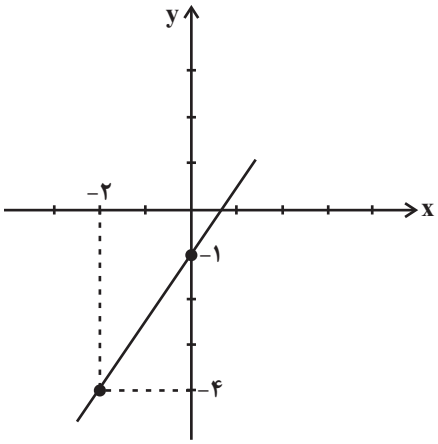
در این بخش، از میان سؤالات ریاضی و آمار (۱) و ریاضی و آمار (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤال‌های ۱۱ تا ۲۰ «یا» به سؤال‌های ۲۱ تا ۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

تابع
(نمودار تابع خطی، نمودار تابع درجهٔ ۲)
صفحه‌های ۵۶ تا ۷۰

۱۱- اگر نقطهٔ $S(-۱, ۴)$ مختصات رأس سهمی به معادلهٔ $f(x)=۲(x+a)^۲+b$ باشد، $f(۰)$ کدام است؟

۱) ۴ ۲) ۲ ۳) ۶ ۴) ۸

۱۲- معادلهٔ خط مقابل کدام است؟

۱) $۳y-۴x=-۳$

۲) $۳y-۲x=-۲$

۳) $y-۳x=-۱$

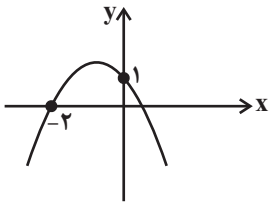
۴) $۲y-۳x=-۲$

۱۳- با توجه به اطلاعات ناقصی که داریم صرفاً می‌دانیم که دو تابع خطی f و g در دو نقطه با هم برخورد دارند. همچنین $g(۶)=۲۰$ و $f(۱)=۵$ است. حاصل $g(-۱)$ کدام است؟

۱) نمی توان بدست آورد باید نقطهٔ دیگری داده شود. ۲) ۲

۳) -۱ ۴) صفر

۱۴- اگر نمودار سهمی $f(x)=ax^۲+bx+c$ مطابق شکل باشد، حاصل $۲a-b-۳$ کدام است؟

۱) -۷ ۲) -۴

۳) -۲ ۴) $-\frac{۷}{۲}$

۱۵- تابع خطی $y=ax+b$ با دامنهٔ $۱\le x\le ۳$ و برد $۱\le y\le ۵$ داریم. میانگین مقادیر قابل قبول برای b کدام است؟

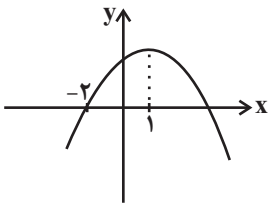
۱) صفر ۲) ۳ ۳) ۶ ۴) $\frac{۳}{۲}$

محل انجام محاسبات

۱۶- در یک کارگاه خیاطی، نوعی پیراهن دوخته می‌شود. این کارگاه هر یک از پیراهن‌ها را می‌تواند به قیمت ۵۰۰ تومان بفروشد. اگر در هر روز x واحد پیراهن تولید کند و بفروشد و تابع هزینهٔ آن برابر $C(x)=x^2+50x+100$ باشد، ماکزیمم سود روزانه آن چقدر است؟

۱) ۱۵۲۵ ۲) ۲۲۵ ۳) ۴۵۰۲۵ ۴) ۵۰۵۲۵

۱۷- شکل مقابل نمودار تابع $y=-3x^2+ax+b$ است. b کدام است؟ (طول رأس سهمی $x=1$ است.)

۱) ۸ ۲) ۱۲

۳) ۱۸ ۴) ۲۴

۱۸- اگر $4x+2a=120$ باشد، ماکزیمم عبارت $y=ax$ کدام است؟

۱) ۳۲۰/۵ ۲) ۴۵۰ ۳) ۴۰۲/۵ ۴) ۴۲۰

۱۹- یک شرکت برای تولید x کالا، $C(x)=120x+4000$ تومان هزینه می‌کند و هر کالا را ۱۸۰ تومان می‌فروشد. به ازای تولید چه تعداد کالا ۸۰۰۰ تومان سود می‌کند؟

۱) ۱۰۰ ۲) ۱۵۰ ۳) ۲۰۰ ۴) ۳۰۰

۲۰- یک تولیدی مواد غذایی، هر بیسکویت را به قیمت a تومان می فروشد. اگر در هر روز x واحد بیسکویت تولید کرده و بفروشد و تابع هزینهٔ آن برحسب تومان نیز با رابطه‌ای مانند $C(x)=x^2+100x+300$ مدلسازی شود و اگر ماکزیمم سود روزانه به‌ازای فروش ۲۰۰ عدد بیسکویت باشد، حداکثر سود روزانهٔ تولیدی چند تومان است؟

۱) ۲۰۰۰۰ ۲) ۲۹۷۰۰ ۳) ۳۰۰۰۰ ۴) ۳۹۷۰۰

محل انجام محاسبات

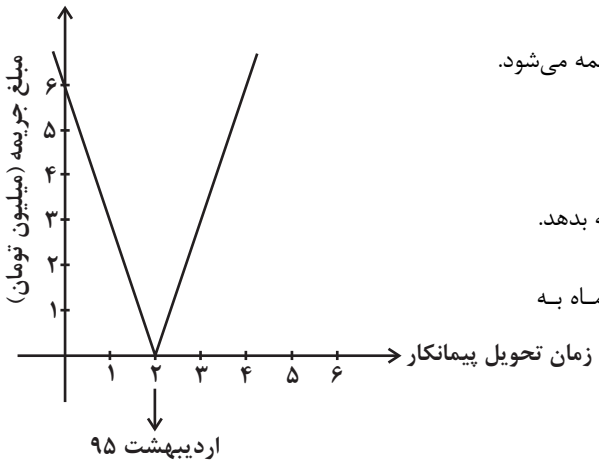
ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

ریاضی و آمار (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۱ تا ۲۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۲۱ تا ۳۰ پاسخ دهید.

تابع
(توابع پلکانی و قدرمطلقی)
صفحه‌های ۳۴ تا ۴۴

۲۱- با توجه به نمودار زیر، کدام گزینه نادرست است؟

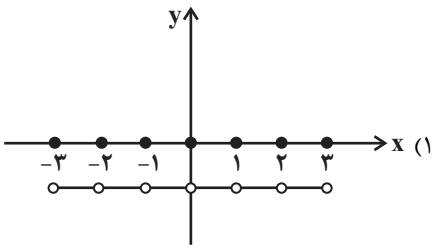
۱) اگر پیمان کار پروژه را در خردادماه **۹۵** تحویل بدهد **۳** میلیون تومان جریمه می‌شود.

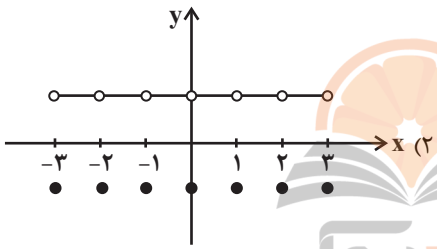
۲) پروژه در اردیبهشت‌ماه سال **۹۵** باید تحویل داده شود.

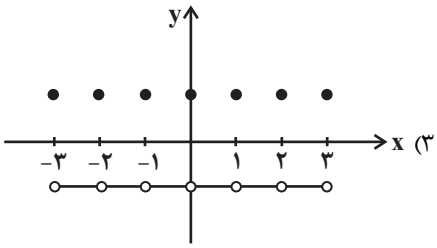
۳) پیمانکار اگر زودتر از موعد مقرر هم پروژه را تحویل بدهد باز هم باید جریمه بدهد.

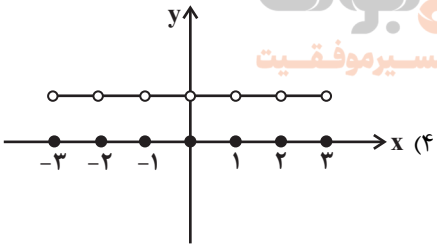
۴) اگر پیمانکار **۹** میلیون تومان جریمه داده باشد پس پـروژه قطعـاً در مردادمـاه بـه اتمام رسیده است.

۲۲- نمودار تابع $f(x)=\begin{cases}[x]+[-x]+1 & , \ x\in Z\\ [-x]+[x] & , \ x\notin Z\end{cases}$ **کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)**

۱)

۲)

۳)

۴)

۲۳- با توجه به تابع $f(x)=|x|$ **عبارت ذکر شده در کدام گزینه نادرست می‌باشد؟**

۱) دامنهٔ این تابع $\mathbb{R}$ و برد آن $\{y\geq 0\}$ است.

۲) نمودار این تابع، از نواحی اول و دوم می‌گذرد.

۳) به‌ازای هر مقدار حقیقی k رابطهٔ $f(-k)=f(k)$ برقرار است.

۴) اگر k عددی صحیح باشد، آن‌گاه $f(kx)=kf(x)$ همواره برقرار است.

محل انجام محاسبات

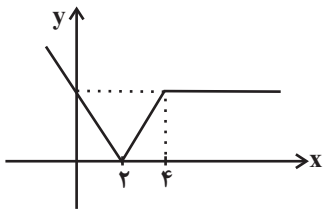
۲۴- مساحت محدود بین دو نمودار $y=|x|$ و $y=-|x|+۴$ کدام است؟

۱) ۴ ۲) ۶ ۳) ۸ ۴) ۱۶

۲۵- تابع $f(x)=\begin{cases}|x|+۲ax-b & , \ x\geq ۰, x\notin z\\ ۵[-x]+۵[x]-sign(x) & , \ x<۰, x\notin z\end{cases}$ یک تابع ثابت است. مقدار ab کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

۱) $\frac{-۱}{۲}$ ۲) -۲ ۳) $\frac{-۲}{۳}$ ۴) ۴

۲۶- ضابطهٔ تابع مقابل به صورت $f(x)=\begin{cases}|x+a|+b & , \ x\leq d\\ c & , \ x>۴\end{cases}$ است. حاصل $\frac{b+c+d}{a}$ کدام است؟

۱) ۳

۲) -۳

۳) $-\frac{۱}{۲}$

۴) -۱

۲۷- در تابع $f(x)=[x]+[x]+ax$ داریم $f(\sqrt{۲}-۱)=f(\sqrt{۲}+۱)$ آنگاه $[a]$ چقدر است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) -۲ ۴) -۱

۲۸- حاصل عبارت $A=\frac{[۲\pi]-sign(۱-\sqrt{۲})}{|۳-\pi|-\pi}$ کدام است؟ ([ ] علامت جزء صحیح است.)

۱) $-\frac{۷}{۳}$ ۲) $-\frac{۲\pi}{۳}$ ۳) $\frac{۱}{۳}$ ۴) $\frac{\pi}{۳}$

۲۹- جدول مالیاتی یک سازمان به صورت زیر است. مبلغ مالیات پرسنل با دریافتی ۵ میلیون تومان، برحسب تومان کدام است؟

حقوق دریافتی (میلیون تومان)	نرخ مالیات (درصد)
دریافتی تا ۲/۴	معاف از مالیات
مازاد ۲/۴ تا ۳/۵	٪۱۲
مازاد بر ۳/۵ تا ۴/۵	٪۱۷
مازاد بر ۴/۵	٪۲۰

۱) ۲۸۶۰۰۰

۲) ۴۰۲۰۰۰

۳) ۱۸۶۰۰۰

۴) ۳۰۲۰۰۰

۳۰- اگر $f(x)=[x]+[-x]$ باشد، حاصل عبارت $f(۱)+f(۱/۱)+f(۱/۲)+f(۱/۳)+...+f(۲)$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است.)

۱) ۹ ۲) -۹ ۳) ۱۰ ۴) -۱۰

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳):
پایه‌های آوایی ناهمسان، مراعات‌نظیر، تلمیح و تضمین
صفحه‌های ۲۲ تا ۳۷

علوم و فنون ادبی (۱):
فصل سوم
(درس‌های ۷ تا ۹)
+ کارگاه تحلیل فصل سوم
صفحه‌های ۵۹ تا ۷۸

آرایه‌های ادبی (مطالعهٔ تکمیلی):
تشبیه، استعاره و مجاز

بستهٔ اول: تاریخ ادبیات، سبک‌شناسی و مفهوم

۳۱- بر اساس تقسیم‌بندی ملک‌الشعرا کدام گزینه دربارهٔ سبک‌های ادبی نادرست است؟

۱) شعر ترکستانی همزمان با نثر دورهٔ سامانی، غزنوی و سلجوقی و تا حد زیادی با نثر فنی رواج داشت.

۲) شعر سبک هندی متناظر با پایان عصر بازگشت ادبی جای خود را به شعر دورهٔ بازگشت داد.

۳) آخرین دورهٔ نثر که تا به امروز ادامه دارد «دورهٔ ساده‌نویسی» است.

۴) سبک‌های بیداری، معاصر و انقلاب اسلامی آخرین دوره‌های شعر فارسی در طبقه‌بندی بهار هستند.

۳۲- عبارت‌های همهٔ گزینه‌ها با توجه به ویژگی‌های شعر و نثر سبک خراسانی کاملاً درست‌اند؛ به‌جز:

الف) قالب عمدهٔ شعر این دوره، قصیده است و قالب غزل نیز در اواخر این دوره، رشد می‌یابد.

ب) قافیه و ردیف، بسیار ساده است و در توصیف پدیده‌ها بیشتر از مفاهیم ذهنی بهره گرفته می‌شود.

ج) بیشتر روح حماسه بر ادبیات این دوره حاکم است و معشوق عمدتاً زمینی است.

د) شعر واقع‌گراست و ویژگی‌هایی مثل کاربرد دو نشانه برای یک متمم کمتر دیده می‌شود.

هـ) اشعار پندآموز و اندرزگونهٔ سبک خراسانی، ساده است و جنبهٔ علمی و دستوری دارد.

۱) «الف» ـ «ج» ۲) «الف» ـ «هـ» ۳) «ج» ـ «هـ» ۴) «د» ـ «ب»

۳۳- کدام ابیات ویژگی سبکی یکسانی دارند؟

الف) با خار بودی همنشین چون عقل با جانی قرین / بر آسمان رو از زمین منزل به منزل تا لقا

ب) فغان از این غراب بین و وای او / که در نوا فکندمان نوای او

ج) ای نموده شاهد حسن تو رو در هر لباس / ماه و خور از مهر رویت نور کرده اقتباس

د) به فراخی است ولیکن به ستم تنگ زید / آن چنان شو که چون او هیچ ختنبر نبود

هـ) قدرتش بر خشم سخت خویش می‌بینم روان / مرد باید کاو به خشم سخت بر قادر شود

۱) «ب» ـ «د» ـ «هـ» ۲) «د» ـ «ب» ـ «الف»

۳) «الف» ـ «هـ» ـ «ج» ۴) «ب» ـ «ج» ـ «هـ»

۳۴- با توجه به ویژگی‌های نثر دورهٔ اول کدام گزینه نادرست است؟

۱) محتوای آثار منثور دورهٔ سامانی بیشتر علمی است و گاه متون منثور حماسی، تاریخی و دینی هم دیده می‌شود.

۲) اطناب که به معنی طولانی بودن جمله‌هاست در متون منثور دورهٔ سلجوقی – غزنوی دیده می‌شود.

۳) استشهاد به آیات و احادیث و تمثیل بیشتر مربوط به دورهٔ سامانی است.

۴) قابوس‌نامه و سفرنامهٔ ناصرخسرو از آثار دورهٔ غزنوی و سلجوقی است.

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۳۵- با توجه به متن زیر کدام ویژگی در آن دیده می‌شود؟

«و به خبرهای درست آمده است که پیغامبر علیه‌السلام هیچ شب بنخفتی تا سورت سبحان و سورت الزمر را نخواندی و این سورتی بزرگوار است.»

۱) اطناب
۲) حذف افعال به قرینه
۳) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی
۴) تمثیل و استشهاد به آیات

۳۶- با توجه به عبارت: «و چون به این کار مصمم شد کس فرستاد و رستم را پیش خواند و چون بیامد بدو گفت: می‌خواهم تو را سوی سواد فرستم.» کدام گزینه، دقیق‌ترین ویژگی نثر این عبارت را بیان می‌کند؟

۱) نثر مصنوع است؛ زیرا نویسنده با استفاده از سجع و آرایه‌های لفظی، حادثه را به شیوه‌ای هنری بیان کرده است.
۲) نثر ساده است؛ زیرا نویسنده با جمله‌های نسبتاً ساده و پی‌درپی، رویداد را به‌صورت مستقیم و گزارش‌گونه نقل می‌کند.
۳) نثر فنی است؛ زیرا در آن واژگان دشوار عربی و ترکیبات پیچیدهٔ ادبی برای بیان اندیشه به کار رفته است.
۴) نثر غنایی است؛ زیرا نویسنده احساسات و عواطف شخصیت‌ها را با زبان شاعرانه و خیال‌انگیز بیان می‌کند.

۳۷- تهایی تصویری که در بیت زیر ارائه شده، با تصویر بیت کدام گزینه یکسان نیست؟

«نیزه کشید آفتاب حلقهٔ مه دربود — نیزهٔ این زرّ سرخ حلقهٔ آن سیم ناب»

۱) دوش برون شد ز دلو یوسف زرین‌نقاب — کرد بر آهنگ صبح جای به جای انقلاب (دلو: سطلِ چاه آب)
۲) شب عربی‌وار بود بسته نقابی بنفش — از چه سبب چون عرب نیزه کشید آفتاب
۳) بال فروکوفت مرغ، مرغ طرب گشت دل — بانگ برآورد کوس، کوس سفر کوفت خواب
۴) هست به پیرامنش طوف‌کنان آسمان — آری بر گرد قطب چرخ زند آسیاب

۳۸- تهایی مفهوم کدام ابیات یکسان است؟

الف) خورشید رخش به جلوه آمد — ذرّات جهان نمود آن راست
ب) ز شوق آفتاب طلعت تو — شدم چون ذره سرگردان کجایی
ج) یار بی‌پرده از در و دیوار — در تجلّی است یا اولی الابصار
د) رخ او بود خورشید الهی — شبی تاریک، مویش از سیاهی

۱) «الف» و «ج»
۲) «ب» و «د»
۳) «الف» و «د»
۴) «ج» و «ب»

۳۹- کدام بیت با بیت زیر تقابل مفهومی دارد؟

«مرنجان دلم را که این مرغ وحشی — ز بامی که برخاست مشکل نشیند»

۱) کوی تو که باغ ارم روضهٔ خلد است — انگار که دیدیم ندیدیم، ندیدیم
۲) پاک ساز از غیر دل، وز خود تهی شو چون حباب — گر سبک‌روحی توانی خیمه زد بر روی آب
۳) حرمت من گر نداری حرمت عشقم بدار — خود اگر هیچم دل و طبع وفاداریم هست
۴) دلی دارم که هرچندش بیازاری نیازارد — نه دل سنگ است پنداری که آزردن نمی‌داند

۴۰- مفاهیم «سرخوشی در همهٔ احوال ـ نیستی و فنا ـ شور و شوق ـ تاب‌آوری» به‌ترتیب از کدام بیت‌ها دریافت می‌شود؟

الف) آب جیحون از نشاط روی دوست / خِنگ ما را تا میان آید همی

ب) برند از برای دلی بارها / خورند از برای گلی خارها

پ) ما چو ناییم و نوا در ما ز توست / ما چو کوهیم و صَدا در ما ز توست

ت) خوشا چون سروها استادنی سبز / خوشا چون برگ‌ها افتادنی سبز

۱) «الف» ـ «پ» ـ «ب» ـ «ت»
۲) «ت» ـ «پ» ـ «الف» ـ «ب»
۳) «ت» ـ «پ» ـ «ب» ـ «الف»
۴) «الف» ـ «ب» ـ «پ» ـ «ت»

بستهٔ دوم: آرایه‌های ادبی

۴۱- در کدام بیت تعداد تشبیه با دیگر ابیات تفاوت دارد؟

۱) تیر بلای او را جز دل هدف نشاید / تیغ جفای او را جز جان سپر نباشد
۲) گل بستان خرد لفظ دل‌آرای من است / بلبل باغ سخن منطق گویای من است
۳) عشقت چو در سراچهٔ دل خانه‌گیر شد / زین پس برون شود خرد از وی به اضطرار
۴) آن بناگوش دل‌افروز است یا مه یا چراغ / از شب زلف تو چون شمع شبستان تافته است

۴۲- توضیح مقابل کدام ابیات نادرست است؟

الف) به کمند تابدارت که مه است در خم او / به بنفشهٔ عذارت که گل است همدم او (چهار استعارهٔ مصرحه)

ب) به دو چشم آهوانش که دو مست شیرگیرند / که توان گرفت و نتوان کم جان خود کم او (دو استعارهٔ مکنیه)

ج) عرق سمن‌نسیمش که فراز لاله بینی / ز گل چمن نگویی و ز زلف شبنم او (دو استعارهٔ مصرحه در مصراع اول)

د) من و درد عشق جانان ز کسی دوا نجویم / به هزار شادمانی ندهم دمی غم او (یک نوع استعاره)

۱) «الف» ـ «ب»
۲) «ب» ـ «د»
۳) «الف» ـ «ج»
۴) «ج» ـ «د»

۴۳- چند بیت به‌ترتیب آرایهٔ موازنه و ترصیع دارد؟

الف) صدری که قدر کان شکند گوهر سخاش / بحری که نزل جان فکند پیکر سخاش

ب) تو بشناس آنکه او بینای راز است / تو بشناس آنکه او دانای راز است

ج) بادهٔ نوشین به صفا خواست کرد / وعدهٔ دوشین به وفا راست کرد

د) خصم و طرز سخن من؟ به چه فهم و به چه درک؟ / غیر و نظم گهر من؟ به چه برگ و به چه ساز؟

هـ) ما برون را ننگریم و قال را / ما درون را بنگریم و حال را

۱) دو ـ سه
۲) سه ـ دو
۳) چهار ـ یک
۴) یک ـ چهار

۴۴- کدام بیت به آرایه‌های«موازنه، تشبیه و تلمیح» آراسته شده است؟

۱) آه از این جور و تطاول که در این دامگه است / آه از آن سوز و گدازی که در آن محفل بود

۲) از زمین گویی برآوردند گنج شایگان / در چمن گویی پراکندند درّ شاهوار

۳) گر عزم جفا داری، سر در رهت اندازم / ور راه وفا گیری، جان در قدمت ریزم

۴) به رضای تو دایرست افلاک / به ثنای تو سایرست امثال

۴۵- آرایه‌های بیت زیر کدام است؟

«طوطی چو سخن گویی پیش شکرت میرد / طوبی چو روان گردی بر رهگذرت میرد»

۱) استعارهٔ مکنیّه ـ تلمیح

۲) استعارهٔ مصرّحه ـ مجاز

۳) مجاز ـ موازنه

۴) تشخیص ـ دو تشبیه

۴۶- در مصراع‌های زیر، کدام واژه‌ها یا ترکیب‌ها به‌ترتیب، دارای «تشبیه، تلمیح و استعاره» هستند؟

ـ لؤلؤ لب یاقوت تو را لالا شد

ـ از صد هزار گنج روان، گنج فقر به

ـ خلیل بیخ ارادت برید و من نبریدم

ـ پیش عقیق شیرین قدر شکر نباشد

ـ عنکبوت‌آسا خبر داد از خطر، نِعمَ الفَتی

۱) عنکبوت‌آسا ـ گنجِ روان ـ عقیق

۲) لبِ یاقوت ـ خلیل ـ بیخِ ارادت

۳) گنجِ روان ـ شیرین ـ لؤلؤ

۴) لؤلؤ لب ـ عنکبوت ـ شکر

۴۷- آرایه‌های مقابل همهٔ ابیات درست است؛ به‌جز:

۱) گنج دانش دائم از بحر دلت پرگوهر است / باغ طبع اهل فضلت گشت چون باغ ارم (استعاره ـ تلمیح)

۲) رخسار تو طعنه کرده با گل / چاه ذقنت به چاه بابل (تلمیح ـ سه تشبیه)

۳) جانم به چه آرامد ای یار به آمیزش / صحت به چه دریابد بیمار به آمیزش (موازنه ـ استعارهٔ مصرّحه)

۴) گر چو شمعت بکشد یار ازو روی متاب / ور چو چنگت بزند دوست ز دستش مخروش (تشبیه ـ فاقد موازنه)

۴۸- آرایه‌های روبه‌روی همهٔ ابیات «کاملاً» درست است؛ به‌جز:

۱) یار اگر جلوه کند دادن جان این‌همه نیست / عشق اگر خیمه زند ملک جهان این‌همه نیست (موازنه ـ استعاره)

۲) کوه‌کن تا به دل اندیشهٔ شیرین دارد / گر به مژگان بکند کوه گران این‌همه نیست (تلمیح ـ مجاز)

۳) خود مگر روز جزا رخ بنمایی ور نه / جلوهٔ حور و تماشای جنان این‌همه نیست (تشبیه ـ مراعات نظیر)

۴) غنچهٔ گل به خموشی دل بلبل را برد / حسن گویا چو بود، تیغ زبان این‌همه نیست (استعاره ـ تشبیه)

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۴۹- آرایه‌های «استعاره، تلمیح، تشبیه، مجاز و کنایه» به‌ترتیب، در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

الف) مست است چشم نرگس و خندد دهان باغ / از کرّ و فرّ و رونق و لطف و کمال گل

ب) کدام لاله‌رخ امروز در چمن رفته‌ست؟ / به هر که می‌نگرم، داغدار می‌آید

ج) به جان رساند مرا داغ دوستان دیدن / چه دلخوشی خضر از عمر جاودان دارد؟

د) در دل هر که حسد نیست، غم دوزخ نیست / تخم آن آتش جان‌سوز شرار حسد است

هـ) پردهٔ وحدت مقام نغمهٔ منصور نیست / بی‌محل چون مرغ بر آهنگ زد، بسمل شود

۱) «ب» ـ «ج» ـ «هـ» ـ «د» ـ «الف»
۲) «د» ـ «هـ» ـ «الف» ـ «ب» ـ «ج»
۳) «الف» ـ «هـ» ـ «د» ـ «ب» ـ «ج»
۴) «هـ» ـ «ج» ـ «ب» ـ «د» ـ «الف»

۵۰- در ابیات کدام گزینه، به‌ترتیب «تشبیه، مجاز، ترصیع، موازنه و تلمیح» وجود دارد؟

الف) مضمر اندر سخنش هرچه قضا را مقدور / مدغم اندر قلمش هرچه فلک را اسرار

ب) غربت مپسندید که افتید به زندان / بیرون ز وطن پا مگذارید که چاه است

ج) گردبادی را که می‌بینی در این دامان دشت / روح مجنون است می‌آید به استقبال ما

د) چون نترسد چشم من صائب ز زهر چشم او؟ / شور دریای محیط از تلخی بادام اوست

هـ) برگ بی‌برگی بود ما را نوال / مرگ بی‌مرگی بود ما را حلال

۱) «ج»، «د»، «هـ»، «الف»، «ب»
۲) «د»، «هـ»، «ب»، «الف»، «ج»
۳) «الف»، «د»، «ج»، «هـ»، «ب»
۴) «ب»، «هـ»، «ج»، «ب»، «د»

بستهٔ سوم: موسیقی شعر

۵۱- هجاهای تقطیع‌شدهٔ زیر، علایم هجایی کدام بیت است؟

«– – – – U – U – UU – – / – – – – UU – – UU – –»

۱) ای یار کجایی که در آغوش نه‌ای / و امشب بَرِ ما نشسته چون دوش نه‌ای

۲) تا دل ز مراعات جهان برکندم / صد نعمت را به منّتی نپسندم

۳) ظلم از دل و دست ملک نیرو ببَرد / عادل ز زمانه نام نیکو ببَرد

۴) نادان همه جا با همه کس آمیزد / چون غرقه به هرچه دید دست آویزد

۵۲- مرز پایه‌های آوایی و خط عروضی همهٔ مصراع‌ها صحیح بیان شده است؛ به‌جز ....

۱) فرست از بام باز آن نردبان را:

فِ رس تز با	م با زان نر	د بان را

۲) چنین دور از خویش و بیگانه گشتم:

چ نین دو رَز	خی ش بی گا	نِ گش تم

۳) علت عاشق ز علت‌ها جداست:

عِل لَ تِ عا	شق ز عل لت	ها جُ داست

۴) ولی دل به پاییز نسپرده‌ایم:

وَ لی دل	بِ پا یی	ز نس پر	دِ ایم

۵۳- در کدام بیت تعداد هجاها در دو مصراع برابر است؟

۱) بلبل عاشق تو عمر خواه که آخر / باغ شود سبز و شاخ گل به بر آید

۲) به لطف خال و خط از عارفان ربودی دل / لطیفه‌های عجب زیر دام و دانهٔ توست

۳) ساروان بار من افتاد خدا را مددی / که امید کرمم همره این محمل کرد

۴) ماه نتابد به روز چیست که در خانه تافت؟ / سرو نروید به بام کیست که بر بام رفت؟

۵۴- با توجه به قواعد خط عروضی و تقطیع هجایی، کدام گزینه نادرست است؟

۱) خط عروضیِ واژه‌های «خوالیگر»، «خورشید» و «بده» به‌ترتیب «خا لی گر»، «خُر شید» و «بِ دِه» است.

۲) تعداد خطاهای خط عروضیِ مصراع «تا نَگردی بی‌خَبر از جِسم و جان» با مصراع «هرچِ بَر نَفْسِ خویش نَپسَندی» برابر است.

۳) در خط عروضیِ بیت «من آزرده‌دل را کس گره از کار نگشاید / مگر ای اشک غم امشب تو از دل عقده بگشایی»، همزه بیش از یک بار حذف شده است.

۴) در مصراع «آمدی جانم به قربانت ولی حالا چرا» نوع هجای آغازین و پایانی یکسان است.

۵۵- کدام ابیات دارای اوزان ناهمسان و قابل دسته‌بندی هجایی دوگانه است؟

الف) از دمیدن خطّش اشک من به دامن ریخت / هاله بر مهش بنگر، لاله در کنارم بین

ب) ای روی داده صحبت دنیا را / شادان و برفراشته آوا را

ج) چون رود امیدوارم بی‌تابم و بی‌قرارم / من می‌روم سوی دریا، جای قرار من و تو

د) بیداری حیات شود منتهی به مرگ / آرامش است عاقبت اضطراب‌ها

هـ) دشمنان را ز خون کفن سازیم / دوستان را قبای فتح دهیم

۱) «ب» ـ «هـ» ۲) «الف» ـ «هـ» ۳) «ب» ـ «د» ۴) «الف» ـ «ج»

۵۶- وزن کدام بیت ناهمسان و در خوانش دارای کمترین هجای کشیده است؟

۱) بخت این کند که رای تو با ما یکی شود / تا بشنود حسود و بر او ناوکی شود

۲) با چون خودی در افکن اگر پنجه می‌کنی / ما خود شکسته‌ایم چه باشد شکستِ ما

۳) ترک گدایی مکن که گنج بیابی / از نظر رهروی که در گذر آید

۴) می بهشت ننوشم ز دست ساقی رضوان / مرا به باده چه حاجت که مست روی تو باشم

۵۷- کدام بیت به دو صورت دسته‌بندی هجایی می‌شود و در آن هر دو نوع تشبیه وجود دارد؟

۱) در زمین دل و جان دانهٔ مهرش کارید / تا بر کشتهٔ خود هرچه نکوتر گیرید

۲) چون اشک عاشقانت لطیف است و آبدار / گوهر که زیر لعل بدخشان کشیده‌ای

۳) آنان که ریاضت‌کش و سجاده‌نشینند / گو همچو ملک سر به سماوات برآرید

۴) آن لعل را به رشتهٔ مریم که درکشید / جز سوزن مسیح که شکل میان اوست

۵۸- نهایی در کدام گزینه، با حذف یک هجا از آخر مصراع، یک رکن کم می‌شود؟

۱) از بس که شتابان و گریزان چو نسیمی / گل دست گشوده است که دامان تو گیرد

۲) دیشب در انتظار تو جانم به لب رسید / امشب بیا که نیست به فردا تقبلی

۳) آن روز که چون سرو سر از خاک زدیم / با دست تهی پای بر افلاک زدیم

۴) چه کرده‌ام به جای تو که نیستم سزای تو / نه از هوای دلبران بری شدم برای تو

۵۹- به‌ترتیب، چند مصراع در وزن «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن» و چند مصراع در وزن «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن» سروده شده است؟

الف: چو مهرت به دنیا ز حق بیش شد **ب: چو عمر نفس‌پرستان که بر محال گذشت آن**

ج: به رنگ زرد قناعت کن از ریاض جهان **د: که جهان نیست جز فسانه و باد**

و: چو جان و دل ز می عشق دوش جوش برآورد **هـ: به وصلش رسم این بار گر ایام شود یار**

۱) دو ـ یک ۲) دو ـ دو ۳) یک ـ دو ۴) سه ـ یک

۶۰- کدام گزینه راجع به سرودهٔ زیر نادرست است؟

«تو باز حسن پراندی و من کبوتر دل **کبوتری که رود سوی باز ناید باز**

گذشت ناوک نازش مرا ز جوشن جان **فغان ز دست کمان‌ابروان تیرانداز»**

۱) ابیات با مصراعِ «حدیث عشق بر پیر عقل بردم دوش» هم‌وزن هستند.

۲) رکن تکرارشده چهارهجایی است و وزن‌واژه‌ها ناهمگون‌اند.

۳) در ابیات، «مراعات نظیر، جناس و هر دو نوع تشبیه» یافت می‌شود.

۴) بیتِ اول با «دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند / از گوشهٔ بامی که پریدیم، پریدیم» تناسب معنایی دارد.

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس دوم: علوم اجتماعی
(فواید علوم اجتماعی، شاخه‌های علوم اجتماعی)
درس سوم: نظم اجتماعی
(قواعد اجتماعی، نظام اجتماعی)
صفحه‌های ۱۲ تا ۲۵

۶۱- به‌ترتیب علوم اجتماعی چگونه به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها کمک می‌کند و چگونه فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب را برای دانشمندان فراهم می‌آورد؟

۱) زمینهٔ فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر را فراهم می‌سازند ـ داوری دربارهٔ پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آنها

۲) نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف می‌کنند ـ داوری دربارهٔ پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آنها

۳) نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف می‌کنند ـ داوری دربارهٔ علوم طبیعی

۴) زمینهٔ فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر را فراهم می‌کنند ـ داوری دربارهٔ علوم طبیعی

۶۲- پاسخ پرسش‌های زیر به‌ترتیب کدام است؟

- علوم طبیعی را به چه دلیل علوم ابزاری می‌نامند؟

- قواعد اجتماعی از چه طریق با هم مرتبط، سازگار و هماهنگ می‌شوند؟

- نمونهٔ تغییراتی که یک نظام اجتماعی در خود ایجاد می‌کند چیست؟

۱) ابزار تسلط انسان بر طبیعت است ـ ساختار اجتماعی ـ برداشت روزافزون از منابع تجدیدناپذیر

۲) ابزار رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی است ـ نظم اجتماعی ـ برداشت روزافزون از منابع تجدیدناپذیر

۳) ابزار تسلط انسان بر سایر انسان‌هاست ـ نظام اجتماعی ـ رشد جمعیت

۴) ابزار رهاسازی انسان از محدویت‌های طبیعی است ـ ساختار اجتماعی ـ رشد جمعیت

۶۳- کدام عبارت صحیح نیست؟

۱) کنش‌های اجتماعی مانند روابط همسایگی در جامعه‌شناسی خرد مورد مطالعه قرار می‌گیرد.

۲) ساختار اجتماعی یک نظام اجتماعی پویاست که می‌تواند هم در خود و هم در محیط تغییراتی ایجاد کند.

۳) علوم اجتماعی ظرفیت داوری دربارهٔ علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را دارند.

۴) ما بی‌نظمی را بیشتر می‌بینیم و نظم را کمتر مشاهده می‌کنیم زیرا به آن عادت کرده‌ایم.

۶۴- نهایی به‌ترتیب علت شکل‌گیری رویکردهای مختلف در جامعه‌شناسی چیست و چگونه نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیز زندگی انسان کشف می‌شود؟

۱) دوری و نزدیکی به علوم طبیعی ـ عادت
۲) برداشت‌های مختلف از ساختار اجتماعی ـ آشنایی‌زدایی از امر مأنوس
۳) دوری و نزدیکی به علوم طبیعی ـ آشنایی‌زدایی از امر مأنوس
۴) برداشت‌های مختلف از ساختار اجتماعی ـ عادت

۶۵- نهایی به گفتهٔ گیدنز شگفت‌زدگی ناشی از شنیدن صدای اذان به کدام‌یک از مفاهیم زیر اشاره دارد؟

۱) هویت‌زدایی
۲) نظم اجتماعی
۳) آشنایی‌زدایی
۴) ارزش اجتماعی

۶۶- کدام مورد دربارهٔ نظم اجتماعی نادرست است؟

۱) در نتیجهٔ قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم.

۲) همکاری با دیگران را از ما سلب می‌کند.

۳) باعث می‌شود بدانیم که چه توقعات و انتظاراتی می‌توانیم از دیگران داشته باشیم.

۴) باعث می‌شود اتفاقات غیرمنتظره ما را از همکاری با دیگران باز ندارند.

۶۷- به‌ترتیب هر یک از عبارات زیر با کدام موضوع در ارتباط است؟

- مدیریت و مردم‌شناسی

- رهاسازی انسان از ظلم‌ها و اسارت‌ها

- خودرویی که در یک جا پارک شده

۱) علوم اجتماعی ـ فواید علوم اجتماعی ـ ساختار اجتماعی

۲) علوم طبیعی ـ فواید علوم طبیعی ـ ساختار اجتماعی

۳) علوم انسانی ـ فواید علوم اجتماعی ـ نظام اجتماعی

۴) علوم اجتماعی ـ فواید علوم طبیعی ـ نظام اجتماعی

۶۸- نهایی چرا به علوم انسانی علوم تفهمی گفته می‌شود؟

۱) زیرا دربارهٔ فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان آگاهی می‌دهند.

۲) زیرا فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.

۳) چون به انتقاد از کنش‌های ناپسند آدمیان می‌پردازند.

۴) به‌دلیل اینکه به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند.

۶۹- کدام گزینه به‌ترتیب، با عبارات مشخص‌شده، مرتبط است؟

ـ انتشار خبر دروغین فوت آلفرد نوبل در یک روزنامه، او را به فکر انداخت که تصویر بهتری از خود برای آیندگان به‌جا بگذارد.

ـ تخریب ایمن سازه‌های عظیم با استفاده از دینامیت، بدون آسیب رساندن به ساختمان‌های اطراف.

۱) شناخت و فهم معانی کنش‌های آدمیان و پیامدهای آنها ـ تسلط بر طبیعت ـ شناخت راه صحیح زندگی و انتقاد از کنش‌های ناپسند انسان‌ها.

۲) شناسایی عواملی که بر زندگی انسان و کنش‌های او تأثیر دارند ـ شناخت قوانین طبیعت ـ داوری دربارهٔ کنش‌های ناپسند و ظالمانهٔ انسان‌ها و غلبه بر محدودیت‌های کنش‌های آدمیان و پیامدهای آنها.

۳) شناخت و فهم معانی کنش‌های آدمیان و پیامدهای آنها ـ تسلط بر طبیعت ـ نشان دادن شیوهٔ صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری.

۴) پیش‌بینی کنش‌ها و پیامدهای آنها برای پیشگیری ـ رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت ـ رهاسازی و آزادسازی انسان از ظلم‌ها و اسارت‌هایی که در اثر کنش‌های انسان‌ها پدید می‌آیند.

۷۰- پیامد هر یک از موارد زیر، به‌ترتیب کدام است؟

- علوم طبیعی از حوادث طبیعی پیشگیری و آنها را پیش‌بینی می‌کند.

- علوم اجتماعی تلاش می‌کنند نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند.

۱) تسلط بر طبیعت ـ توضیح تأثیر اجتماعات بر زندگی انسان

۲) جلوگیری از بروز آنها ـ توضیح شیوهٔ صحیح استفاده از قوانین

۳) تسلط بر طبیعت ـ آزادسازی انسان‌ها از قید و بند قوانین

۴) جلوگیری از بروز آنها ـ بیان تأثیرات اجتماع بر زندگی اجتماعی انسان

جامعه‌شناسی (۱)

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤال‌های ۷۱ تا ۸۰ «یا» به سؤال‌های ۸۱ تا ۹۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ارزیابی جهان‌های اجتماعی
هویت، بازتولید
هویت اجتماعی
(درس‌های ۷ تا ۹)
صفحه‌های ۵۵ تا ۸۵

۷۱- در بین گزینه‌های زیر، در کدام عبارت، بخش اول درست و بخش دوم نادرست است؟

۱) ارزش‌های جهان اجتماعی در آرمان‌ها متبلور می‌شوند و مرز میان قلمرو واقعی و آرمانی همواره مرزی ثابت و تغییرناپذیر میان جوامع است.

۲) جوامعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند، امکان داوری علمی دربارهٔ درست یا غلط بودن آرمان‌ها را ندارند؛ در نتیجه، فقط می‌توانند به بررسی بودن یا نبودن ارزش‌ها و پیامدهای اجتماعی و تاریخی آنها بسنده کنند.

۳) حقایق هرچند خود ثابت‌اند، ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی تغییرپذیرند؛ از این‌رو، حق و باطل بر مدار بینش و گرایش جهان‌های اجتماعی دچار تغییر و دگرگونی می‌شود.

۴) واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را می‌توان در پرتو آرمان‌های آن ارزیابی کرد و تمامی آرمان‌هایی که در طول تاریخ بشر وجود داشته‌اند لزوماً حق و مطابق با فطرت انسان نیستند.

۷۲- به‌ترتیب، پاسخ درست پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

ـ برنامه‌ریزان فرهنگی جوامع، از چه طریقی زمینهٔ تحقق بیشتر آرمان‌ها را فراهم می‌کنند؟

ـ «شناخت درست و غلط بودن شیوهٔ مداوای بیماران» و «شناخت عقاید و ارزش‌های کلان جامعه» به‌ترتیب با چه علومی امکان‌پذیر است؟

ـ امنیت در جامعهٔ آشوب‌زده در قلمرو آرمانی قرار دارد، در جامعهٔ بسامان در چه قلمرویی است؟

۱) وضع قوانین و نظارت اجتماعی ـ علوم مبتنی بر عقل ـ وحی ـ قلمرو آرمانی

۲) تعلیم و تربیت ـ علوم تجربی ـ علوم مبتنی بر عقل و وحی ـ قلمرو واقعی

۳) آموزش و پرورش ـ علوم مبتنی بر عقل و تجربه ـ علوم وحیانی ـ قلمرو اعتباری

۴) تغییر هنجارها و کنش‌ها ـ علوم تجربی ـ علوم تجربی و عقلی ـ قلمرو واقعی

۷۳- اگر جامعه‌ای علم را صرفاً به «دانش تجربی» محدود نسازد و عقل و وحی را نیز معتبر بداند، با چه پیامدی مواجه خواهد شد؟

۱) می‌تواند ارزش‌ها را به قلمروی آرمانی وارد کند اما از ورود آن‌ها به قلمرو واقعی بازمی‌ماند.

۲) توانایی داوری علمی دربارهٔ حق و باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی را به دست می‌آورد.

۳) قلمروی آرمانی و واقعی آن منطبق بر یکدیگر شده و تمام رفتارهای اعضای آن جامعه حق خواهد بود.

۴) فنون و روش‌های اجرایی را از قلمروی علوم تجربی خارج کرده و با عقل و وحی ارزیابی می‌نماید.

۷۴- هر یک از موارد زیر، تأثیر کدام جهان بر جهان دیگر است؟

ـ ناراحتی یک فرد که باعث درد معدهٔ او می‌شود.

ـ جهان متجدد مانع از شکوفایی فطرت معنوی انسان می‌شود.

ـ سرما باعث مهاجرت گروهی از چادرنشینان می‌شود.

۱) طبیعی بر نفسانی ـ اجتماعی بر نفسانی ـ اجتماعی بر نفسانی ۲) نفسانی بر طبیعی ـ نفسانی بر اجتماعی ـ طبیعی بر اجتماعی

۳) اجتماعی بر نفسانی ـ نفسانی بر اجتماعی ـ اجتماعی بر طبیعی ۴) نفسانی بر طبیعی ـ اجتماعی بر نفسانی ـ طبیعی بر اجتماعی

۷۵- هریک از موارد زیر، به کدام بخش از هویت مربوط می‌شود؟

ـ سؤال کردن از دیگران در مورد نقاط قوت و ضعف خود

ـ راستگو بودن

ـ ایرانی بودن

۱) بخشی از هویت که به آن آگاهی نداریم. ـ ویژگی اکتسابی هویت ـ ویژگی اجتماعی و ثابت هویت

۲) بخش آگاهانهٔ هویت ـ ویژگی اکتسابی هویت ـ ویژگی فردی و ثابت هویت

۳) بخش آگاهانهٔ هویت ـ ویژگی انتسابی هویت ـ ویژگی اجتماعی و ثابت هویت

۴) بخشی از هویت که به آن آگاهی نداریم. ـ ویژگی انتسابی هویت ـ ویژگی فردی و متغیر هویت

۷۶- کدام‌یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

۱) به فرایندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، «جامعه‌پذیری» می‌گویند.

۲) فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در خانواده می‌بیند، اوّلین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولّد شده است، پیدا می‌کند.

۳) فرد برای مشارکت در جهان اجتماعی، شیوهٔ زندگی در آن را می‌آموزد و یک‌باره با موقعیتش در جهان اجتماعی و حقوق و تکالیفی که برعهده دارد، آشنا می‌شود.

۴) همواره افرادی هستند که جذب عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی خود نمی‌شوند و نقشی را که نهادها و سازمان‌های مختلف جامعه از آن‌ها انتظار دارند، نمی‌پذیرند.

۷۷- به‌ترتیب، کدام گزینه جاهای خالی را به‌درستی کامل می‌کند؟

ـ در جهان اسلام، ... و ... در فرایندهای جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی نقش مهمی دارد.

ـ ... روشی است که به واسطهٔ آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود.

ـ ... هر فرد، درون جهان اجتماعی و براساس عقاید و ارزش‌های آن شکل می‌گیرد.

ـ ... نشان‌دهندهٔ این است که امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.

۱) امر به معروف ـ نهی از منکر ـ اقناع ـ هویت فردی ـ وجود نظریات متفاوت دربارهٔ هویت

۲) امر به معروف ـ نهی از منکر ـ اقناع ـ هویت اجتماعی ـ وجود نظریات متفاوت دربارهٔ هویت

۳) تولی ـ تبری ـ تشویق و تنبیه ـ هویت اجتماعی ـ وجود نظریات همسان دربارهٔ هویت

۴) امر به معروف ـ نهی از منکر ـ تشویق و تنبیه ـ هویت اجتماعی ـ وجود نظریات همسان دربارهٔ هویت

۷۸- به‌ترتیب، روشی که توسط ادارات برای پاداش و مجازات به کار گرفته می‌شود و روشی که توسط همسالان انجام می‌شود، کدام نوع از روش‌های تشویق و تنبیه است و کدام‌یک آثار و نتایج عمیق‌تری دارد؟

۱) رسمی ـ غیررسمی ـ رسمی

۲) رسمی ـ غیررسمی ـ غیررسمی

۳) غیررسمی ـ رسمی ـ غیررسمی

۴) غیررسمی ـ رسمی ـ رسمی

۷۹- هر کدام از موارد زیر به‌ترتیب به چه علتی روی می‌دهند؟

ـ جهان اجتماعی اعتقادات، ارزش‌ها و شیوهٔ زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد.

ـ فرد شیوهٔ زندگی در جهان اجتماعی را می‌آموزد.

۱) مشارکت ـ بقا و تداوم

۲) جامعه‌پذیری ـ تعیین هویت اجتماعی

۳) بقا و تداوم ـ مشارکت

۴) تعیین هویت اجتماعی ـ جامعه‌پذیری

۸۰- به‌ترتیب هر یک از عبارات زیر با کدام قسمت جدول مرتبط است؟

کژروی اجتماعی	«الف»
«ج»	کنترل اجتماعی
«ب»	شیوهٔ رسمی تشویق و تنبیه

ـ مجازات مجرمین توسط دادگاه

ـ تقلب

ـ انطباق افراد با انتظارات جامعه

۱) ب ـ ج ـ الف

۲) الف ـ ج ـ ب

۳) الف ـ ب ـ ج

۴) ب ـ الف ـ ج

جامعه‌شناسی (۲)

اگر به سؤال‌های ۷۱ تا ۸۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۸۱ تا ۹۰ پاسخ دهید.

جامعهٔ جهانی، تحولات نظام جهانی، جهان دوقطبی
(درس‌های ۷ تا ۹)
صفحه‌های ۵۵ تا ۸۲

۸۱- هر یک از جوامع استعمارزدهٔ زیر از چه طریقی در نظام نوین جهانی ادغام شدند؟
ـ هندوستان، اندونزی و الجزایر
ـ چین، عثمانی و ایران
۱) به سر بردن در شرایط نیمه‌استعماری ـ نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی
۲) اشغال کامل نظامی ـ شرایط نیمه‌استعماری
۳) هر دو گروه با مقاومت‌هایی که از خود نشان دادند به اشغال درنیامدند
۴) هر دو گروه از جوامع به اشغال کامل نظامی درآمدند

۸۲- در مورد فراماسونری و فراماسونرها:
- چه چیزی بر انسجام صنفیشان می‌افزود؟
- گروه‌های فراماسونری چگونه جاذبهٔ فرهنگی خود را از دست دادند؟
- آنها تاریخچهٔ حرکت خود را به چه کسی نسبت می‌دهند؟
۱) شیوه‌های جدید تعلیم و تربیت ـ پس از آنکه دیدگاه‌های غربی از طریق نظام آموزشی به اندیشه و ذهن جامعه راه یافت ـ حضرت عیسی
۲) روابط استاد شاگردی ـ پس از آنکه کشورهای غیرغربی به‌کلی آنها را نابود کردند ـ حضرت عیسی
۳) روابط استاد شاگردی ـ پس از آنکه دیدگاه‌های غربی از طریق نظام آموزشی به اندیشه و ذهن جامعه راه یافت ـ حضرت سلیمان
۴) شیوه‌های جدید تعلیم و تربیت ـ پس از آنکه کشورهای غیرغربی به‌کلی آنها را نابود کردند ـ حضرت سلیمان

۸۳- کدام‌یک از گزینه‌های زیر در خصوص فرایند تکوین نظام نوین جهانی نادرست است؟
۱) یکی از عناصری که انباشت ثروت سرمایه‌داران را سرعت بخشید، صنعت بود.
۲) دولت‌های غربی برای رسیدن به اهداف خود از مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری استفاده می‌کردند.
۳) دولت‌ها برای افزایش قدرت خود به سرمایه و پول بازرگانان نیاز داشتند.
۴) رشد تجارت و برده‌داری از جمله عواملی بود که موجب شد زمین‌داران نسبت به بازرگانان جایگاه برتری پیدا کنند.

۸۴- پاسخ هریک از پرسش‌های زیر، به‌ترتیب کدام است؟
ـ از جمله پیامدهای اقتصاد تک‌محصولی در کشورهای استعمارزده چیست؟
ـ از جمله علل انتقال ثروت به سمت کشورهای غربی چیست؟
ـ علت انتقال برخی از صنایع وابسته به کشورهای استعمارزده چیست؟
۱) گرفته شدن قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی ـ سرمایه‌گذاری در کشورهای غربی ـ بالا آمدن سطح درآمد کشورهای استعمارزده
۲) وابستگی اقتصادی ـ سرمایه‌گذاری در کشورهای غربی ـ منافع بیشترِ کشورهای استعمارگر
۳) گرفته شدن قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی ـ وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده ـ منافع بیشتر کشورهای استعمارگر
۴) وابستگی اقتصادی ـ وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده ـ بالا آمدن سطح درآمد کشورهای استعمارزده

۸۵- کدام‌یک، در رابطه با ویژگی‌های دولت- ملت‌ها در نظام جهانی جدید، درست است؟
۱) خود را با هویت دینی و معنوی نمی‌شناختند و کاملاً سکولار بودند- هویت آن‌ها اغلب ناسیونالیستی بود- نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند.
۲) هویتی که برای مناطق جغرافیایی جدید ساخته می‌شد غیرقومی و سکولار بود- در مسیر توسعهٔ خود به‌صورت قدرت‌های اقتصادی درآمدند- هویتی معنوی برای خود قائل نبودند.
۳) جغرافیای سیاسی جدیدی را در مناطق حضور خود برای دیگر فرهنگ‌ها پدید آوردند- حاکمیت‌های نظامی، اقتصادی بودند و هویتی قوم‌گرایانه داشتند- نخستین بار در اروپای غربی با رونق کلیسا پدید آمدند.
۴) در مسیر توسعهٔ خود به صورت قدرت‌های استعماری درآمدند- هویت آن‌ها لیبرالیستی بود و هویتی دینی برای خود قائل نبودند- با تبلیغ مسیحیت بر نخبگان سیاسی کشورهای دیگر تأثیر می‌گذاشتند.

۸۶- کدام‌یک از گزینه‌های زیر نادرست می‌باشد؟

۱) انباشت ثروت و گسترش صنعت ارتباطات، به‌تدریج از اهمیت مرزهای سیاسی کاست.

۲) با استفاده از شبکه‌های عظیم اطلاعاتی، سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی به منطقه‌ای خاص محدود می‌شود.

۳) کانون‌های ثروت و قدرت برای حفظ منافع خود، از طریق سازمان‌های بین‌المللی، موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌المللی را برمی‌دارند.

۴) برخی معتقدند در حال حاضر، جهانی شدن نظمی نوین ایجاد نمی‌کند و تنها چالش‌ها و تضادهایی پدید می‌آورد.

۸۷- پاسخ هریک از عبارات زیر به‌ترتیب در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

- استفادهٔ کشورهای غربی از مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری برای چه بود؟

- پیوند قدرت با ثروت و تجارت پیامد چیست؟

- کدام عامل عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع جهانی فرهنگ غرب داشت؟

۱) کشورهای غربی برای تأمین منافع اقتصادی خود نیازمند درهم شکستن مقاومت فرهنگی اقوامی بودند که سلطه و نفوذ آن‌ها را تحمل نمی‌کردند برای این منظور از مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری استفاده کردند. ـ نیازمندی دولت‌ها برای افزایش قدرت خود به سرمایه و پول بازرگانان و نیازمندی بازرگانان به حمایت ناوگان نظامی دولتمردان برای تجارت و سود ـ ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی

۲) کشورهای غیرغربی برای تأمین منافع اقتصادی خود نیازمند درهم شکستن مقاومت فرهنگی اقوامی بودند که سلطه و نفوذ آن‌ها را تحمل نمی‌کردند؛ برای این منظور از مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری استفاده کردند. ـ نیازمندی دولت‌ها برای افزایش قدرت خود به سرمایه و پول بازرگانان و حمایت بازرگانان از ناوگان نظامی دولتمردان برای تجارت و سود ـ ترویج علوم انسانی غیرغربی در کشورهای غربی

۳) کشورهای غربی برای هجوم به مناطق غیرغربی و برای تأمین نیازهای خود از سازمان‌های فراماسونری و مبلغان مذهبی استفاده می‌کردند ـ کشورهای غربی به مواد خام، نیروی کار ارزان و بازار مصرف کشورهای غیرغربی نیاز داشتند ـ ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی

۴) برای استفادهٔ کشورهای غربی از نیروی کار ارزان و بازار مصرف کشورهای غیرغربی ـ کشورهای غیرغربی با حمایت از ناوگان‌های نظامی دولتمردان و افزایش تجارت و سود باعث پیوند قدرت با ثروت و تجارت شدند ـ ترویج علوم انسانی غیرغربی در کشورهای غربی

۸۸- به‌ترتیب، کدام گزینه جدول زیر را کامل می‌کند؟

رویکرد مارکس	ب	الف	سوسیالیسم و کمونیسم
د	چالش درون فرهنگی، کلان و مقطعی	آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند.	ج

۱) نظریه‌پردازان لیبرال ـ فقر و غنا ـ جامعه‌گرا ـ سکولار بود و در چارچوب همان بنیان‌های فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعهٔ خود می‌پرداخت.

۲) اشتراک مالتوس، ریکاردو، راسل ـ بلوک شرق و غرب ـ جامعه‌گرا ـ طبقه و نظام طبقاتی را محصول سرمایه‌داری می‌دانست.

۳) نظریه‌پردازان لیبرال ـ بلوک شرق و غرب ـ فردگرا ـ از نظر او حل چالش‌های جامعهٔ سرمایه‌داری فقط با یک انقلاب قابل حل بود.

۴) اشتراک مالتوس، ریکاردو، راسل ـ فقر و غنا ـ جامعه‌گرا ـ طبقه و نظام طبقاتی را محصول سرمایه‌داری می‌دانست.

۸۹- به‌ترتیب، هر عبارت مربوط به کدام‌یک از افراد است؟

الف) در نقد لیبرالیسم اولیه، از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفته است.

ب) مخالف هر نوع مداخلهٔ دولت در اقتصاد بود در همین جهت از هر اقدامی برای مقابله با قحطی ایرلند خودداری کرد.

ج) افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را موجب افزایش تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌دانست.

د) حل چالش‌های جامعهٔ سرمایه‌داری را فقط با یک انقلاب قابل حل می‌دانست.

۱) جان راسل ـ ریکاردو ـ آیزایا برلین ـ مارکس
۲) آیزایا برلین ـ جان راسل ـ ریکاردو ـ مارکس
۳) جان راسل ـ ریکاردو ـ مارکس ـ آیزایا برلین
۴) ریکاردو ـ جان راسل ـ مارکس ـ آیزایا برلین

۹۰- کدام‌یک از گزینه‌های زیر، در ارتباط با بلوک‌های شرق و غرب، صحیح است؟

۱) بلوک غرب و بلوک شرق از نظر سیاسی، اقتصادی، جغرافیایی و فرهنگی در دو بخش متمایز و جدا قرار می‌گرفتند.

۲) چالش بین بلوک شرق و بلوک غرب از نوع چالش‌های بین فرهنگ‌های مختلف است.

۳) بلوک شرق و بلوک غرب با دو فرهنگ و تمدن متضاد، جهان را به دو قطب تقسیم کرده بودند.

۴) بلوک شرق و بلوک غرب به فرهنگ واحدی تعلق داشتند و بلوک شرق با نظام سیاسی متفاوت، درون فرهنگ بلوک غرب قرار داشت.

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی رشد
صفحه‌های ۳۴ تا ۶۵

۹۱- هریک از موقعیت‌های زیر بیانگر کدام مفهوم است؟

الف) محدثه بعد از مدت زمانی طولانی موفق شده است ارتباط و تعامل بهتری با هم‌کلاسی‌های جدید خود داشته باشد.

ب) این شاخه از روان‌شناسی قصد دارد تغییرات فرد را از زمان تشکیل نطفه تا پایان عمر، مطالعه و بررسی کند.

۱) جنبهٔ جسمانی رشد ـ فراخنای زندگی
۲) جنبهٔ جسمانی رشد ـ روان‌شناسی تحولی
۳) جنبهٔ اجتماعی رشد ـ روان‌شناسی رشد
۴) جنبهٔ اجتماعی رشد ـ روان‌شناسی علمی

۹۲- کدام گزینه ارتباط عبارات و مفاهیم را به‌درستی نشان می‌دهد؟

الف) تغییرات رخ‌داده در طول دورهٔ زندگی

ب) تأثیر تغذیهٔ مناسب و ورزش

ج) تأثیر بلندقامت‌بودن والدین بر قد فرزند

۱) اهمیت عوامل محیطی ـ عوامل مؤثر بر رشد ـ عوامل محیطی
۲) محدودهٔ بررسی روان‌شناسی رشد ـ عوامل محیطی ـ عوامل وراثتی
۳) اهمیت عوامل وراثتی ـ عوامل محیطی ـ تأثیر وراثت بر رشد
۴) محدودهٔ بررسی روان‌شناسی رشد ـ عوامل وراثتی ـ عوامل محیطی

۹۳- کدام‌یک از عبارت‌های زیر، درخصوص «مراحل مهم رشد در فراخنای زندگی» درست است؟

الف) تقسیم‌بندی فراخنای زندگی به دوره‌های مختلف، بیانگر اعتقاد همهٔ روان‌شناسان رشد، به رشد مرحله‌ای است.

ب) در هفت سال سوم، باید با انسان به منزلهٔ یک مشاور رفتار کرد و او را در تصمیم‌گیری‌ها دخالت داد.

ج) ویژگی‌های مربوط به رشد انسان را به‌دلیل غیرقابل پیش‌بینی بودن رشد، نمی‌توان به راحتی به مراحل مشخص تقسیم‌کرد.

د) از نظر روان‌شناسان، پرورش رفتار خوب و گفتار پسندیده در دو مرحلهٔ اول از مراحل رشد قرار می‌گیرد.

۱) «الف» ـ «ب»
۲) «ب» ـ «ج»
۳) «ب» ـ «د»
۴) «ج» ـ «د»

۹۴- کدام مورد درخصوص عبارت زیر، همخوانی بیشتری دارد؟

«مادری که در دوران بارداری به‌دلیل مصرف مداوم دخانیات، باعث اختلال در خون‌رسانی به جنین شده، درنهایت نوزادی را با وزن بسیار کم و ضعف عمومی به دنیا می‌آورد.»

۱) انتقال صفات پدر و مادر به فرزند از طریق کروموزوم‌ها، ایجادکنندهٔ صفات و ویژگی‌های وراثتی است.
۲) عواملی همچون حالت‌های هیجانی بر چگونگی رشد قبل از تولد تأثیر دارد.
۳) با بارورشدن تخمک توسط اسپرم، نطفه تشکیل شده و رشد انسان شروع می‌شود.
۴) عواملی همچون کیفیت تغذیه و استفاده از داروها و عوامل شیمیایی بر چگونگی رشد قبل از تولد تأثیر دارد.

۹۵- با توجه به متن زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«کودک ۲ ساله می‌تواند معنی جمله‌های ساده و حتی دستورات دو بخشی را بفهمد. مثلاً اگر به او بگویید «برو عروسکت را بردار و بیار پیش من»، او دقیقاً متوجه می‌شود که باید دو کار پشت سر هم انجام دهد (۱- برداشتن عروسک، ۲- آوردن آن به سمت شما). این توانایی نشان می‌دهد که دایرهٔ واژگان شنیداری او (افعال و اسامی) و حافظهٔ شنیداری‌اش به حد کافی رشد کرده است، حتی اگر خودش نتواند چنین جملهٔ بلندی را تولید کند.»

۱) متن اشاره به رشد شناختی کودک دارد که در این بازه پردازش کودک ادراکی است نه مفهومی.
۲) این کودک تمامی مراحل جسمانی- حرکتیِ «بالا نگه‌داشتن چانه و سینه» تا «راه رفتن مستقل» را پشت سر گذاشته است.
۳) برای این کودک یک ماشین کنترلی پنج میلیونی خواستنی‌تر از یک سکهٔ طلای دویست میلیونی است.
۴) کودک ابتدا «گرفتن مداد با نوک انگشتان، برداشتن کشمش با دو انگشت شست و سبابه و ورق زدن کتاب مقوایی» را و سپس «دویدن، پریدن با هر دو پا و لگد زدن به توپ بدون افتادن» را یاد می‌گیرد.

۹۶- چرا بروز حس «پشیمانی» در یک ربات و یک سگ، برخلاف انسان، عملاً ناممکن است؟

۱) ربات فاقد تعامل دوطرفه با محیط باز و سگ فاقد آگاهی کافی از هیجان خود برای تعمیم واکنش‌های ساده به مرکب است.

۲) ربات فاقد آگاهی از هیجان دیگران و سگ فاقد نظام پردازش ساده برای بروز هیجان‌های اولیه است.

۳) هر دو فاقد توانایی تشخیص هیجان‌های ساده‌ای مثل خشم و محبت هستند و هیجانشان یک‌سویه است.

۴) ربات به دلیل وابستگی به منبع برق و سگ به دلیل نداشتن محیط متنوع، هرگز نمی‌توانند هیچ واکنشی از خود نشان دهند.

۹۷- کدام‌یک از گزینه‌های زیر، در مورد نشانه‌های رشد اجتماعی و مراحل رشد درک اخلاقی در دوران کودکی درست است؟

۱) لبخند اجتماعی در ۸ ماهگی ظاهر می‌شود و کودکان در ۳-۲ سالگی به بازی گروهی علاقه دارند؛ همچنین در رشد اخلاقی، کودکی که ناخواسته فنجان را می‌شکند، کارش غیراخلاقی محسوب می‌شود.

۲) ترس از غریبه در ۳-۲ ماهگی رخ می‌دهد و بازی موازی در دورهٔ دبستان دیده می‌شود؛ در رشد اخلاقی، کودکان از همان ابتدا خوب و بد را به‌خوبی تشخیص می‌دهند و مسئول رفتار خود هستند.

۳) لبخند اجتماعی در ۳-۲ ماهگی اولین نشانهٔ رشد اجتماعی است و کودکان در ۳-۲ سالگی به بازی موازی (کنار هم ولی جداگانه) می‌پردازند؛ از نظر اخلاقی، کودکان در ابتدا هیچ تصوری از خوب و بد ندارند و رشد درک اخلاقی به‌تدریج شکل می‌گیرد.

۴) ترس از غریبه در ۸ ماهگی نشانهٔ رشد اجتماعی است و کودکان در دورهٔ دبستان به بازی موازی مشغول می‌شوند؛ کودکی که سهم کیک برادرش را می‌خورد، کارش کاملاً اخلاقی است چون قصد بدی نداشته است.

۹۸- اگر بخواهیم رشد جسمانی و بلوغ جنسی در دورهٔ نوجوانی را به یک زنجیرهٔ منطقی تبدیل کنیم، کدام گزینه صحیح است؟

۱) افزایش سریع اندازهٔ بدن ← تغییر تناسب بدن ← رشد بیشتر ماهیچه‌ها ← تغییرات بلوغ جنسی

۲) بلوغ جنسی ← افزایش قد ← رشد قلب ← ایجاد ویژگی‌های ثانویه

۳) رشد ماهیچه‌ها ← افزایش قد ← کاهش ظرفیت ریه ← رسش جنسی

۴) افزایش وزن ← توقف رشد استخوانی ← کاهش حجم خون ← بلوغ جنسی

۹۹- درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را به‌ترتیب مشخص کنید.

ـ نوجوانان در مقایسه با کودکان، توجه گزینشی‌تری دارند و بهتر می‌توانند توجه خود را با ضرورت‌های تکلیف سازگار کنند.

ـ مبنای استدلال کودکان، براساس فرضیه‌ها و احتمالات است.

ـ نوجوانان می‌توانند تفکر خود را نظارت و ارزیابی کنند و در صورت نیاز جهت آن را تغییر دهند.

ـ فراحافظه به معنای توانایی نوجوان در رمزگردانی و بازیابی اطلاعات است.

۱) درست ـ درست ـ نادرست ـ نادرست

۲) نادرست ـ درست ـ درست ـ نادرست

۳) درست ـ نادرست ـ درست ـ نادرست

۴) درست ـ نادرست ـ نادرست ـ درست

۱۰۰- کدام گزینه به‌ترتیب مفاهیم مرتبط با این سه رفتار را درست بیان می‌کند؟

ـ علی هنگام عصبانیت، پیش از آنکه بتواند واکنش خود را ارزیابی و کنترل کند، حرفی می‌زند و بلافاصله پشیمان می‌شود.

ـ فردی برای هدایت هیجان خود، به‌طور منظم ورزش می‌کند.

ـ هانیه در فعالیت‌های تفریحی، همراهی دوستان هم‌سن خود را به بودن در کنار خانواده ترجیح می‌دهد.

۱) ناتوانی در رشد اجتماعی ـ کنترل هیجان ـ رشد فیزیولوژیکی

۲) عدم به‌کارگیری صحیح هیجان ـ استفادهٔ سازنده از هیجان ـ گرایش به گروه همسالان

۳) استفادهٔ مخرب از هیجان ـ رشد فیزیولوژیکی ـ وابستگی اجتماعی

۴) رشد شناختی ـ استفادهٔ مخرب از هیجان ـ کاهش ارتباط با خانواده

کانون فرهنگی آموزش قلم‌چی

کتاب‌های آبی انسانی را پیمانه‌ای تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

صبح جمعه
۱۴۰۵/۸/۱۵

دفترچهٔ شمارهٔ (۲)

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام

۲

آزمون ۱۵ آبان‌ماه ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی

دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۴۰ تا ۱۱ صبح

۹۰ سؤال در ۸۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شمارهٔ سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۳) و (۱)	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ و جغرافیا (۳)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۳	انتخابی	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
		تاریخ و جغرافیا (۲)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	
۴	اجباری	فلسفهٔ دوازدهم	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۵	اجباری	منطـق	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰
۲	اجباری	فلسفهٔ یازدهم	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۱۰
۷	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰

فیلم تحلیل آموزشی سؤالات آزمون امروز

برای مشاهدهٔ فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

کانال انسانی‌ها در پیام‌رسان «بله»

برای عضویت، کد روبه‌رو را اسکن کنید.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، محمد بحیرایی، عارف بهرام‌نیا، احمد حسن‌زاده‌فرد، علی حسینی‌نوه، محمد حمیدی، رضا خانبابائی، احمد ذاکرزاده، شکیب رجبی، نسترن صمدی، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، عباس مالکی، سید محمدعلی مرتضوی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، سعید جعفری، سید محسن رضوی، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، یاسین مهدیان، هومن نمازی، اکبر یحیوی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آزیتا بیدقی، جواد جلیلیان، امیرحسین خزایی، یاسین ساعدی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، سینا غلامی، مهراد کرمی، سید محمد مدنی دینانی، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی، نگین مرسلی
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، محمدرضا سوری، امیرعلی فردین، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، هادی توکلی، فائزه رحیمی لهی، یاسین ساعدی، علیرضا سالمی، حامد صفرخانیان، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، محیا مالکی، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، پرگل رحیمی، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، محمد قربانی، امیرمحمد قلعه‌کاهی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	عباس مالکی عرشیا محمدی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	محمد مشهدبان محمدمهدی اسلامی	مسئول درس: فریبا رئوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مهشید سعیدی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	ـــــ	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی ملیکا ذاکری	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: محمدحسین صادق‌پور، محسن جمشیدی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	علیرضا سالمی فاطمه عزیزی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	محمد قربانی	امیرمحمد قلعه‌کاهی	ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: علی ابراهیمی آرانی،زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

دانش‌آموزان رشتهٔ علوم و معارف اسلامی، سؤالات اختصاصی «عربی» و «تاریخ» (ضمیمهٔ انتهای دفترچه) را از مسئول حوزه دریافت کنید.

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی (۳):
مِن الأشعارِ المَنسوبةِ إلی الإمامِ علیٍّ(ع)
(قواعد و تمرین‌های درس ۱)
صفحه‌های ۵ تا ۱۸

عربی (۱):
هذا خَلقُ اللّهِ / اَلمَعالِمُ الخَلّابَةُ
(درس‌های ۵ و ۶)
صفحه‌های ۶۷ تا ۹۲

بستهٔ اول: ترجمه و مفهوم

■■ عيّن الأنسب للجواب في الترجمة أو المفهوم (۱۰۱ - ۱۱۰):

۱۰۱- عيّن الصّحيح:

۱) ﴿ هذا خلقُ اللّه ﴾: این آفرینش، برای خداست!

۲) ﴿ أنزَلَ اللّهُ سكينتَه على رسوله و على المؤمنين ﴾: خداوند آرامش را بر پیامبر خود و بر مؤمنان فروفرستاد!

۳) ﴿ قُل سيروا في الأرض فانظروا كيفَ بدأ الخلقَ ﴾: بگو در زمین بگردید و بنگرید چگونه آفرینش آغاز شده است!

۴) ﴿ و هو الّذي يَقبلُ التّوبة عن عباده ﴾: و او کسی است که توبه را از بندگان خویش می‌پذیرد!

۱۰۲- « كان الكافرون يظنّون أنّهم يستطيعون أن يقتلوا النّبيّ، لكنّ امرأة شجاعة وَقفت أمامهم و ساعدَت النّبيّ بشجاعة!»:
کافران ...

۱) تصوّر می‌کردند که می‌توانند پیامبر را به قتل برسانند، ولی یک زن شجاع در برابر آن‌ها ایستاد و با شجاعت به پیامبر کمک کرد!

۲) گمان کردند می‌توانند پیامبر را بکشند، اما زنی شجاع در برابر آن‌ها ایستاد و پیامبر با شجاعت به او کمک کرد!

۳) گمان می‌کردند قطعاً می‌توانند پیامبر را به قتل برسانند، ولی زن شجاعی در برابر آن‌ها ایستاد و با شجاعت به پیامبر کمک کرد!

۴) تصوّر می‌کردند که می‌توانند پیامبر را بکشند، ولی یک زن شجاع در برابر آن‌ها ایستاد و پیامبر با شجاعت به او کمک کرد!

۱۰۳- « مرقد ابن سينا العالِمِ المشهور في العالم يُحصَى من أشهَرِ مناطق الجذب السياحيّ في إيران، و قد سُجّل في قائمة التّراث العالميّ!»:

۱) آرامگاه ابن سینا دانشمند مشهور در جهان از معروف‌ترین مناطق دارای جاذبهٔ گردشگری در ایران به شمار می‌آید و در فهرست میراث جهانی ثبت شده است!

۲) مقبرهٔ ابن سینا دانشمند معروف در جهان از مشهورترین مناطق جذّاب گردشگری در ایران است و در لیست میراث جهانی ثبت شده است!

۳) آرامگاه ابن سینا دانشمند مشهور در جهان از مشهورترین مناطق دارای جاذبهٔ گردشگری در ایران شمرده می‌شود و میراث جهانی آن را در لیست خود ثبت کرده است!

۴) آرامگاه دانشمند مشهور ابن سینا از مناطق معروف گردشگری ایران در جهان است و در فهرست میراث جهانی به ثبت رسیده است!

۱۰۴- نهایی « لا خَير في الغَضب، يَعدّ العُلماء و الأفاضل الغَضب مَفسدة، عندما يغضب الإنسان تَغلب شهوته عقلَه فَلا يقدر أن يَعمل عملاً حسبَ المنطق!»:

۱) هیچ خیری در خشمگین شدن نیافتیم، عالمان و شایستگان، خشم را جز مایهٔ تباهی به شمار نمی‌آورند، شهوت انسان، هنگام خشمگین شدن او بر خِردش چیره می‌شود، بنابراین نمی‌تواند کارهایش را منطقی انجام بدهد!

۲) خیری در خشمگین شدن برای آدمی نیست، عالمان شایسته، خشم را از مفاسد به حساب آورده‌اند، زمانی که انسان، خشمگین می‌شود، عقلش بر شهوتش غلبه می‌کند و او را از انجام دادن کار بر اساس منطق عاجز می‌گرداند!

۳) هیچ خیری در خشمگین شدن نیست، دانایان و شایستگان، خشم را مایهٔ تباهی به شمار می‌آورند، هنگامی که انسان، خشمگین می‌شود، شهوتش بر خِردش چیره می‌شود، پس نمی‌تواند کاری را بر اساس منطق انجام دهد!

۴) خشمگین شدن، خیری برای آدمی نمی‌آورد، دانایان شایسته، خشم را مایهٔ تباهی به حساب می‌آورند، وقتی که انسان، خشمگین می‌شود، شهوتش بر عقلش غلبه می‌کند تا او از انجام دادن کارها بر اساس منطق عاجز شود!

۱۰۵- نهایی « ما يَزيد صبرَنا في أُمور لا طاقةَ لنا بها، هو الإيمان باللّه!»:

۱) صبر ما در کارهایی که طاقتش در ما نیست، زیاد نمی‌شود، بلکه آن در ایمان به الله است!

۲) آنچه صبر ما را در اموری که هیچ توانی برای آن‌ها نداریم، می‌افزاید، همان ایمان به الله است!

۳) صبر در کارهایی که توان آن‌ها در ما نیست قدرت ما را زیاد نمی‌کند، بلکه آن ایمان به خداست!

۴) چیزی که صبر ما را می‌افزاید، اموری است که هیچ طاقت آن را نداریم که همان ایمان به خداست!

۱۰۶- عيّن الصّحيح:

۱) إنّ العاقل لا يُصدّق قول الّذي يكذبُ كثيراً!: همانا فرد عاقل، در مقابل حرف کسی‌که زیاد دروغ می‌گوید، راست نمی‌گوید!

۲) أ يُمكنُ أن يُنيرَ البَشَرُ المدنَ بالبكتيريا المُضيئة!: آیا امکان دارد به دست انسان، شهرها با باکتری نورانی روشن شوند!

۳) يَنجذِبُ السائحونَ إلى إيران لِمشاهدة معالِمِها!: ایران گردشگران را برای تماشای جاذبه‌های خود جذب می‌کند!

۴) بعد استخدام هذا الكبسول أفرَزَت عيني سائلاً!: بعد از استفاده از این کپسول، چشمم مایعی را ترشح کرد!

۱۰۷- **عيّن غيرالمناسب في مفهوم الآية الشّريفة: ﴿ لا تدري لَعلَّ الله يُحدثُ بَعد ذلك أمراً ﴾**

۱) ﴿ و مَن يَتّقِ الله يَجعل له مَخرَجاً و يَرزُقه من حَيث لا يَحتَسب ﴾

۲) كلبهٔ احزان شود روزی گلستان، غم مخور!

۳) ﴿ إنّ الله لا يُغيّرُ ما بِقوم حتّى يُغيّروا ما بأنفسهم ﴾

۴) ﴿ فإنّ مع العُسر يُسراً، إنّ مع العُسر يُسراً ﴾

۱۰۸- **عيّن الخطأ (في المفهوم):**

۱) ﴿ لا إكراهَ في الدين ﴾: تُشيرُ هذه الآيةُ إلى حُريّة العقيدة لجميع النّاس!

۲) ﴿ ربَّنا لا تُحمّلنا ما لا طاقةَ لَنا بِه ﴾: نرجُو من الله ألّا يُكلّفنا إلّا ما في وُسعنا!

۳) إذا قَدرتَ على عدوّك فاجعَل العفوَ عَنه شكراً للقدرة عليه!: لا شيءَ أجمَل مِن العفو عندَ القدرة!

۴) إعلَموا أنّ حوائِجَ النّاسِ إليكُم مِن نِعَم الله عليكُم!: طَلَبُ الحاجةِ مِن غير أهلِها أشدُّ مِن المَوت!

۱۰۹- **« أكبرُ الحُمق الإغراقُ في المَدحِ و الذّمِّ!»؛ عيّن الصّحيح في المعادل:**

۱) إن لم تَلزم حدّ الإعتدال في حَمد النّاس فإنّك من الجاهلين!

۲) إنّ الّذين يُفرطون في ثناء الآخرين فهم قد انحرفوا عن جادّة العقل!

۳) مَن غلا في التّحسين للآخرين أو لومهم فقد جهل أُسلوب التعامل معهم!

۴) أوصانا أبونا بالإعتدال في كلّ أُمور حياتنا حتّى نحظى بحياة طيّبة و سعيدة!

۱۱۰- **عيّن الصّحيح (في المقصود):**

« لا تَسُبّوا النّاس فَتَكتسبوا العَداوة بَينهم!»

۱) شَتمُ الآخرينَ يَجلبُ لِلإنسان حِقدَ المُجتمع و بُغضه، فالكَفُّ عنه يَحفظُ المَرء من نَيل مُعاداتهم و إيجاد الخصومة!

۲) النَّهيُ عن السَّبّ مَقصودُه ألّا يكونَ الإنسانُ سَبَباً في إيجاد النّزاع بَين النّاس أنفُسهم و إثارة بَعضهم ضدّ بعضٍ!

۳) مَن يَسُبَّ النّاس يَجدْ أعداء لا يَقدرُ على مُواجهتهم، فَمِن الأفضل السّكوتُ خَوفاً مِن كَثرة العَداوات الّتي تَغلبه!

۴) مَن أرادَ كَسبَ مودّة النّاس فَليَصبر على إهاناتهم، لأنّ مُقابلة الشّتم بالسَّبّ تُحوّلُ الصّداقةَ إلى عَداوة شديدة!

بستهٔ دوم: درك مطلب و قواعد

■■ اقرأ النّص التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة (۱۱۱ – ۱۱۵) بما يُناسب النّص:

الحرباء حيوان بيوض، تعيش في كلّ مكان. و هي حيوان مُفترس يَستطيع أن يأكل كثيراً من الحشرات و الزواحف (الحيوانات الّتي تمشي على بطنها) الّتي يُمكن أن تدخل في فَمِه. ثمّ إنّ الحرباء تَصيد بِلسانها الطويل الّذي تَمُدّه بِسُرعة إلى الحشرات و يُمكّنها من صيدها على مسافات بعيدة. تُحِبُّ الحرباء شرب الماء الجاري و لا تأكل النّباتات إلّا حينما يقلّ الماء في جسمها و لا تَجِد الماء. و إنّها قادرةٌ على تحريك عينيها باتّجاهين مُختلفين في وقت واحد دون أن تَحرّك رأسها.

تَتَميّز بِقدرتها على تغيير لون جسمها؛ فَلونُها الأصفر يَدلُّ على الخوف و الأخضر على السّكون و الأزرق على النّوم العميق، و الأسود على الغَضب. تَستَخدِم الحرباء تَغيير اللّون أيضاً للاختفاء و تنظيم حرارة الجسم، كَما يتغيّر لونها إلى الأسود في الصّباح البارد لأخذِ أكبر قَدرٍ من حرارة الشّمس. و في النّهار يَتحوَّل لونها إلى الرّماديّ (خاكستری). فَصفتُها الخاصّة هي تغيير اللّون، يُضرَب بها المَثل لِلاحتيال، فَيُقالُ: فلانٌ كَالحرباء. و لها مَخالب (أيدي) قويّة تساعدُها على صعود الأشجار. يُقالُ إنّها تَعيش مُنفردة فإذا اجتمعَت أكثر من واحدة مِنها وَقعَ بَينَها نزاعٌ.

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۱۱۱- **ما هو الخطأ عن ميزات الحرباء؟**

۱) إنّها لا تعيش غالباً مع حربائات أُخرى في مكان واحد!

۲) عندما يكون هذا الحيوان نائماً، يَتحوَّل لون جسمه إلى الأزرق!

۳) إذا لم تجد الحرباء الماء الجاري، فلن تستطيع تأمين الماء اللّازم لها!

۴) يَتغيّر لونها إلى الأسود عند البرودة و إلى لون مايل إلى الأبيض عند الحرارة!

۱۱۲- **عيّن الصّحيح حسب النّصّ:**

۱) إنّ الحرباء تُرضعُ صغارها كالحيوانات اللّبونة!

۲) الحرباء نوع من الزواحف ليست لها حياة اجتماعيّة في الطّبيعة!

۳) تقدرُ الحرباء أن تأكلَ ما يفوق حجم فَمِها وَ تَصيدُ الحشرات أيضاً!

۴) تَقدر الحرباء على الصّعود من الأشجار الطويلة بِذنَبها الّذي يُساعدها كثيراً!

۱۱۳- **عيّن الخطأ:**

۱) إنّ الحرباء تستطيع أن تُديرَ عينيها في اليمين و اليسار، و أن ترى اتّجاهين في زَمن واحد!

۲) تسكنُ الحرباء في جميع أنحاء الكرة الأرضيّة، بين الأحجار و في الفَلوات و غيرها!

۳) تستطيعُ الحرباء تغيير لون جسمها بِسببِ الظّروف الّتي تَعيش فيها!

۴) يُضرب المثل بالحرباء بِسبب حركاتها السّريعة و اختِفائها باحتيالٍ!

■ **عيّن الخطأ في الإعراب و التّحليل الصّرفيّ (۱۱٤ و ۱۱۵):**

۱۱۴- « **النّباتات – الأصفر – تَتميّز – تَستخدم** »:

۱) النّباتات: اسم – جمع سالم للمؤنّث – معرفة – معرب / مفعول و منصوب

۲) الأصفر: مفرد – مذكّر – معرفة – معرب / صفة، و مجرور بالتبعيّة من موصوفها

۳) تَتميّز: مضارع – للمفرد المؤنّث الغائب – مزيد ثلاثي من باب تفعّل / فعل و مع فاعله، جملة فعلية

۴) تَستخدم: فعل مضارع – مزيد ثلاثي، بزيادة ثلاثة حروف – متعدّ / فعل و فاعله: الحرباء؛ الجملة فعلية

۱۱۵- « **أكبر – يتغيَّر – تُساعد – تَعيش** »:

۱) أكبر: اسم – مفرد مذكّر – نكرة – معرب / مفعول (مفعولبه) و منصوب بعلامة الفتحة

۲) يتغيَّر: مضارع – للمفرد المذكّر الغائب – مزيد ثلاثي من مصدر «تغيُّر» – لازم / فعل و فاعله «لون»

۳) تُساعد: مزيد ثلاثي، له ثلاثة حروف أصلية و حرف زائد واحد – متعدّ / فعل و فاعل، مفعوله: ضمير «ها»

۴) تَعيش: فعل مضارع – للمفرد المؤنّث – مجرّد ثلاثي دون حرف زائد / جملة فعلية، خبر لِـ «إنّ» المشبّهة بالفعل

■■ عيّن المناسب للجواب في الأسئلة التالية (١١٦ – ١٢٠):

١١٦- عيّن ما فيه الجملة الإسمية:

١) إلهي! لا تؤاخذني بسيّئات أعمالي!
٢) تَقَدُّمُ الشّعبِ نتيجةُ اجتهاد العلماء!
٣) يوم الجمعةِ نَذهَبُ إلى مشهد جميعاً!
٤) حافظَ القرآن! اِعمَل بنصائحِه القيّمة!

١١٧- عيّن الصّفة منصوباً:

١) يَرى بَعضُ السّائحينَ إيرانَ بَلداً لِقضاء العُطُلات الصيفيّة!
٢) ﴿ و لَمّا رأى المؤمنونَ الأحزابَ قالوا هذا ما وَعَدَنا الله ﴾
٣) اليوم فَحَصَت الطّبيبة الحاذقة أسنان الولد الصّغيرة!
٤) يَعُدّ السيّاحُ مُتحَف التّراث الرّيفيّ مشهوراً و معروفاً!

١١٨- عيّن ما فيه الأسماء المرفوعة أقلّ:

١) الله يَعلمُ ما في قلوبكم!
٢) ثَمرة العلم إخلاص العمل!
٣) الزّملاء مُتّحدونَ عند القيام بالواجبات!
٤) قَرأ الطّالب المُجدّ قصيدة رائعة للحضّار!

١١٩- عيّن الخطأ: (في عمل الحروف المشبّهة بالفعل)

١) إنّ مُواطنينا كانوا يُواجهونَ مشاكل كثيرة طوال أيّام الحرب!
٢) ليتَ إخوانَ صديقي أصبحوا ناجحينَ في المباريات الرياضيّة!
٣) هم فرحونَ لنتائج الحرب لكنّ العداة محزونين لأجلها!
٤) لستم فاشلين في الحياة؛ كأنّكم بنيان مرصوصٌ!

١٢٠- نهایی عيّن الصّحيح للفراغين:

« لا . . . . . مِن لاعبي الفريق . . . . . في الملعب الرياضيّ!»

١) لاعبَ – حاضراً
٢) لاعبٌ – حضرَ
٣) لاعباً – حاضرٌ
٤) لاعبَ – حضرَ

ترنج بوک
تلاشی درمسیر موفقیت

تاریخ (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس دوم: ایران و جهان در آستانهٔ دورهٔ معاصر
صفحه‌های ۱۶ تا ۳۱

۱۲۱- نهایی کدام گزینه از شروط نادرشاه برای پذیرفتن سلطنت او نیست؟

۱) موروثی شدن سلطنت در خاندان او
۲) حمایت نکردن بزرگان و رؤسای طوایف از خاندان صفوی
۳) حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی
۴) رسمی شدن مذهب شیعه در قلمرو او

۱۲۲- کدام موارد دربارهٔ اقتصاد و کشاورزی در دورهٔ افشاریه (A) و هنر و معماری در دورهٔ زندیه (B) درست است؟

الف) در (A) ناامنیِ حاصل از اشغال بخش‌هایی از ایران، موجب کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی شد.

ب) در (A) دریافت مالیات‌های سنگین از مردم، شرایط ضعف و رکود شدید در بخش کشاورزی و تجارت را به‌وجود آورد.

ج) در (B) مکتب نقاشی شیراز که در دورهٔ مغولان شکل گرفته بود، به اوج رونق و زیبایی رسید.

د) در (B) نوعی از بناها با کاربرد تجاری گسترش یافت که به «کلاه فرنگی» معروف بود.

۱) «الف» و «ج»
۲) «ب» و «ج»
۳) «ب» و «د»
۴) «د» و «الف»

۱۲۳- کدام گزینه دربارهٔ اصلاحات دولتمردان عثمانی و عوامل ضعف این امپراتوری، صحیح است؟

۱) شکست‌های دولت عثمانی و رقابت کشورهای اروپایی، موجب شد اصلاحات دولتمردان عثمانی، نتواند از شدت ضعف داخلی و نفوذ قدرت‌های استعماری بکاهد.

۲) مجموعه عوامل مختلف داخلی و همچنین نفوذ قدرت‌های استعماری، موجب ضعف دولت عثمانی شد؛ با وجود این، اصلاحات دولتمردان عثمانی توانست از شدت ضعف آن بکاهد.

۳) مجموعه عوامل مختلف داخلی و همچنین نفوذ و مداخلهٔ قدرت‌های استعماری، موجب ضعف و زوال عثمانی شد؛ چنان‌که اصلاحات دولتمردان عثمانی هم نتوانست از شدت آن بکاهد.

۴) اصلاحات دولتمردان عثمانی موجب کاهش نفوذ قدرت‌های استعماری شد؛ اما مجموعه عوامل مختلف داخلی، همچنان مانع تقویت و رشد دولت عثمانی بود.

۱۲۴- کدام گزینه در خصوص «تاریخ آمریکا» صحیح نیست؟

۱) آن زمان که سرزمین آمریکا تنها شامل چند ایالت در ساحل اقیانوس اطلس بود؛ در انگلستان «انقلاب باشکوه» رقم خورده بود.

۲) هم‌زمان با آغاز انقلاب کبیر فرانسه، جورج واشنگتن به‌عنوان نخستین رئیس‌جمهور آمریکا، انتخاب شد.

۳) انگلستان پس از «انقلاب باشکوه»، مستعمرات خود را در جهان گسترش داد و بر اکثر ایالات سواحل شرقی آمریکا حکومت می‌کرد.

۴) دولت آمریکا با بهره‌گیری از نیروی کار بردگان اروپایی، اقتصاد خود را توسعه بخشید و در پایان سدهٔ ۱۸ میلادی، به پیشرفت‌های وسیع صنعتی دست یافت.

۱۲۵- نهایی کدام گزینه دربارهٔ طبقهٔ متوسط فرانسه در قرن هجدهم میلادی درست است؟

۱) بیشتر به کشاورزی و دامداری مشغول بودند.
۲) شامل وکلا، نویسندگان، طبیبان، روزنامه‌نگاران و تجار بودند.
۳) از پرداخت مالیات معاف بودند.
۴) از امتیازات بسیاری برخوردار بودند.

جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس دوم: مدیریت شهر و روستا
(تا پایان مدیریت روستاها)
صفحه‌های ۲۱ تا ۳۱

۱۲۶- کدام گزینه به‌درستی، یکی از عوامل شکل‌گیری اسکان غیررسمی در حاشیهٔ شهرها را بیان می‌کند؟

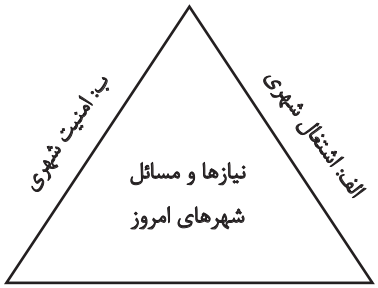
۱) افزایش مهاجرت به شهرها و تمرکز جمعیت، همراه با کاهش توانایی اقشار کم‌درآمد برای تأمین مسکن در مناطق شهری

۲) گسترش مهاجرت به شهرها و افزایش تقاضای مسکن، همراه با کاهش تدریجی قیمت زمین و مسکن در نواحی پیرامونی شهر

۳) افزایش تمرکز جمعیت در شهرهای بزرگ، همراه با گسترش حمایت‌های اجتماعی و فراهم شدن امکان اجارهٔ مسکن برای گروه‌های کم‌درآمد

۴) افزایش مهاجرت به شهرها و گسترش ساخت و ساز در پیرامون آن‌ها، همراه با بهبود دسترسی اقشار کم‌درآمد به مسکن رسمی

۱۲۷- با توجه به موارد درج‌شده در شکل مقابل، کدام گزینه مطالب درستی را ارائه می‌دهد؟

ج: محیط زیست شهری

۱) افزایش جمعیت شهری، از جمله مشکلات شهرها است که ممکن است از طریق مهاجرت نیروی کار، از مصادیق «الف» صورت بگیرد و باعث کاهش فقر شهری از مصادیق «ج» شود.

۲) افزایش جمعیت شهری در نتیجهٔ مهاجرت نیروی کار، که از مصادیق «الف» است، با آلودگی خاک که از مصادیق «ج» است، رابطهٔ مستقیم دارد و در مدیریت شهری باید سعی شود تا آلودگی آب از مصادیق «ج» و اشتغال به زباله جمع‌کردن از مصادیق «الف»، کاهش یابد.

۳) محله‌های فرسودهٔ شهرها و مکان‌هایی که در شب نور کافی ندارند، باعث افزایش جرم‌خیزی از مصادیق «الف» می‌شوند و اشتغال در بخش غیرقانونی یا غیررسمی مانند دست‌فروشی، از مصادیق «ب» است که امنیت شهر را به مخاطره می‌اندازد.

۴) در مدیریت شهری، برای تأمین «ب»، باید به علل بزهکاری‌ها مانند اشتغال در بخش غیرقانونی که از مصادیق «الف» است، توجه کرد و باید در نظر داشت که مهاجرت به شهر برای کار از مصادیق «الف» با فشار بر منابع از مصادیق «ج» رابطهٔ عکس دارد.

۱۲۸- با توجه به موارد زیر و مفاهیم مبلمان شهری (A)، هوشمندسازی شهر (B) و محیط زیست شهری (C)، کدام گزینه صحیح است؟

الف) اجرای طرح بام تا بام برای منازل مسکونی

ب) کمک به تأمین امنیت در شهرها

ج) داشتن تأثیر مستقیم در جذب گردشگر

د) طراحی چراغ‌هایی با قابلیت تنظیم نور با توجه به میزان رفت و آمد افراد

و) ترکیب معماری پیشرفته و اسلامی در یک فرودگاه

هـ) تقویت فرهنگ بومی یک منطقه

۱) موارد «ج» و «و» برخلاف مورد «هـ» با « A » مطابقت دارند.

۲) موارد «الف» و «د» همانند مورد «و» با « A » مطابقت دارند.

۳) موارد «ب» و «د» همانند مورد «ج» با « C » مطابقت ندارند.

۴) موارد «ج» و «هـ» برخلاف مورد «ب» با « B » مطابقت دارند.

۱۲۹- نهایی کدام گزینه هدف اصلی مدیران و برنامه‌ریزان شهری در جهان امروز است؟

۱) شناسایی کاربری‌های موجود در شهر

۲) رونق اقتصادی شهرها

۳) تحقق شهر پایدار

۴) هوشمندسازی شهرها

۱۳۰- نهایی در کدام گزینه، همهٔ موارد ذکرشده می‌توانند مستقیماً در کاهش توان اقتصادی کشاورزان روستایی نقش داشته باشند؟

۱) نبود مالکیت زمین ـ قطعه‌قطعه بودن زمین ـ نداشتن سرمایه ـ دسترسی نامناسب به بازار

۲) کمبود آب آشامیدنی ـ قطعه‌قطعه بودن زمین ـ نبود مالکیت زمین ـ سطح پایین زندگی

۳) نبود وسایل حمل و نقل ـ کمبود مسکن ـ فصلی بودن درآمد ـ دسترسی نامناسب به بازار

۴) پایین بودن سطح زندگی ـ نداشتن سرمایه ـ قطعه‌قطعه بودن زمین ـ کمبود آب آشامیدنی

تلاشی در مسیر موفقیت

تاریخ (۱)

در این بخش می‌توانید از بین سؤالات تاریخ (۱) و جغرافیای ایران و یا تاریخ (۲) و جغرافیای (۲) یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤال‌های ۱۳۱ تا ۱۴۰ «یا» به سؤال‌های ۱۴۱ تا ۱۵۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل سوم: ایران در عصر باستان
(درس‌های ۷ تا ۹)
صفحه‌های ۶۱ تا ۸۹

۱۳۱- کدام‌یک از عبارت‌های زیر، در خصوص کاوش‌های باستانی صحیح است؟

الف) آگاهی‌های تاریخی تازه‌ای در نتیجهٔ خوانده شدن خط‌های باستانی و کاوش‌های باستان‌شناسی به‌دست آمده است.

ب) پس از آغاز کاوش‌های باستان‌شناسی، ایرانیان آگاهی و درک محدودی از تاریخ و تمدن باستانی خود داشتند.

ج) در سال ۱۳۰۶ هجری شمسی، دولت فرانسه اجازهٔ حفاری و سپس امتیاز انحصاری کاوش‌های باستانی را در سرتاسر ایران به‌دست آورد.

د) در کاوش‌های باستانی‌ای که در تخت‌جمشید شد، بیش از سی هزار لوح گلی به زبان ایلامی کشف گردید.

۱) «الف» و «ب» ۲) «ب» و «ج» ۳) «الف» و «د» ۴) «ج» و «د»

۱۳۲- کدام‌یک از موارد زیر، دربارهٔ ابزارهای سنگی کشف‌شده در کَشَف‌رود خراسان درست است؟

الف) این یافته‌ها به‌طور دقیق، سابقهٔ حضور انسان در فلات ایران را مشخص می‌کند.

ب) قدمت این ابزارهای سنگی، حدود یک میلیون سال تخمین زده شده است.

ج) ورود انسان از دورهٔ شکار و گردآوری خوراک به دورهٔ یکجانشینی، مربوط به بعد از زمان این ابزارهاست.

د) طبق تخمین‌ها، قدیمی‌ترین ظروف سفالیِ دست‌سازِ مردم ایران، قدمتی بیش از این ابزارهای سنگی دارند.

۱) «ب» و «ج» ۲) «ب» و «د» ۳) «الف» و «د» ۴) «ج» و «الف»

۱۳۳- کدام گزینه به رویدادی اشاره دارد که ۷۰۰ سال پیش از میلاد مسیح، به وقوع پیوسته است؟

۱) ملکه نپیرآسو، همسر اونتَش گَل (پادشاه ایلام) در امور اجتماعی و اقتصادی و مراسم سیاسی حکومت حضور داشته است.

۲) حکومت ایلام، بر اثر یورش ویرانگر آشوریان دچار انحطاط و فروپاشی شد.

۳) معبد چُغازنبیل در نزدیکی شهر شوش، با استفاده از خشت خام در چند طبقه ساخته شد.

۴) حاکمان کوچک و مستقل ایلامی با یکدیگر متحد شدند و پادشاهی ایلام را تأسیس کردند.

۱۳۴- مورخی به پژوهش پیرامون سلسله‌های ماد و هخامنشیان پرداخته است. کدام مورد از نتایج پژوهش او درست نیست؟

۱) قبایل گوناگون ماد، از جمله اقوام آریایی بودند که در بخش وسیعی از مناطق غربی و مرکزی ایران استقرار یافتند.

۲) کورش فرمان داد تا ماجرای فتح صلح‌آمیز بابِل را بر لوحی استوانه‌ای از گل رس به زبان بابلی بنویسند.

۳) دهیوک توانست قلمرو ماد را تا شمال بین‌النهرین و بخش‌های وسیعی از آسیای صغیر گسترش بدهد.

۴) یکی از انسانی‌ترین فتوحات تاریخ جهان، فتح مسالمت‌آمیز بابِل توسط کورش بزرگ در سال ۵۳۹ قبل از میلاد است.

۱۳۵- کدام‌یک از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف) اردشیر سوم که از برابر اسکندر گریخته بود، در سال ۳۰ قبل از میلاد نزدیک دامغان کنونی به قتل رسید.

ب) خاندان هخامنشی از زمان پادشاهی اردشیر دوم که از ۴۰۴ تا ۳۵۸ قبل از میلاد حکومت می‌کرد، دچار تفرقهٔ درونی شد.

ج) یونانیان دربارهٔ پیروزی خود در نبرد ماراتن، ارقام باور نکردنی از تعداد ناوگان و سربازان هخامنشی ارائه نمودند.

د) کاربرد واژهٔ آریایی برای دیگر اقوام هند و اروپایی، به‌جز ایرانیان و هندیان درست نیست.

۱) «الف» و «ب» ۲) «د» و «ج» ۳) «الف» و «ج» ۴) «ب» و «د»

جغرافیای ایران

فصل دوم: جغرافیای طبیعی ایران
(درس‌های ۵ و ۶)
صفحه‌های ۳۴ تا ۶۲

۱۳۶- کدام گزینه پیرامون تأثیر «دریای خزر» و «خلیج فارس» در موارد زیر، کاملاً صحیح بیان شده است؟

الف) تغییرات دمای هوا

ب) میزان بارش باران

۱) دریای خزر و خلیج فارس در مورد «الف»، تقریباً نقش مشابهی را ایفا می‌کنند، اما در مورد «ب» عملکردشان کاملاً متفاوت است.

۲) دریای خزر در موارد «الف» و «ب» نقش مؤثری دارد، اما خلیج فارس در این دو مورد، تقریباً بی‌تأثیر است.

۳) دریای خزر و خلیج فارس در مورد «الف» نقش متفاوتی دارند، اما در مورد «ب» عملکردشان تقریباً مشابه یکدیگر است.

۴) خلیج فارس در موارد «الف» و «ب» نقش مؤثری ایفا می‌کند، اما دریای خزر در این دو مورد، تأثیر چندانی ندارد.

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۱۳۷- با توجه به توضیحات ارائه‌شده، ..... به‌ترتیب با ..... دارد.

الف) در دورهٔ سرد سال وارد کشور می‌شود.

ب) باعث افزایش درجهٔ حرارت هوا می‌شود.

ج) موجب ایجاد بارندگی می‌شود.

۱) «الف» و «ج» - «تودهٔ هوای سرد و خشک سیبری» و «تودهٔ هوای سودانی»، مطابقت و مغایرت

۲) «الف» - «تودهٔ هوای مرطوب غربی» و «تودهٔ هوای سرد و خشک سیبری»، مغایرت و مطابقت

۳) «الف» و «ج» - «تودهٔ هوای مرطوب موسمی» و «تودهٔ هوای سودانی»، مغایرت و مطابقت

۴) «ب» - «تودهٔ هوای سودانی» و «تودهٔ هوای مرطوب موسمی»، مطابقت و مغایرت

۱۳۸- فرض کنید در منطقه‌ای، طی چند سال کاهش ریزش‌های جوی موجب کاهش منابع آب و تضعیف پوشش گیاهی شده و در نتیجه، ریزگردها افزایش یافته‌اند. هم‌زمان، گسترش شهر و فعالیت‌های انسان نیز باعث شده است آثار این بحران بر سلامت مردم و فعالیت‌های شهری بیشتر احساس شود.

کدام گزینه تحلیل دقیق‌تری از این وضعیت و رویکرد مناسب برای مقابله با آن ارائه می‌دهد؟

۱) چون ریزگردها پدیده‌ای جوی هستند، راه‌حل اصلی باید فقط در پیش‌بینی هوا و هشدارهای جوی جست‌وجو شود.

۲) کاهش ریزش‌های جوی صرفاً یک مسئلهٔ طبیعی است و ارتباط مستقیمی با کاهش پوشش گیاهی، منابع آب و گسترش ریزگردها ندارد.

۳) این وضعیت را می‌توان زنجیره‌ای از تغییرات محیطی دانست که در آن کاهش ریزش‌های جوی و ضعف منابع آب می‌تواند به شکل‌گیری ریزگردها کمک کند؛ بنابراین مقابله با آن نیازمند مدیریت منابع آب، توجه به محیط زیست و اتخاذ تصمیم‌های مدیریتی مناسب است.

۴) بهترین راهکار، افزایش مصرف منابع آب برای حفظ فعالیت‌های انسانی است؛ زیرا کاهش منابع آب مهم‌ترین پیامد ریزگردها محسوب می‌شود.

۱۳۹- با توجه به ویژگی‌های دریاهای ایران کدام گزینه، به‌ترتیب مطالب مناسبی برای موارد «الف» تا «د» ارائه می‌دهد؟

۱) از رودهای پرآب شرق کشور تغذیه می‌شود. ـ سطح آب بالاتری دارد. ـ امکان پرورش و صید ماهی و میگو را به‌وجود آورده است. ـ هشت کشور در اطراف آن قرار دارند.

۲) حاصل حرکت صفحات کرهٔ زمین است. ـ برخی جزایر آن قابل سکونت هستند. ـ بین ایران و امارات مشترک است. ـ برای عبور نفتکش‌های غول پیکر نامناسب است.

۳) امکان تجارت دریایی را فراهم کرده است. ـ در مجاورت کمربند پرفشار جنب حارّه‌ای قرار دارد. ـ از سواحل گرم و شرجی برخوردار است. ـ جزیرهٔ لاوان در آن واقع شده است.

۴) به‌طور غیرمستقیم به آب‌های آزاد راه دارد. ـ دارای تنها رودخانهٔ قابل کشتیرانی ایران است. ـ در مجاورت کشوری قرار دارد که تودهٔ هوای گرم و خشک از آنجا وارد ایران می‌شود. ـ در ساخت و توسعهٔ بنادر با محدودیت مواجه نیست.

۱۴۰- کدام گزینه متن زیر را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

«در نواحی غربی ایران، میزان آبدهی رودها ... و تعداد دریاچه‌های ...، ... است. همچنین رودهایی که از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند، ... نیستند و اگر کانون‌های آبگیر، ذخیرهٔ برف خود را تا ابتدای ماه‌های ... سال حفظ کنند، کانون‌های ... هستند.»

۱) بیشتر از نواحی شرقی ـ دائمی ـ بیشتر از نواحی شرقی ـ فصلی ـ گرم ـ فصلی

۲) کمتر از نواحی شرقی ـ فصلی ـ بیشتر از نواحی شرقی ـ دائمی ـ سرد ـ فصلی

۳) بیشتر از نواحی شرقی ـ دائمی ـ کمتر از نواحی شرقی ـ فصلی ـ سرد ـ فصلی

۴) کمتر از نواحی شرقی ـ فصلی ـ بیشتر از نواحی شرقی ـ دائمی ـ گرم ـ دائمی

تاریخ (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۳۱ تا ۱۴۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۴۱ تا ۱۵۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل دوم: ظهور اسلام
فصل سوم: ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه
(درس‌های ۷ تا ۹)
صفحه‌های ۶۶ تا ۱۰۰

۱۴۱- به‌ترتیب زمان، وقوع رویدادها در خلافت عباسیان، در کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

الف) قتل ابومسلم خراسانی

ب) بنای شهر بغداد به عنوان پایتخت

ج) به قدرت رسیدن خاندان برمکی

د) انتقال پایتخت از بغداد به مرو توسط مأمون

۱) ب ← الف ← د ← ج
۲) ب ← الف ← ج ← د
۳) الف ← ب ← د ← ج
۴) الف ← ب ← ج ← د

۱۴۲- کدام گزینه به‌ترتیب دربارهٔ «خلافت فاطمیان» نادرست و درست است؟

۱) عباسیان کوشیدند تا نشان دهند نسب خلفای فاطمی جعلی است. ـ هنرمندان این دوره فقط در کاشی‌کاری به نوآوری پرداختند.

۲) بسیاری از خلفای فاطمی محدودیت‌هایی را برای یهودیان به‌وجود آوردند. ـ علاقهٔ خلفای فاطمی به مظاهر شکوه و جلال، به توسعهٔ پارچه‌بافی کمک کرد.

۳) زمانی که دانشگاه الازهر بنا شد، خلافت فاطمیان هنوز به اوج شکوفایی خود نرسیده بود. ـ مسجد جامع اقمر در پایتخت فاطمیان بنا شد.

۴) خلفای فاطمی یکی از بادوام‌ترین دانشگاه‌ها را بنا کردند و برای آنکه این دانشگاه بتواند نقشی مانند بیت‌الحکمهٔ بغداد ایفا کند، کتاب‌های زیادی را تهیه و در آن قرار دادند. ـ بقایای نخستین پایتخت فاطمیان در تونس امروزی قرار دارد.

۱۴۳- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه اطلاعات تاریخی صحیحی از آن‌ها ارائه می‌دهد؟

الف) باذان **ب) شعوبیان** **ج) لخمیان** **د) حجاج بن یوسف ثقفی**

۱) «ب» گروهی بودند که بارها بر اعراب شوریدند، اما از آنجایی که میان این شورش‌ها هماهنگی وجود نداشت، اعراب موفق به سرکوب آنها شدند.

۲) «ج» سادات علوی و شیعیانی بودند که برای نجات از ظلم امویان و عباسیان، به میهن ما پناه آوردند.

۳) «الف» جنگاوران تازه نفسی را که از انگیزهٔ معنوی و مادی بالایی برای جنگیدن برخوردار بودند، روانهٔ ایران کرد.

۴) «د» از جمله معروف‌ترین والیان اموی بود که بر عراق و ایران فرمان راند و به ایرانیان، خواه مسلمان و خواه غیرمسلمان، ظلم زیادی کرد.

۱۴۴- کدام گزینه دربارهٔ سلسله‌های مسلمان ایرانی درست است؟

۱) علویان طبرستان و صفاریان با خلافت عباسی، رابطهٔ مستحکم و دوستانه‌ای داشتند.

۲) امیران آل‌بویه بیش از یک قرن خلافت عباسی را تحت سلطه و اختیار خود داشتند.

۳) یعقوب لِیْث صفاری، رویگرزاده‌ای بود که از ابتدا با فرمان خلیفهٔ عباسی به قدرت رسید.

۴) مهم‌ترین پیامد سیاسی ظهور حکومت‌های ایرانی، سلطهٔ بیشتر خلفای عباسی بر ایران بود.

۱۴۵- کدام‌یک از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف) در فاصلهٔ سده‌های سوم تا پنجم هجری، تجارت دریایی خلیج فارس با هندوستان، چین و شرق آفریقا گسترش یافت.

ب) در دورهٔ صفاریان، زبان فارسی به‌عنوان زبان علم و دین در کنار زبان عربی قرار گرفت.

ج) در سده‌های سوم و چهارم هجری جمعیت کثیری از مردم ایران مسلمان شدند.

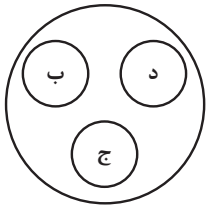
د) جرج سارتن، پدر تاریخ علم، رازی را بزرگ‌ترین پزشک اسلام و قرون وسطا شمرده است.

۱) «د» ۲) «ج» و «د» ۳) «ب» ۴) «الف» و «ب»

جغرافیا (۲)

فصل دوم: نواحی طبیعی
فصل سوم: نواحی انسانی
(درس‌های ۵ و ۶)
صفحه‌های ۵۳ تا ۸۲

۱۴۶- اگر تصویر زیر به‌طور کلی، نمایش یک «زیست‌بوم (بیوم)» باشد، کدام‌یک از گزینه‌های زیر، نادرست تدوین شده است؟

۱) «ب» شامل دو بخش زنده و غیرزنده است که در بخش موجودات زنده، چندین نوع تولیدکننده و چندین نوع مصرف‌کننده دیده می‌شود.

۲) «ب» و «د» درون این زیست‌بوم قرار گرفته‌اند، زیرا از لحاظ انواع گونه‌های گیاهی و جانوری، میان آن‌ها مشابهت وجود دارد.

۳) در مطالعات جغرافیای زیستی، اجزای «ب»، «ج» و «د» هرکدام می‌توانند نمایش‌دهندهٔ یک بوم سازگان (اکوسیستم) باشند.

۴) «ج» می‌تواند بیانگر یک جنگل، چمنزار یا دریاچه باشد که خود، مجموعه‌ای از موجودات زندهٔ متعدد در تعامل با محیط است.

۱۴۷- با توجه به موارد داده‌شده، کدام‌یک از گزینه‌های زیر به مفاهیم درستی اشاره دارد؟

الف) تولید انرژی

ب) کاربرد در تحقیقات نجومی و صنایع هوافضا

ج) استخراج معادن

۱) «الف» ← قابلیت مشترک نواحی کوهستانی و ساحلی - «ب» ← قابلیت مشترک نواحی کوهستانی و بیابانی

۲) «ب» ← قابلیت مشترک نواحی بیابانی و کوهستانی - «ج» ← قابلیت مشترک نواحی ساحلی و بیابانی

۳) «ب» ← قابلیت مشترک نواحی بیابانی و ساحلی - «ج» ← قابلیت مشترک نواحی کوهستانی و بیابانی

۴) «الف» ← قابلیت مشترک نواحی بیابانی و ساحلی - «ج» ← قابلیت مشترک نواحی کوهستانی و بیابانی

۱۴۸- چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف) زبان عربی، زبان رسمی بیش از ۳۰ کشور و یکی از زبان‌های رسمی سازمان ملل متحد است.

ب) مردم انگلستان، اسپانیا، روسیه، هند و ایران به زبان‌های مختلفی صحبت می‌کنند، اما همگی جزء خانوادهٔ زبانی هند و اروپایی محسوب می‌شوند.

ج) کشورهایی که در مرکز و جنوب آفریقا قرار دارند، به زبان عربی سخن می‌گویند.

د) در نتیجهٔ عصر اکتشافات جغرافیایی که در قرن‌های ۱۵ و ۱۶ میلادی رخ داد، زبان انگلیسی و زبان‌های دیگر همچون فرانسوی و اسپانیایی، در قاره‌های مختلف به‌جز قارهٔ آسیا رواج پیدا کرد.

هـ) مردم ناحیهٔ ولز که در انگلستان «اقلیت» محسوب می‌شوند، تلاش می‌کنند تا از طریق برگزاری کلاس‌های زبان برای مهاجران، این زبان را ترویج دهند.

۱) پنج ۲) چهار ۳) سه ۴) دو

۱۴۹- صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر، در کدام گزینه به‌ترتیب آمده است؟

الف) فرهنگ هر ناحیه، موجب به‌وجود آمدن چشم‌اندازهای خاصی در آن ناحیه می‌شود.

ب) فرهنگ اسلامی در نیمهٔ جنوبی قارهٔ آفریقا رواج دارد.

ج) در بین عناصر فرهنگی، دین نقش مهمی در خلق چشم‌اندازهای فرهنگی دارد.

د) دین مسیحیت در اروپا ظهور کرد، اما امروزه شمار پیروان آن در قاره‌های آمریکا، استرالیا و نیوزیلند زیاد است.

۱) غ ـ غ ـ ص ـ غ ۲) ص ـ ص ـ غ ـ غ ۳) غ ـ ص ـ ص ـ ص ۴) ص ـ غ ـ ص ـ غ

۱۵۰- کدام گزینه رابطهٔ میان گسترش ارتباطات و پخش فرهنگی را دقیق‌تر بیان می‌کند؟

۱) گسترش رسانه‌ها، با فراهم‌کردن امکان انتقال پدیده‌های فرهنگی بدون تماس مستقیم، سبب شده است پدیدهٔ پخش فرهنگی غیرمستقیم در دنیای امروز غالب شود.

۲) گسترش رسانه‌ها، با حذف دو عامل مهاجرت و داد و ستد، موجب شده است پخش فرهنگی بیش از قبل در میان نواحی دور از یکدیگر صورت گیرد.

۳) گسترش رسانه‌ها، با افزایش تماس مستقیم میان فرهنگ‌ها، مهم‌ترین عامل تبدیل پخش مستقیم به پخش غیرمستقیم شده است.

۴) گسترش رسانه‌ها، خطری بزرگ برای هویت ملی و بومی نواحی جهان نیست، زیرا فرایند یکسان‌سازی فرهنگ‌ها را از بین می‌برد.

فلسفهٔ دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جهان ممکنات،
جهان علّی و معلولی
تا پایان «تفاوت رابطهٔ علّیت با سایر روابط»
درس‌های ۲ و ۳
صفحه‌های ۸ تا ۱۵

۱۵۱- کدام عبارت، دربارهٔ نسبت‌های سه‌گانهٔ قضایا درست است؟

۱) قضایای «وجوبی» همواره در قالب گزاره‌های موجبه و مثبت بیان می‌شوند.

۲) صادق بودنِ یک قضیه در واقعیت، حتماً به معنای وجوبی بودنِ آن نیست.

۳) در قضایای «امکانی»، هر دو طرفِ ایجاب و سلب به‌صورت هم‌زمان صادق‌اند.

۴) در قضایای «امتناعی»، موضوع قضیه هرگز نمی‌تواند در جهان خارج محقق باشد.

۱۵۲- نهایی در کدام گزینه، نسبت بین موضوع و محمول به‌درستی ذکر نشده است؟

۱) خط منحنی است: امکان
۲) هوای جنگل سرد است: ضرورت
۳) مثلث چهارضلعی است: امتناع
۴) آسمان روشن است: امکان

۱۵۳- نوع رابطهٔ میان موضوع و محمول از نظر نسبت‌های سه‌گانه در کدام قضیه، با سایر قضایا متفاوت است؟

۱) حمل «ممکن‌الوجود بالذات» بر آتش
۲) حمل «ممتنع‌الوجود بالذات» بر پری دریایی
۳) حمل «واجب‌الوجود بالغیر» بر ذات باری تعالی
۴) حمل «واجب‌الوجود بالذات» بر جهان غیرمادی

۱۵۴- کدام گزینه، دربردارندهٔ مفاهیمی است که عقل تحقق آن‌ها را در جهان خارج ذاتاً محال می‌داند؟

۱) خط سه‌بعدی ـ جسمِ مستطیل‌شکل
۲) دریای جیوه ـ اسب تک‌شاخ
۳) سیاهِ سفید ـ مستطیل حجم‌دار
۴) روح نامرئی ـ انرژی تاریک

۱۵۵- نهایی کدام مورد از اوصاف اختصاصی «واجب‌الوجود بالغیر» به شمار نمی‌رود؟

۱) ممکن‌الوجودی که در جهان خارج تحقق یافته است.
۲) موجودی که وجوبِ وجود آن از ناحیهٔ غیر حاصل شده است.
۳) موجودی که ذات آن با دریافتِ وجوبِ وجود، دگرگون نمی‌شود.
۴) موجودی که رابطه‌اش با وجود، از نوع وجوبی است.

تلاشی درمسیر موفقیت

۱۵۶- کدام مورد، تبیین صحیحی از نظر ابن‌سینا در پاسخ به این پرسش که «چرا برخی ممکن‌الوجودها موجودند و برخی دیگر موجود نیستند؟» می‌باشد؟

۱) ذات برخی ممکن‌الوجودها اقتضای هستی دارد و ذات دسته‌ای دیگر با عدم پیوند خورده است.

۲) ممکن‌الوجود در ذات خود حالتی خنثی دارد و ترجیح کفهٔ هستی در آن، نیازمند علتی بیرونی است.

۳) هر ممکن‌الوجودی در اصل واجب‌الوجود است، اما بروز خارجی آن وابسته به شرایط زمانی است.

۴) ناموجود بودنِ برخی ممکنات، بیانگر آن است که این امور در حقیقت ممتنع‌الوجود بالذات هستند.

۱۵۷- دربارهٔ مفهومی که در جهان خارج هیچ مصداقی ندارد، کدام عبارت با قطعیت صحیح است؟

۱) ذات آن از پذیرش وجود ابا دارد و اجتماع نقیضین در آن رخ داده است.

۲) هم‌اکنون پیوند آن مفهوم با وجود در مرتبهٔ خارج، ممتنع‌الوجود بالغیر است.

۳) تاکنون علتی برای ترجیح دادنِ هستیِ آن و به‌وجود آمدنش یافت نشده است.

۴) مفهومی امکانی است که به دلیل نبودِ شرایط مادی، به منصهٔ ظهور نرسیده است.

۱۵۸- نهایی کدام تعریف برای «علت» مناسب‌تر است؟

۱) موجودی که سببِ پدید آمدنِ موجودی دیگر پس از خود است.
۲) هر آنچه وجودِ موجودی دیگر، متوقف بر وجود آن باشد.
۳) موجودی که یک معلول را به وجود می‌آورد و باقی نگه می‌دارد.
۴) آنچه هستی‌اش، موجودی دیگر را به خود وابسته می‌کند.

تلاشی درمسیر موفقیت

۱۵۹- کدام عبارت دربارهٔ احکام و ویژگی‌های رابطهٔ علّیت درست است؟

۱) علّیت رابطه‌ای دوسویه است و هستیِ طرفین منوط به یکدیگر است.

۲) تحقق معلول در جهان خارج، علتِ تحقق و هستی‌یافتنِ علت است.

۳) تقدم علت بر معلول، مقتضی فاصلهٔ زمانی میان اثر و مؤثر است.

۴) جایگاه فاعلی در این رابطه، منحصر در واجب‌الوجود بالذات نیست.

۱۶۰- کدام مورد دربارهٔ رابطهٔ میان «زمین و اشیای مستقر بر آن» درست است؟

۱) وجود این دو موجود، متوقف بر برقراری رابطه میان آن‌هاست.

۲) تحقق رابطه میان آن‌ها، فرع بر وجود مستقل هر دو طرف است.

۳) برقراری رابطه میان آن‌ها، موجد و هستی‌بخشِ یکی از طرفین است.

۴) رابطهٔ «زمین و اشیای مستقر در آن»، مصداق یکی از کهن‌ترین مسائل فلسفی است.

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

مفهوم و مصداق
(درس ۳)
صفحه‌های ۲۰ تا ۲۶

۱۶۱- کدام عبارت دربارهٔ «مفهوم و مصداق» نادرست است؟

۱) مفهوم، همواره امری ذهنی است.
۲) مصداق، همواره در خارج محقق است.
۳) مفهوم یک مصداقِ فرضی، می‌تواند جزئی باشد.
۴) مصداق، لزوماً قابلیت اشارهٔ حسی ندارد.

۱۶۲- کدام عبارت دربارهٔ «مفاهیم کلی و جزئی» درست است؟

۱) مفهومی که تحقق افراد متعدد برای آن در خارج ممتنع باشد، لزوماً مفهومی جزئی به شمار می‌رود.
۲) عدم تحقق مصداق در خارج از ذهن، می‌تواند هم در مفاهیم کلی و هم در مفاهیم جزئی رخ دهد.
۳) مفهوم شریک‌الباری به دلیل عدم وجود خارجی، مفهوم کلی است.
۴) داشتن تنها یک فرد بالفعل در خارج، ملاک قطعی برای تفکیک مفهوم جزئی از مفهوم کلی است.

۱۶۳- تعداد مفاهیم جزئی در کدام عبارت کمتر است؟

۱) امروز با او تماس گرفتم و گفتم این موضوع را به پلیس گزارش دهد.
۲) کتاب گلستان اثر ماندگار سعدی شیرازی شاعر بزرگ قرن هفتم است.
۳) رضا با اتوبوس خط واحد به سمت میدان آزادی حرکت کرد و پیاده شد.
۴) فردای آن روز باران بسیار شدیدی بارید و خیابان‌های شهر مسدود شد.

۱۶۴- نوع مفهوم مشخص‌شده در کدام عبارت، با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) ایجاد فصل‌ها به سبب چرخش زمین به دور خورشید است.
۲) حضرت علی نخستین حافظ قرآن است.
۳) بزرگ‌ترین دریاچهٔ جهان، دریاچهٔ خزر است.
۴) هزار و یک شب از کتاب‌های زیبای ادبی است.

۱۶۵- دربارهٔ نسبت‌های چهارگانه، کدام عبارت درست است؟

۱) نسبت چهارگانهٔ میان یک کل و اجزای تشکیل‌دهندهٔ آن، همواره از نوع عموم و خصوص مطلق است.
۲) عبارت «از جهتی اعم و از جهتی اخص»، بیانگر نسبت عموم و خصوص من‌وجه میان دو مفهوم است.
۳) برقراری نسبت‌های چهارگانه، منحصراً ویژهٔ آن دسته از مفاهیمی است که مصداق خارجی دارند.
۴) در نسبت عموم و خصوص مطلق، مفهوم اعم باید دارای مفاهیم ذهنی بیشتر از مفهوم اخص باشد.

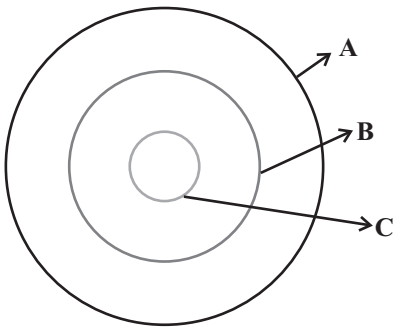
۱۶۶- در کدام عبارت رابطهٔ دو مفهوم به‌ترتیب، مانند «دارای حرکت ارادی با رشدکننده» و «کتاب با ورق کاغذ» است؟

۱) تعریف با اندیشه ـ مثلث با سه پاره‌خط
۲) مغالطه با سفسطه ـ ممکن‌الوجود با واجب‌الوجود بالذات
۳) انسان با دانشمند ـ جاندار با جانور
۴) فلسفهٔ منطق با شاخهٔ فلسفه ـ باورمند به روح با باورمند به معاد

۱۶۷- اگر قضیهٔ «هر غیرالف، غیرب است» صادق باشد، میان «غیرِ الف» و «غیرِ ب» کدام نسبت از نسبت‌های چهارگانه ممکن است برقرار باشد؟

۱) تساوی یا عموم و خصوص مطلق
۲) تباین یا عموم و خصوص من‌وجه
۳) لزوماً عموم و خصوص مطلق
۴) تساوی یا تباین

۱۶۸- شکل زیر نسبت‌های میان کدام مفاهیم را به‌درستی نشان می‌دهد؟

۱) **A**: جسم، **B**: فلزی، **C**: دارای عقربه
۲) **A**: خوراکی، **B**: برنج، **C**: ایرانی
۳) **A**: جاندار، **B**: جانور، **C**: خزنده
۴) **A**: هنر، **B**: سریال، **C**: سریال پایتخت

۱۶۹- اگر نسبت میان دو مفهوم A و B به‌صورت دو دایرهٔ متخارج باشد، نسبت میان «نقیض A» با مفهوم «B» کدام می‌تواند باشد؟

۱) لزوماً عموم و خصوص مطلق
۲) عموم و خصوص من‌وجه یا تباین
۳) تساوی یا عموم و خصوص مطلق
۴) تساوی یا عموم و خصوص من‌وجه

۱۷۰- کدام‌یک از طبقه‌بندی‌های زیر درست است؟

۱) مربع < مستطیل < متوازی‌الاضلاع < چهارضلعی
۲) قضیه < دارای حکم مشروط < شرطیه < سالبه
۳) مقدار پیوسته < شکل < مربع < پاره‌خط
۴) واژه < صفت < فعل < اسنادی

فلسفهٔ یازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

آغاز تاریخی فلسفه
(درس ۴)
صفحه‌های ۲۸ تا ۳۵

۱۷۱- کدام عبارت دربارهٔ آثار و تمدن‌های کهن درست است؟

۱) متون مکتوبِ بازمانده، تنها امکان ارائهٔ گزارشی اجمالی از اندیشه‌های کهن را فراهم می‌کنند.

۲) شکل‌گیری تمدن‌ها، ریشه و خاستگاه اصلی پیدایش پرسش‌های اساسی بشر در جهان بوده است.

۳) تفکر پیرامون مسائل بنیادین هستی پیش از یونان، منحصراً در تمدن‌های هند و چین جریان داشت.

۴) پیدایش و رشد تمدن‌های جدیدتر، محصول پیشرفت جوامعِ پیچیده و گستردهٔ باستانی بوده است.

۱۷۲- کدام عبارت نادرست است؟

۱) اوپانیشادها متونی متعلق به آیین هندو هستند که تفکر در مسائل بنیادین هستی را بازتاب می‌دهند.

۲) حکیمان کهنِ ایران باستان هم‌زمان با تفکر و استدلال، به تزکیه و سلوک معنوی نیز توجه داشتند.

۳) حکما و فرزانگان دورهٔ کیانیان همگی در دورانی پیش از نخستین فیلسوفان یونان باستان می‌زیسته‌اند.

۴) یونان به سبب برخورداری از کهن‌ترین آثار با غلبهٔ موضوعات فلسفی، مهد تفکر فلسفی نامیده شد.

۱۷۳- کدام عبارت دربارهٔ جریان فلسفه درست است؟

۱) رشد پلکانی تمدن‌ها نشان می‌دهد جوامع کهن علت پیدایش تمدن‌های بعدی بوده‌اند.

۲) دانش فلسفه نقطهٔ آغازی ندارد، زیرا تفکر دربارهٔ هستی ریشه در فطرت انسان دارد.

۳) متفکران ایونیا با روش عقلانی به تبیین و تفسیر دگرگونی‌های جهان طبیعت پرداختند.

۴) دلیل این که یونان مهد فلسفه نامیده شد، رواج تفسیر عقلانی جهان در آن سرزمین بود.

۱۷۴- کدام عبارت نادرست است؟

۱) مورخان فلسفه، تالس را نخستین اندیشمند تاریخ یونان باستان می‌دانند.

۲) فیثاغورس در معنای دو واژهٔ «تئوری» و «کیهان» تحول معنایی پدید آورد.

۳) تالس معتقد بود تمامی موجودات در حقیقت شکل‌های دیگری از آب هستند.

۴) فیثاغورس با پیوند زدن ریاضیات و عرفان، دستگاه فلسفی عمیقی بنیان نهاد.

۱۷۵- کدام گزینه، دیدگاه هراکلیتوس را دقیق‌تر بیان می‌کند؟

۱) ستیزِ میان اضداد نشانهٔ ناسازگاری است و برای بقای جهان، باید یکی بر دیگری چیره شود.

۲) جریان دائمی تحولات جهان واقعی است، اما ستیز اضداد نقشی در ایجاد پویایی هستی ندارد.

۳) اضداد جهان را می‌سازند و به همین علت نمی‌توان در یک رودخانه دو بار شنا کرد.

۴) ستیز و کشاکشِ دائمی میان اضداد، عامل اصلی پویایی هستی و سیلانِ همیشگی جهان است.

۱۷۶- کدام مورد، به‌ترتیب عبارت زیر را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

«از منظر پارمنیدس، هستی امری ... است و حواس ما لایهٔ ظاهری جهان را ... نشان می‌دهند؛ به همین دلیل شناخت حسی ...»

۱) متغیر ـ ثابت ـ دارای اعتبار است.
۲) متغیر ـ متغیر ـ فاقد اعتبار است.
۳) واحد ـ ثابت ـ فاقد اعتبار است.
۴) ثابت ـ متغیر ـ فاقد اعتبار است.

۱۷۷- در مقایسهٔ دیدگاه هراکلیتوس و پارمنیدس، کدام عبارت درست است؟

۱) هراکلیتوس تغییر را قانون فراگیر هستی دید، ولی پارمنیدس آن را به خطای حس نسبت داد.

۲) پارمنیدس با اصالت دادن به مفهوم «شدن»، ثبات و وحدت پدیده‌ها را در لایهٔ باطن اثبات نمود.

۳) هراکلیتوس همانند پارمنیدس، گزارش‌های حس را ناتوان از درک قانون طبیعت قلمداد کرد.

۴) پارمنیدس برخلاف هراکلیتوس، حرکت و دگرگونی را در تمامی سطوح هستی نفی کرد.

۱۷۸- کدام عبارت، دربارهٔ شکل‌گیری جریان سوفسطایی و پیامدهای آن درست است؟

۱) گوناگونی نظریات متفکران اولیه، سبب گرایش بیشتر مردم آتن به دانش فلسفه و کشف حقیقت شد.

۲) تلقی ناتوانی فلاسفه در شناخت جهان، زمینهٔ بی‌اعتباری علم و گسترش فن سخنوری را رقم زد.

۳) سوفیست‌ها با رد دستاوردهای گذشته، آموزش علوم فلسفی را با هدف پیروزی بر رقیبان آغاز کردند.

۴) تشویش فکری در جامعهٔ آتن، حاصل انکار اصل حقیقت و رد واقعیت از سوی فلاسفهٔ اولیه بود.

۱۷۹- دربارهٔ اندیشهٔ فلسفی در یونان، کدام عبارت درست است؟

۱) در دیدگاه تالس، تحولات و حالات مختلف عنصرِ آب، ریشه و اصل اولیهٔ تمام پدیده‌های جهان طبیعت بود.

۲) پیشرفت‌های علمی بعدی، باعث شده اصطلاحات آن دوره از رده خارج شده و دیگر به همان معنا به‌کار نروند.

۳) ظهور زبان تخصصی برای تبیین عقلانی جهان، یکی از دلایلی است که یونان را خاستگاه تفکر فلسفی می‌دانند.

۴) هراکلیتوس دگرگونی‌های مداوم جهان را نشانه‌ای از نبود نظم دائمی و حاکمیت اتفاقات تصادفی به‌شمار می‌آورد.

۱۸۰- عبارات زیر، به‌ترتیب با مبانی فکری کدام فیلسوفان اولیه سازگار است؟

«رابطهٔ علت و معلول در رخدادها، نشان‌دهندهٔ واقعیت بیرونی نیست.»

«نظم و تمایز اشیا در عالم، ناشی از حدود و قالب‌های سازندهٔ آن‌هاست.»

۱) هراکلیتوس ـ تالس
۲) پارمنیدس ـ فیثاغورس
۳) پارمنیدس ـ تالس
۴) هراکلیتوس ـ فیثاغورس

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اصول انتخاب در کسب‌وکار
(درس‌های ۳ و ۴)
صفحه‌های ۲۲ تا ۴۲

۱۸۱- کدام مورد دربارهٔ موضوع بهترین انتخاب با توجه به قوانین تصمیم‌گیری، درست است؟

الف) همهٔ عوامل یا منابع تولید در اقتصاد کمیاب‌اند. (مقایسهٔ بین هزینه‌ها و منافع)

ب) همیشه باید بین گزینه‌های انتخاب، «بده ـ بستان» کرد. (هزینهٔ فرصت)

ج) فهمیدن اینکه هزینه‌ها را چطور ارزیابی کرد، تنها بخشی از گرفتن یک تصمیم خوب است. (قید بودجه)

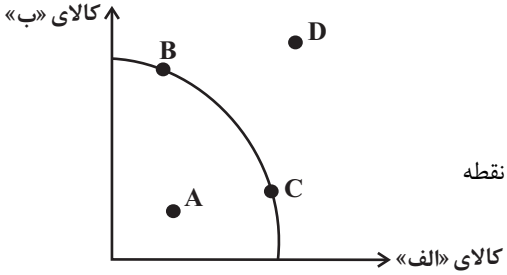
د) دو نوع گسترده از انواع تصمیمات وجود دارد. انتخاب از میان گزینه‌های مختلف و انتخاب چه مقدار از هر چیز (مقایسهٔ بین هزینه‌ها و منافع)

۱) «الف» ـ «د» ۲) «الف» ـ «ج» ۳) «ب» ـ «ج» ۴) «ب» ـ «د»

۱۸۲- با توجه به منحنی مرز امکانات تولید زیر، کدام گزینه دربردارندهٔ پاسخ درستی به پرسش‌های زیر است؟

الف) در کدام نقطه این امکان وجود دارد تا حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود، بدون این‌که از تولید کالای دیگر کاسته شود؟

ب) کدام‌یک از گزاره‌های زیر تفسیر درستی از نقطهٔ « D » است؟

۱) نقطهٔ « A » / نشان‌دهندهٔ حداکثر تولید کشور با منابع موجود است.

۲) نقطهٔ « A » / کشور می‌تواند با پیشرفت در حوزهٔ تولید و یا با افزایش منابع خود به این نقطه دست یابد.

۳) نقطهٔ « B » / تولید در این نقطه ناکاراست و کشور از حداکثر منابع خود استفاده نکرده است.

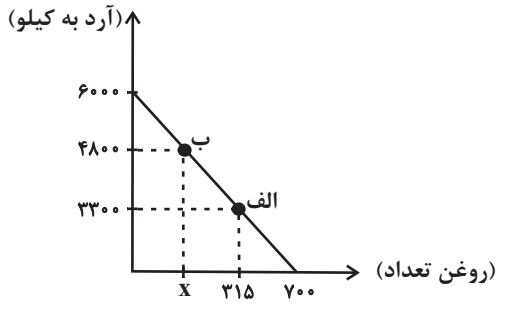
۴) نقطهٔ « B » / کشور می‌تواند با استفادهٔ حداکثری از منابع به این نقطه برسد.

۱۸۳- یک قنادی، روغن و آرد مورد نیاز خود را با بودجه‌ای معادل ۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان تأمین کرده است، با توجه به نمودار قید بودجهٔ زیر به‌ترتیب (از راست به چپ):

الف) هزینهٔ فرصت قناد برای حرکت از نقطهٔ «ب» به نقطهٔ «الف» چند ریال است؟

ب) چه تعداد روغن در نقطهٔ «ب» خریداری می‌شود؟

(قیمت هر کیلو آرد ۷۰,۰۰۰ تومان و هر عدد روغن ۶۰۰,۰۰۰ تومان است.)

۱) ۱۴۰ — ۱,۰۵۰,۰۰۰,۰۰۰

۲) ۲۴۰ — ۱,۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰

۳) ۱۴۰ — ۱,۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰

۴) ۲۴۰ — ۱,۰۵۰,۰۰۰,۰۰۰

محل انجام محاسبات

۱۸۴- یک کشاورز در طول یک سال ۲/۵ تن برنج تولید کرده و آن را به قیمت هر کیلو ۵۰۰ هزار تومان فروخته است. این کشاورز می‌توانست به جای تولید در زمین، آن را اجاره دهد و ماهیانه ۱۰ کیلو برنج به‌عنوان اجارهٔ زمین دریافت کند. با توجه به هزینه‌های زیر، سود اقتصادی سالیانهٔ این کشاورز چند میلیون تومان است؟

خرید مواد اولیهٔ ماهیانه	۵۰ میلیون تومان
پول آب، کود و تجهیزات سالیانه	۱۲۰ میلیون تومان
دستمزد ماهیانهٔ هر کارگر	۴ میلیون تومان
تعداد کارگران	۹ نفر

۱) ۹۸

۲) ۱۵۸

۳) ۳۸

۴) ۸۸

۱۸۵- عبارت «چیزی به نام ناهار مجانی وجود ندارد.» با کدام گزینه ارتباط بیشتری دارد؟

۱) کالاهای رایگان برای جامعه دارای هزینهٔ هدررفته هستند و به‌همین دلیل بی‌هزینه تلقی نمی‌شوند.

۲) در شرایط کنونی و با توجه به نرخ صعودی تورم، هیچ‌کس حاضر به مبادلهٔ کالاهای خود به صورت مجانی نیست.

۳) چون معمولاً عرضه و تقاضای کالاها برابر نیست، عملاً کالاها به صورت رایگان فروخته نمی‌شوند.

۴) با توجه به اینکه برای تولید هر کالایی منابع یا حداقل زمان صرف می‌شود، هیچ کالایی به معنای واقعی مجانی نیست.

۱۸۶- عبارت‌های زیر به‌ترتیب به کدام اشتباه‌های رایج در تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

ـ محمد در یک دورهٔ آموزش عکاسی و فتوشاپ شرکت می‌کند اما بعد از یک جلسه متوجه بی‌کیفیت بودن کلاس می‌شود اما به خاطر پولی که برای شرکت در دورهٔ آموزشی پرداخته است تا آخر در این دورهٔ آموزشی شرکت می‌کند.

ـ شخصی برای تعویض و خرید یک خودروی جدید، زیر بار سنگین پرداخت اقساط آن می‌رود.

ـ فرد باغبانی که حاضر نیست پیشنهاد دوست خود برای فروش آنلاین گلدان‌های خود از طریق شبکه‌های اجتماعی را بپذیرد.

۱) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها ـ اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن ـ توجه به هزینه‌های هدررفته

۲) توجه به هزینه‌های هدررفته ـ اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن ـ توجه به هزینه‌های هدررفته

۳) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها ـ بی‌صبری زیاد ـ چسبیدن به وضعیت فعلی

۴) توجه به هزینه‌های هدررفته ـ بی‌صبری زیاد ـ چسبیدن به وضعیت فعلی

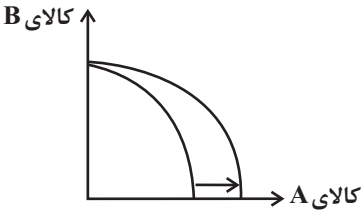
محل انجام محاسبات

۱۸۷- در متن زیر به‌ترتیب به کدام منابع تولید اشاره شده است؟

«یک شرکت دانش‌بنیان برای تولید تجهیزات هوشمند کشاورزی، بخشی از زمین یک مجموعهٔ کشاورزی را برای احداث واحد تولیدی در اختیار گرفته است. مهندسان شرکت، با بهره‌گیری از دانش تخصصی خود، سامانه‌ای طراحی کرده‌اند که میزان آب موردنیاز گیاه را تشخیص می‌دهد. در خط تولید، کارکنان قطعات مختلف دستگاه را مونتاژ می‌کنند و دستگاه‌های برش و مونتاژ نیز برای ساخت محصول به کار گرفته می‌شوند.»

۱) منابع طبیعی ـ سرمایهٔ انسانی ـ سرمایهٔ انسانی ـ سرمایهٔ مالی
۲) سرمایهٔ فیزیکی ـ نیروی کار ـ نیروی کار ـ سرمایهٔ فیزیکی
۳) منابع طبیعی ـ سرمایهٔ انسانی ـ نیروی کار ـ سرمایهٔ فیزیکی
۴) سرمایهٔ فیزیکی ـ نیروی کار ـ سرمایهٔ انسانی ـ سرمایهٔ مالی

۱۸۸- کدام‌یک از گزینه‌های زیر تفسیر درستی از نمودار زیر که مربوط به کشور فرضی «الف» است، می‌باشد؟

۱) کشور فرضی «الف» با افزایش منابع تولید، توانایی تولید هر دو کالای « A » و « B » را افزایش داده و می‌تواند از هر دو کالا مقدار بیشتری تولید کند.

۲) کشور فرضی «الف» با سرمایه‌گذاری در تولید کالای « A »، توانایی تولید این کالا را افزایش داده، اما توانایی تولید کالای « B » نسبت به گذشته تغییری نکرده است.

۳) کشور فرضی « A » با افزایش تقاضا برای کالای « A »، منابع تولیدی خود را به سمت تولید این کالا هدایت کرده و در نتیجه توانایی تولید کالای « B » کاهش یافته است.

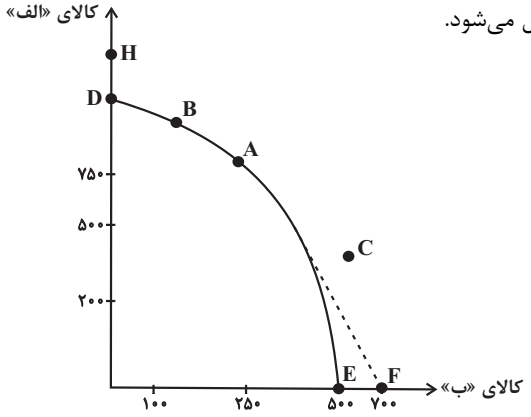
۴) کشور فرضی « A »، با کاهش منابع تولید، توانایی تولید هر دو کالای « A » و « B » را کاهش داده و منحنی مرز امکانات تولید آن به سمت داخل منتقل شده است.

۱۸۹- تولیدکننده‌ای برای راه‌اندازی یک واحد تولیدی، گزینه‌های زیر را در نظر دارد:

ـ تولید کفش با درآمد سالیانهٔ ۱ میلیارد تومان و هزینهٔ تولید سالیانهٔ ۸۷۰ میلیون تومان
ـ تولید لباس کودک با ۶۰ میلیون تومان درآمد در ماه و هزینهٔ تولید سالیانهٔ ۵۰۰ میلیون تومان
ـ تولید پیراهن مردانه با سود ۲۰۰,۰۰۰ تومان برای هر پیراهن (در سال ۱,۵۰۰ عدد پیراهن تولید می‌شود)
ـ با توجه به اطلاعات بالا تولیدکننده کدام محصول را تولید خواهد کرد و هزینهٔ فرصت انتخاب او چقدر خواهد بود؟

۱) کفش ـ ۲۲۰ میلیون تومان
۲) پیراهن مردانه ـ ۲۲۰ میلیون تومان
۳) لباس کودک ـ ۸۰ میلیون تومان
۴) لباس کودک ـ ۳۰۰ میلیون تومان

۱۹۰- در صورتی‌که منابع تولید تغییر نکند و تولید کالای «الف»، به‌دلیل فزونی مقدار تقاضا افزایش یابد، کدام مورد درست است؟

۱) نقطهٔ تلاقی روی محور افقی افزایش می‌یابد و منحنی از نقطهٔ E به نقطهٔ F منتقل می‌شود.

۲) منحنی به سمت نقطهٔ C حرکت می‌کند و در واقع رشد اقتصادی اتفاق می‌افتد.

۳) مکان منحنی ثابت می‌ماند و تولیدکننده متحمل هزینهٔ فرصت می‌شود.

۴) هر دو نقطهٔ تلاقی تغییر می‌کند و منحنی HF شکل می‌گیرد.

محل انجام محاسبات

صبح جمعه

۱۴۰۵/۸/۱۵

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام

آزمون ۱۵ آبان‌ماه ۱۴۰۵

سؤالات اختصاصی

دوازدهم علوم و معارف اسلامی

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شمارهٔ سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۳) و (۱)	۲۰	۱۹۱	۲۱۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ و جغرافیا (۳)	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۳	انتخابی	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰
		تاریخ و جغرافیا (۲)	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
عربی زبان قرآن	درویشعلی ابراهیمی، محمود بادبرین، ولی برجی، عمار تاجبخش، فائزه جعفری، ابوطالب درانی، حسین رضایی، محمدرضا سوری، امیرعلی فردین، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	راضیه ابراهیمی‌نژاد، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، هادی توکلی، زهرا دامیار، فائزه رحیمی لهی، علیرضا رضایی، علیرضا سالمی، حامد صفرخانیان، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، محیا مالکی، میلاد هوشیار، محمد مهدی یعقوبی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی (۳):
درس‌های ۲ و ۳
صفحه‌های ۱۵ تا ۵۰

عربی (۱):
درس‌های ۵ تا ۸
صفحه‌های ۵۷ تا ۱۱۰

بستهٔ اول: ترجمه و مفهوم

■■ عيّن الأنسب للجواب في الترجمة أو المفهوم (۱۹۱ - ۲۰۰):

۱۹۱- عيّن الصّحيح:

۱) ﴿ هذا خلقُ الله ﴾: این آفرینش، برای خداست!

۲) ﴿ أنزَلَ اللهُ سكينتَه على رسوله و على المؤمنين ﴾: خداوند آرامش را بر پیامبر خود و بر مؤمنان فروفرستاد!

۳) ﴿ قُل سيروا في الأرض فانظروا كيفَ بدأ الخلقَ ﴾: بگو در زمین بگردید و بنگرید چگونه آفرینش آغاز شده است!

۴) ﴿ و هو الّذي يَقبلُ التّوبة عن عباده ﴾: و او کسی است که توبه را از بندگان خویش می‌پذیرد!

۱۹۲- « كان الكافرون يظنّون أنّهم يستطيعون أن يقتلوا النّبيّ، لكنّ امرأة شجاعة وَقفت أمامهم و ساعدَت النّبيّ بشجاعة!»:

کافران ...

۱) تصوّر می‌کردند که می‌توانند پیامبر را به قتل برسانند، ولی یک زن شجاع در برابر آن‌ها ایستاد و با شجاعت به پیامبر کمک کرد!

۲) گمان کردند می‌توانند پیامبر را بکشند، اما زنی شجاع در برابر آن‌ها ایستاد و پیامبر با شجاعت به او کمک کرد!

۳) گمان می‌کردند قطعاً می‌توانند پیامبر را به قتل برسانند، ولی زن شجاعی در برابر آن‌ها ایستاد و با شجاعت به پیامبر کمک کرد!

۴) تصوّر می‌کردند که می‌توانند پیامبر را بکشند، ولی یک زن شجاع در برابر آن‌ها ایستاد و پیامبر با شجاعت به او کمک کرد!

۱۹۳- « مرقد ابن سينا العالمِ المشهور في العالم يُحصَى من أشهَر مناطق الجذب السياحيّ في إيران، و قد سُجّل في قائمة التّراث العالميّ!»:

۱) آرامگاه ابن سینا دانشمند مشهور در جهان از معروف‌ترین مناطق دارای جاذبهٔ گردشگری در ایران به شمار می‌آید و در فهرست میراث جهانی ثبت شده است!

۲) مقبرهٔ ابن سینا دانشمند معروف در جهان از مشهورترین مناطق جذّاب گردشگری در ایران است و در لیست میراث جهانی ثبت شده است!

۳) آرامگاه ابن سینا دانشمند مشهور در جهان از مشهورترین مناطق دارای جاذبهٔ گردشگری در ایران شمرده می‌شود و میراث جهانی آن را در لیست خود ثبت کرده است!

۴) آرامگاه دانشمند مشهور ابن سینا از مناطق معروف گردشگری ایران در جهان است و در فهرست میراث جهانی به ثبت رسیده است!

۱۹۴- نهایی « لا خَير في الغَضب، يَعدّ العُلماء و الأفاضل الغَضب مَفسدة، عندما يغضب الإنسان تَغلب شهوته عقلَه فَلا يقدر أن يَعمل عملاً حسبَ المنطق!»:

۱) هیچ خیری در خشمگین شدن نیافتیم، عالمان و شایستگان، خشم را جز مایهٔ تباهی به شمار نمی‌آورند، شهوت انسان، هنگام خشمگین شدن او بر خِردش چیره می‌شود، بنابراین نمی‌تواند کارهایش را منطقی انجام بدهد!

۲) خیری در خشمگین شدن برای آدمی نیست، عالمان شایسته، خشم را از مفاسد به حساب آورده‌اند، زمانی که انسان، خشمگین می‌شود، عقلش بر شهوتش غلبه می‌کند و او را از انجام دادن کار بر اساس منطق عاجز می‌گرداند!

۳) هیچ خیری در خشمگین شدن نیست، دانایان و شایستگان، خشم را مایهٔ تباهی به شمار می‌آورند، هنگامی که انسان، خشمگین می‌شود، شهوتش بر خِردش چیره می‌شود، پس نمی‌تواند کاری را بر اساس منطق انجام دهد!

۴) خشمگین شدن، خیری برای آدمی نمی‌آورد، دانایان شایسته، خشم را مایهٔ تباهی به حساب می‌آورند، وقتی که انسان، خشمگین می‌شود، شهوتش بر عقلش غلبه می‌کند تا او از انجام دادن کارها بر اساس منطق عاجز شود!

۱۹۵- نهایی « ما يَزيد صبرَنا في أُمور لا طاقةَ لنا بها، هو الإيمان بالله!»:

۱) صبر ما در کارهایی که طاقتش در ما نیست، زیاد نمی‌شود، بلکه آن در ایمان به الله است!

۲) آنچه صبر ما را در اموری که هیچ توانی برای آن‌ها نداریم، می‌افزاید، همان ایمان به الله است!

۳) صبر در کارهایی که توان آن‌ها در ما نیست قدرت ما را زیاد نمی‌کند، بلکه آن ایمان به خداست!

۴) چیزی که صبر ما را می‌افزاید، اموری است که هیچ طاقت آن را نداریم که همان ایمان به خداست!

۱۹۶- عيّن الصّحيح:

۱) إنّ العاقل لا يُصدّق قول الّذي يكذبُ كثيراً!: همانا فرد عاقل، در مقابل حرف کسی‌که زیاد دروغ می‌گوید، راست نمی‌گوید!

۲) أ يُمكنُ أن يُنيرَ البَشَرُ المدنَ بالبكتيريا المُضيئة!: آیا امکان دارد به دست انسان، شهرها با باکتری نورانی روشن شوند!

۳) يَنجذِبُ السائحونَ إلى إيران لِمشاهدة معالِمِها!: ایران گردشگران را برای تماشای جاذبه‌های خود جذب می‌کند!

۴) بعد استخدام هذا الكبسول أفرَزَت عيني سائلاً!: بعد از استفاده از این کپسول، چشمم مایعی را ترشح کرد!

۱۹۷- عيّن غيرالمناسب في مفهوم الآية الشّريفة: ﴿ لا تدري لَعلَّ الله يُحدثُ بَعد ذلك أمراً ﴾

۱) ﴿ و مَن يَتّقِ الله يَجعل له مَخرَجاً و يَرزُقه من حَيث لا يَحتَسب ﴾

۲) كلبهٔ احزان شود روزی گلستان، غم مخور!

۳) ﴿ إنّ الله لا يُغيّرُ ما بِقوم حتّى يُغيّروا ما بأنفسهم ﴾

۴) ﴿ فإنّ مع العُسر يُسراً، إنّ مع العُسر يُسراً ﴾

۱۹۸- عيّن الخطأ (في المفهوم):

۱) ﴿ لا إكراهَ في الدين ﴾: تُشيرُ هذه الآيةُ إلى حُريّة العقيدة لجميع النّاس!

۲) ﴿ ربَّنا لا تُحمّلنا ما لا طاقةَ لَنا بِه ﴾: نرجُو من الله ألّا يُكلّفنا إلّا ما في وُسعنا!

۳) إذا قَدرتَ على عدوّك فاجعَل العفوَ عَنه شكراً للقدرة عليه!: لا شيءَ أجمَل مِن العفو عندَ القدرة!

۴) إعلَموا أنّ حوائِجَ النّاسِ إليكُم مِن نِعَم الله عليكُم!: طَلَبُ الحاجةِ مِن غير أهلِها أشدُّ مِن المَوت!

۱۹۹- « أكبرُ الحُمق الإغراقُ في المَدحِ و الذّمِّ!»؛ عيّن الصّحيح في المعادل:

۱) إن لم تَلزم حدّ الإعتدال في حَمد النّاس فإنّك من الجاهلين!

۲) إنّ الّذين يُفرطون في ثناء الآخرين فهم قد انحرفوا عن جادّة العقل!

۳) مَن غلا في التّحسين للآخرين أو لومهم فقد جهل أُسلوب التعامل معهم!

۴) أوصانا أبونا بالإعتدال في كلّ أُمور حياتنا حتّى نحظى بحياة طيّبة و سعيدة!

۲۰۰- عيّن الصّحيح (في المقصود):

« لا تَسُبّوا النّاس فَتَكتسبوا العَداوة بَينهم!»

۱) شَتمُ الآخرينَ يَجلبُ لِلإنسان حِقدَ المُجتمع و بُغضه، فالكَفُّ عنه يَحفظُ المَرءِ من نَيل مُعاداتهم و إيجاد الخصومة!

۲) النَّهيُ عن السَّبّ مَقصودُه ألّا يكونَ الإنسانُ سَبَباً في إيجاد النّزاع بَين النّاس أنفُسهم و إثارة بَعضهم ضدّ بعضٍ!

۳) مَن يَسُبَّ النّاس يَجدْ أعداء لا يَقدرُ على مُواجهتهم، فَمِن الأفضل السّكوتُ خَوفاً مِن كَثرة العَداوات الّتي تَغلبه!

۴) مَن أرادَ كَسبَ مودّة النّاس فَليَصبر على إهاناتهم، لأنّ مُقابلة الشّتم بالسَّبّ تُحوّلُ الصّداقةَ إلى عَداوة شديدة!

بستهٔ دوم: درك مطلب و قواعد

■■ اقرأ النّص التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة (۲۰۱ – ۲۰۵) بما يُناسب النّص:

الحرباء حيوان بيوض، تعيش في كلّ مكان. و هي حيوان مُفترس يَستطيع أن يأكل كثيراً من الحشرات و الزواحف (الحيوانات الّتي تمشي على بطنها) الّتي يُمكن أن تدخل في فَمِه. ثمّ إنّ الحرباء تَصيد بِلسانها الطويل الّذي تَمُدّه بِسُرعة إلى الحشرات و يُمكّنها من صيدها على مسافات بعيدة. تُحِبُّ الحرباء شرب الماء الجاري و لا تأكل النّباتات إلّا حينما يقلّ الماء في جسمها و لا تَجِد الماء. و إنّها قادرةٌ على تحريك عينيها باتّجاهين مُختلفين في وقت واحد دون أن تَحرّك رأسها.

تَتَميّز بِقدرتها على تغيير لون جسمها؛ فَلونُها الأصفر يَدلُّ على الخوف و الأخضر على السّكون و الأزرق على النّوم العميق، و الأسود على الغَضب. تَستَخدِم الحرباء تَغيير اللّون أيضاً للاختفاء و تنظيم حرارة الجسم، كَما يتغيّر لونها إلى الأسود في الصّباح البارد لأخذِ أكبر قَدرٍ من حرارة الشّمس. و في النّهار يَتحوَّل لونها إلى الرّماديّ (خاكستری). فَصفتُها الخاصّة هي تغيير اللّون، يُضرَب بها المَثل لِلاحتيال، فَيُقالُ: فلانٌ كَالحرباء. و لها مَخالب (أيدي) قويّة تساعدُها على صعود الأشجار. يُقالُ إنّها تَعيش مُنفردة فإذا اجتمعَت أكثر من واحدة مِنها وَقعَ بَينَها نزاعٌ.

۲۰۱- ما هو الخطأ عن ميزات الحرباء؟

۱) إنّها لا تعيش غالباً مع حربائات أُخرى في مكان واحد!

۲) عندما يكون هذا الحيوان نائماً، يَتحوَّل لون جسمه إلى الأزرق!

۳) إذا لم تجد الحرباء الماء الجاري، فلن تستطيع تأمين الماء اللّازم لها!

۴) يَتغيّر لونها إلى الأسود عند البرودة و إلى لون مايل إلى الأبيض عند الحرارة!

۲۰۲- عيّن الصّحيح حسب النّصّ:

۱) إنّ الحرباء تُرضعُ صغارها كالحيوانات اللّبونة!

۲) الحرباء نوع من الزواحف ليست لها حياة اجتماعيّة في الطّبيعة!

۳) تقدرُ الحرباء أن تأكلَ ما يفوق حجم فَمِها وَ تَصيدُ الحشرات أيضاً!

۴) تَقدر الحرباء على الصّعود من الأشجار الطويلة بِذنَبها الّذي يُساعدها كثيراً!

۲۰۳- عيّن الخطأ:

۱) إنّ الحرباء تستطيع أن تُديرَ عينيها في اليمين و اليسار، و أن ترى اتّجاهين في زَمن واحد!

۲) تسكنُ الحرباء في جميع أنحاء الكرة الأرضيّة، بين الأحجار و في الفَلوات و غيرها!

۳) تستطيعُ الحرباء تغيير لون جسمها بِسببِ الظّروف الّتي تَعيش فيها!

۴) يُضرب المثل بالحرباء بِسبب حركاتها السّريعة و اختِفائها باحتيالٍ!

■ **عيّن الخطأ في الإعراب و التّحليل الصّرفيّ (۲۰٤ و ۲۰۵):**

۲۰۴- « النّباتات – الأصفر – تَتميّز – تَستخدم »:

۱) النّباتات: اسم – جمع سالم للمؤنّث – معرّف بأل – معرب / مفعول و منصوب

۲) الأصفر: مفرد – مذكّر – معرفة – معرب / صفة، و مجرور بالتّبعيّة من موصوفها

۳) تَتميّز: مضارع – للمفرد المؤنّث الغائب – مزيد ثلاثي من باب تفعّل / فعل و مع فاعله، جملة فعلية

۴) تَستخدم: فعل مضارع – مزيد ثلاثي، بزيادة ثلاثة حروف – متعدّ – صحيح و سالم / فعل و فاعله: الحرباء؛ الجملة فعلية

۲۰۵- « أكبر – يتغيَّر – تُساعد – تَعيش »:

۱) أكبر: اسم – مفرد مذكّر – نكرة – معرب / مفعول (مفعولبه) و منصوب بعلامة الفتحة

۲) يتغيَّر: مضارع – للمفرد المذكّر الغائب – مزيد ثلاثي من مصدر «تغيُّر» – لازم / فعل و فاعله «لون»

۳) تُساعد: مزيد ثلاثي، له ثلاثة حروف أصلية و حرف زائد واحد – متعدّ – صحيح / فعل و فاعل، مفعوله: ضمير «ها»

۴) تَعيش: فعل مضارع – للمفرد المؤنّث – مجرّد ثلاثي دون حرف زائد – معتلّ أجوف / جملة فعلية، خبر لِـ «إنّ» المشبّهة بالفعل

■■ عيّن المناسب للجواب في الأسئلة التالية (٢٠٦ – ٢١٠):

٢٠٦- عيّن عبارةً جاء فيها ثلاثة أنواع من المعارف:

١) ما فعل المعلّم حين سَلَّمَ عليه أحد مِن التلاميذ المجتهدينَ!

٢) في المساء و في زمن انتشار الصَّحيفة المسائيَّة ظهرت الحقيقة للناس!

٣) تدرّس المعلِّمات طالبات صانعات لمستقبل البلاد!

٤) في النهاية وَجَدَت في المكتبة نسخة خطّية من الكتاب الّذي يفيدها كثيراً!

٢٠٧- عيّن الصّفة منصوباً:

١) يَرى بَعضُ السّائحينَ إيرانَ بَلداً لِقضاء العُطُلات الصيفيّة!

٢) ﴿ و لَمّا رأى المؤمنونَ الأحزابَ قالوا هذا ما وَعَدَنا الله ﴾

٣) اليوم فَحَصَت الطّبيبة الحاذقة أسنان الولد الصّغيرة!

٤) يَعُدّ السيّاحُ مُتحَف التّراث الرّيفيّ مشهوراً و معروفاً!

٢٠٨- عيّن ما فيه الأسماء المرفوعة أقلّ:

١) الله يَعلمُ ما في قلوبكم!

٢) ثَمرة العلم إخلاص العمل!

٣) الزّملاء مُتّحدونَ عند القيام بالواجبات!

٤) قَرأ الطّالب المُجدّ قصيدة رائعة للحضّار!

٢٠٩- عيّن الصحيح للفراغات: «هو ... شيئاً ... به فَ ... وفاءَه بالعهد!»

١) يَوْعِدُ – لايقومُ – لاتَرْجُو

٢) وَعَدَ – لن يَقُمَ – لا تَرْجُ

٣) يَعِدُ – يَقوُمُ – نرجُو

٤) يقولُ – لَم يَقومْ – تَنسَى

٢١٠- نهایی عيّن الصحيح للفعل المعتلّ:

١) هنَّ يقولنَّ الحقَّ و يطاعنّ والديهنّ!

٢) فسبحان الله ربّ العرش عمّا يصوفونَ!

٣) أنتما تقفان فى الصّلاة بخشوعٍ!

٤) أنتم تعيدونَ إخوانكم وعداً حسناً!

فروغی بوک
تلاشی درمسیرموفقیت

تاریخ (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس ۳
صفحه‌های ۴۳ تا ۵۶

۲۱۱- نهایی کدام گزینه از شروط نادرشاه برای پذیرفتن سلطنت او نیست؟

۱) موروثی شدن سلطنت در خاندان او
۲) حمایت نکردن بزرگان و رؤسای طوایف از خاندان صفوی
۳) حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی
۴) رسمی شدن مذهب شیعه در قلمرو او

۲۱۲- کدام موارد دربارهٔ اقتصاد و کشاورزی در دورهٔ افشاریه (A) و هنر و معماری در دورهٔ زندیه (B) درست است؟

الف) در (A) ناامنیِ حاصل از اشغال بخش‌هایی از ایران، موجب کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی شد.

ب) در (A) دریافت مالیات‌های سنگین از مردم، شرایط ضعف و رکود شدید در بخش کشاورزی و تجارت را به‌وجود آورد.

ج) در (B) مکتب نقاشی شیراز که در دورهٔ مغولان شکل گرفته بود، به اوج رونق و زیبایی رسید.

د) در (B) نوعی از بناها با کاربرد تجاری گسترش یافت که به «کلاه فرنگی» معروف بود.

۱) «الف» و «ج»
۲) «ب» و «ج»
۳) «ب» و «د»
۴) «د» و «الف»

۲۱۳- کدام گزینه دربارهٔ اصلاحات دولتمردان عثمانی و عوامل ضعف این امپراتوری، صحیح است؟

۱) شکست‌های دولت عثمانی و رقابت کشورهای اروپایی، موجب شد اصلاحات دولتمردان عثمانی، نتواند از شدت ضعف داخلی و نفوذ قدرت‌های استعماری بکاهد.

۲) مجموعه عوامل مختلف داخلی و همچنین نفوذ قدرت‌های استعماری، موجب ضعف دولت عثمانی شد؛ با وجود این، اصلاحات دولتمردان عثمانی توانست از شدت ضعف آن بکاهد.

۳) مجموعه عوامل مختلف داخلی و همچنین نفوذ و مداخلهٔ قدرت‌های استعماری، موجب ضعف و زوال عثمانی شد؛ چنان‌که اصلاحات دولتمردان عثمانی هم نتوانست از شدت آن بکاهد.

۴) اصلاحات دولتمردان عثمانی موجب کاهش نفوذ قدرت‌های استعماری شد؛ اما مجموعه عوامل مختلف داخلی، همچنان مانع تقویت و رشد دولت عثمانی بود.

۲۱۴- کدام گزینه در خصوص «تاریخ آمریکا» صحیح نیست؟

۱) آن زمان که سرزمین آمریکا تنها شامل چند ایالت در ساحل اقیانوس اطلس بود؛ در انگلستان «انقلاب باشکوه» رقم خورده بود.

۲) هم‌زمان با آغاز انقلاب کبیر فرانسه، جورج واشنگتن به‌عنوان نخستین رئیس‌جمهور آمریکا، انتخاب شد.

۳) انگلستان پس از «انقلاب باشکوه»، مستعمرات خود را در جهان گسترش داد و بر اکثر ایالات سواحل شرقی آمریکا حکومت می‌کرد.

۴) دولت آمریکا با بهره‌گیری از نیروی کار بردگان اروپایی، اقتصاد خود را توسعه بخشید و در پایان سدهٔ ۱۸ میلادی، به پیشرفت‌های وسیع صنعتی دست یافت.

۲۱۵- نهایی کدام گزینه دربارهٔ طبقهٔ متوسط فرانسه در قرن هجدهم میلادی درست است؟

۱) بیشتر به کشاورزی و دامداری مشغول بودند.
۲) شامل وکلا، نویسندگان، طبیبان، روزنامه‌نگاران و تجار بودند.
۳) از پرداخت مالیات معاف بودند.
۴) از امتیازات بسیاری برخوردار بودند.

جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس دوم: مدیریت شهر و روستا
(تا پایان مدیریت روستاها)
صفحه‌های ۲۱ تا ۳۱

۲۱۶- کدام گزینه به‌درستی، یکی از عوامل شکل‌گیری اسکان غیررسمی در حاشیهٔ شهرها را بیان می‌کند؟

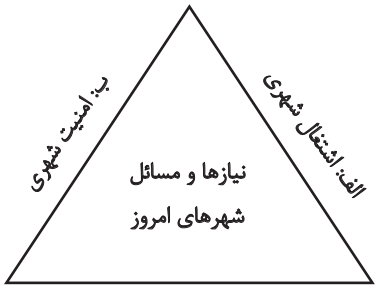
۱) افزایش مهاجرت به شهرها و تمرکز جمعیت، همراه با کاهش توانایی اقشار کم‌درآمد برای تأمین مسکن در مناطق شهری

۲) گسترش مهاجرت به شهرها و افزایش تقاضای مسکن، همراه با کاهش تدریجی قیمت زمین و مسکن در نواحی پیرامونی شهر

۳) افزایش تمرکز جمعیت در شهرهای بزرگ، همراه با گسترش حمایت‌های اجتماعی و فراهم شدن امکان اجارهٔ مسکن برای گروه‌های کم‌درآمد

۴) افزایش مهاجرت به شهرها و گسترش ساخت و ساز در پیرامون آن‌ها، همراه با بهبود دسترسی اقشار کم‌درآمد به مسکن رسمی

۲۱۷- با توجه به موارد درج‌شده در شکل مقابل، کدام گزینه مطالب درستی را ارائه می‌دهد؟

ج: محیط زیست شهری

۱) افزایش جمعیت شهری، از جمله مشکلات شهرها است که ممکن است از طریق مهاجرت نیروی کار، از مصادیق «الف» صورت بگیرد و باعث کاهش فقر شهری از مصادیق «ج» شود.

۲) افزایش جمعیت شهری در نتیجهٔ مهاجرت نیروی کار، که از مصادیق «الف» است، با آلودگی خاک که از مصادیق «ج» است، رابطهٔ مستقیم دارد و در مدیریت شهری باید سعی شود تا آلودگی آب از مصادیق «ج» و اشتغال به زباله جمع‌کردن از مصادیق «الف»، کاهش یابد.

۳) محله‌های فرسودهٔ شهرها و مکان‌هایی که در شب نور کافی ندارند، باعث افزایش جرم‌خیزی از مصادیق «الف» می‌شوند و اشتغال در بخش غیرقانونی یا غیررسمی مانند دست‌فروشی، از مصادیق «ب» است که امنیت شهر را به مخاطره می‌اندازد.

۴) در مدیریت شهری، برای تأمین «ب»، باید به علل بزهکاری‌ها مانند اشتغال در بخش غیرقانونی که از مصادیق «الف» است، توجه کرد و باید در نظر داشت که مهاجرت به شهر برای کار از مصادیق «الف» با فشار بر منابع از مصادیق «ج» رابطهٔ عکس دارد.

۲۱۸- با توجه به موارد زیر و مفاهیم مبلمان شهری (A)، هوشمندسازی شهر (B) و محیط زیست شهری (C)، کدام گزینه صحیح است؟

الف) اجرای طرح بام تا بام برای منازل مسکونی

ب) کمک به تأمین امنیت در شهرها

ج) داشتن تأثیر مستقیم در جذب گردشگر

د) طراحی چراغ‌هایی با قابلیت تنظیم نور با توجه به میزان رفت و آمد افراد

و) ترکیب معماری پیشرفته و اسلامی در یک فرودگاه

هـ) تقویت فرهنگ بومی یک منطقه

۱) موارد «ج» و «و» برخلاف مورد «هـ» با « A » مطابقت دارند.

۲) موارد «الف» و «د» همانند مورد «و» با « A » مطابقت دارند.

۳) موارد «ب» و «د» همانند مورد «ج» با « C » مطابقت ندارند.

۴) موارد «ج» و «هـ» برخلاف مورد «ب» با « B » مطابقت دارند.

۲۱۹- نهایی کدام گزینه هدف اصلی مدیران و برنامه‌ریزان شهری در جهان امروز است؟

۱) شناسایی کاربری‌های موجود در شهر

۲) رونق اقتصادی شهرها

۳) تحقق شهر پایدار

۴) هوشمندسازی شهرها

۲۲۰- نهایی در کدام گزینه، همهٔ موارد ذکرشده می‌توانند مستقیماً در کاهش توان اقتصادی کشاورزان روستایی نقش داشته باشند؟

۱) نبود مالکیت زمین ـ قطعه‌قطعه بودن زمین ـ نداشتن سرمایه ـ دسترسی نامناسب به بازار

۲) کمبود آب آشامیدنی ـ قطعه‌قطعه بودن زمین ـ نبود مالکیت زمین ـ سطح پایین زندگی

۳) نبود وسایل حمل و نقل ـ کمبود مسکن ـ فصلی بودن درآمد ـ دسترسی نامناسب به بازار

۴) پایین بودن سطح زندگی ـ نداشتن سرمایه ـ قطعه‌قطعه بودن زمین ـ کمبود آب آشامیدنی

تاریخ (۱)

در این بخش می‌توانید از بین سؤالات تاریخ (۱) و جغرافیای ایران و یا تاریخ (۲) و جغرافیای (۲) یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤال‌های ۲۲۱ تا ۲۳۰ «یا» به سؤال‌های ۲۳۱ تا ۲۴۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس‌های ۷ و ۸
صفحه‌های ۵۹ تا ۸۴

۲۲۱- دلیل عمدهٔ مخالفت حضرت علی (ع) با قتل عثمان چه بود؟

۱) تهدید ارتداد برخی قبایل

۲) مخالفت ناصواب دشمنان با حکومت ایشان

۳) بروز هرج و مرج و فقدان تضمین مناسب برای اصلاح امور جامعه

۴) اعتدال نسبی عثمان نسبت به خلفای پیشین

۲۲۲- مردم مسیحی بیت‌المقدس، با چه شرطی در زمان خلیفهٔ دوم حاضر به صلح شدند؟

۱) پرداخت هزینه‌ای ثابت برای کمک به معیشت آن‌ها

۲) به رسمیت شناخته شدن قدرت کلیسا توسط خلیفه

۳) امضای پیمان صلح توسط شخص خلیفه

۴) در امان ماندن جان همهٔ فرماندهان و سربازان بیت‌المقدس

۲۲۳- نبرد نهایی (فتح‌الفتوح) بین مسلمانان و سپاه ساسانی در سال بیست‌ویکم هجری در کدام منطقه رخ داد؟

۱) جسر ۲) تیسفون ۳) قادسیه ۴) نهاوند

۲۲۴- با توجه به واقعهٔ ابلاغ آیات اولیهٔ سورهٔ توبه در آستانهٔ ماه ذی‌الحجهٔ سال نهم هجری، کدام گزینه، موارد درست را مشخص کرده است؟

الف) رسول خدا در ابتدا ابوبکر را برای ابلاغ اعزام کرد، اما با پیام جبرئیل مبنی بر این‌که این آیات باید توسط پیامبر یا فردی از خودِ او ابلاغ شود، امام علی (ع) مأمور شد و آیات را در مِنا به مدت سه روز به گوش حاجیان رساند.

ب) طبق پیام برائت، تمامی پیمان‌های مشرکان با پیامبر بلافاصله ملغی اعلام شد و به همهٔ آنان چهار ماه مهلت داده شد تا سرزمین خود را ترک کنند.

ج) بر اساس مفاد این ابلاغ، ورود به بهشت برای کافران ممنوع و انجام طواف با بدن برهنه حرام شد و از سال آینده نیز حج‌گزاری هیچ مشرکی مجاز نبود.

د) امام علی (ع) برای ابلاغ این آیات هم‌زمان با کاروان حجاج از مدینه حرکت نکرد، بلکه به دستور پیامبر سوار بر شتر مخصوص ایشان شد و در میانهٔ راه آیات را از ابوبکر ستاند.

۱) الف، ب و د ۲) ب و ج ۳) الف، ج و د ۴) الف و ب

۲۲۵- پیرامون دستاوردهای رسول خدا (ص)، چند مورد از گزاره‌های زیر، به صورت نادرست تدوین شده است؟

الف) «زدودن غبار تحریف از چهرهٔ انبیای الهی» و «ارائهٔ حقایق غیبی دربارهٔ معاد» در زمرهٔ دستاوردهای بُعد اعتقادی قرار دارد.

ب) «تأکید بر عدم تعدی و نفی ظلم و ظلم‌پذیری» و «التزام به تکالیف مالی چون خمس و زکات» ذیل دستاوردهای بُعد حکومتی طبقه‌بندی شده‌اند.

ج) «نفی تبعیض و تساوی انسان‌ها در برابر مقررات» و «رعایت اصول انسانی در جنگ‌ها» از شاخصه‌های بارز بُعد اجتماعی به شمار می‌روند.

د) «تأکید بر مسئلهٔ خلافت و جانشینی اهل‌بیت به عنوان ادامهٔ مسیر رسالت» به عنوان یک دستاورد اساسی در بُعد حکومتی تبیین شده است.

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

جغرافیای ایران

فصل دوم: جغرافیای طبیعی ایران
(درس‌های ۵ و ۶)
صفحه‌های ۳۴ تا ۶۲

۲۲۶- کدام گزینه پیرامون تأثیر «دریای خزر» و «خلیج فارس» در موارد زیر، کاملاً صحیح بیان شده است؟

الف) تغییرات دمای هوا

ب) میزان بارش باران

۱) دریای خزر و خلیج فارس در مورد «الف»، تقریباً نقش مشابهی را ایفا می‌کنند، اما در مورد «ب» عملکردشان کاملاً متفاوت است.

۲) دریای خزر در موارد «الف» و «ب» نقش مؤثری دارد، اما خلیج فارس در این دو مورد، تقریباً بی‌تأثیر است.

۳) دریای خزر و خلیج فارس در مورد «الف» نقش متفاوتی دارند، اما در مورد «ب» عملکردشان تقریباً مشابه یکدیگر است.

۴) خلیج فارس در موارد «الف» و «ب» نقش مؤثری ایفا می‌کند، اما دریای خزر در این دو مورد، تأثیر چندانی ندارد.

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۲۲۷- با توجه به توضیحات ارائه‌شده، ..... به‌ترتیب با ..... دارد.

الف) در دورهٔ سرد سال وارد کشور می‌شود.

ب) باعث افزایش درجهٔ حرارت هوا می‌شود.

ج) موجب ایجاد بارندگی می‌شود.

۱) «الف» و «ج» - «تودهٔ هوای سرد و خشک سیبری» و «تودهٔ هوای سودانی»، مطابقت و مغایرت

۲) «الف» - «تودهٔ هوای مرطوب غربی» و «تودهٔ هوای سرد و خشک سیبری»، مغایرت و مطابقت

۳) «الف» و «ج» - «تودهٔ هوای مرطوب موسمی» و «تودهٔ هوای سودانی»، مغایرت و مطابقت

۴) «ب» - «تودهٔ هوای سودانی» و «تودهٔ هوای مرطوب موسمی»، مطابقت و مغایرت

۲۲۸- فرض کنید در منطقه‌ای، طی چند سال کاهش ریزش‌های جوی موجب کاهش منابع آب و تضعیف پوشش گیاهی شده و در نتیجه، ریزگردها افزایش یافته‌اند. هم‌زمان، گسترش شهر و فعالیت‌های انسان نیز باعث شده است آثار این بحران بر سلامت مردم و فعالیت‌های شهری بیشتر احساس شود.

کدام گزینه تحلیل دقیق‌تری از این وضعیت و رویکرد مناسب برای مقابله با آن ارائه می‌دهد؟

۱) چون ریزگردها پدیده‌ای جوی هستند، راه‌حل اصلی باید فقط در پیش‌بینی هوا و هشدارهای جوی جست‌وجو شود.

۲) کاهش ریزش‌های جوی صرفاً یک مسئلهٔ طبیعی است و ارتباط مستقیمی با کاهش پوشش گیاهی، منابع آب و گسترش ریزگردها ندارد.

۳) این وضعیت را می‌توان زنجیره‌ای از تغییرات محیطی دانست که در آن کاهش ریزش‌های جوی و ضعف منابع آب می‌تواند به شکل‌گیری ریزگردها کمک کند؛ بنابراین مقابله با آن نیازمند مدیریت منابع آب، توجه به محیط زیست و اتخاذ تصمیم‌های مدیریتی مناسب است.

۴) بهترین راهکار، افزایش مصرف منابع آب برای حفظ فعالیت‌های انسانی است؛ زیرا کاهش منابع آب مهم‌ترین پیامد ریزگردها محسوب می‌شود.

۲۲۹- با توجه به ویژگی‌های دریاهای ایران کدام گزینه، به‌ترتیب مطالب مناسبی برای موارد «الف» تا «د» ارائه می‌دهد؟

۱) از رودهای پرآب شرق کشور تغذیه می‌شود. ـ سطح آب بالاتری دارد. ـ امکان پرورش و صید ماهی و میگو را به‌وجود آورده است. ـ هشت کشور در اطراف آن قرار دارند.

۲) حاصل حرکت صفحات کرهٔ زمین است. ـ برخی جزایر آن قابل سکونت هستند. ـ بین ایران و امارات مشترک است. ـ برای عبور نفتکش‌های غول پیکر نامناسب است.

۳) امکان تجارت دریایی را فراهم کرده است. ـ در مجاورت کمربند پرفشار جنب حارّه‌ای قرار دارد. ـ از سواحل گرم و شرجی برخوردار است. ـ جزیرهٔ لاوان در آن واقع شده است.

۴) به‌طور غیرمستقیم به آب‌های آزاد راه دارد. ـ دارای تنها رودخانهٔ قابل کشتیرانی ایران است. ـ در مجاورت کشوری قرار دارد که تودهٔ هوای گرم و خشک از آنجا وارد ایران می‌شود. ـ در ساخت و توسعهٔ بنادر با محدودیت مواجه نیست.

۲۳۰- کدام گزینه متن زیر را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

«در نواحی غربی ایران، میزان آبدهی رودها ... و تعداد دریاچه‌های ...، ... است. همچنین رودهایی که از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند، ... نیستند و اگر کانون‌های آبگیر، ذخیرهٔ برف خود را تا ابتدای ماه‌های ... سال حفظ کنند، کانون‌های ... هستند.»

۱) بیشتر از نواحی شرقی ـ دائمی ـ بیشتر از نواحی شرقی ـ فصلی ـ گرم ـ فصلی

۲) کمتر از نواحی شرقی ـ فصلی ـ بیشتر از نواحی شرقی ـ دائمی ـ سرد ـ فصلی

۳) بیشتر از نواحی شرقی ـ دائمی ـ کمتر از نواحی شرقی ـ فصلی ـ سرد ـ فصلی

۴) کمتر از نواحی شرقی ـ فصلی ـ بیشتر از نواحی شرقی ـ دائمی ـ گرم ـ دائمی

تاریخ (۲)	اگر به سؤال‌های ۲۲۱ تا ۲۳۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۲۳۱ تا ۲۴۰ پاسخ دهید. وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه	درس‌های ۷ تا ۹ صفحه‌های ۵۷ تا ۸۹

۲۳۱- دلیل اهمیت علمی و فرهنگی دوران زندگی امام حسن عسکری (ع) چه بود؟

۱) تدوین و نگارش آثار علمی و مذهبی شیعه
۲) تربیت عالمان برای انتقال مطالب به نسل‌های بعد
۳) پاسخ‌گویی به مسائل و شبهات دینی
۴) انتشار افکار و نظرات مختلف

۲۳۲- عواملی مانند تقیهٔ نایبان خاص حضرت مهدی (عج) و عدم دسترسی شیعیان به مراکز علمی و فرهنگی به چه چیزی منجر شد؟

۱) به وجود آمدن فرقه‌ها و افکار انحرافی
۲) معرفی وکلایی از طرف نایبان خاص امام زمان (عج)
۳) مدوّن و مکتوب کردن علوم اهل بیت توسط علما و اندیشمندان شیعه
۴) کاستن از فشارهای تحمیل شده بر شیعیان توسط شیعه‌های نفوذی در دستگاه خلافت

۲۳۳- کدام گزینه در رابطه با دوران امامت حضرت مهدی (عج) در دورهٔ غیبت صغری صحیح است؟

۱) از لحاظ سیاسی شیعیان از آزادی سیاسی و اجتماعی برخوردار بودند.
۲) در این دوره مرجع علمی و فکری شیعیان نایبان آن حضرت بود.
۳) شیعیان در بعضی مناطق جهان اسلام سکونت داشتند و مراکز علمی و فرهنگی نیز در دسترس آن‌ها بود.
۴) نایبان به طور مستقیم از طرف ایشان انتخاب شدند و مراکز استقرار آن‌ها شهر بغداد بود.

۲۳۴- شباهت تاریخ‌های عمومی و سلسله‌ای در کدام موضوع نمایان است؟

۱) موضوعات و مطالب آن دو مربوط به یک دوره از تاریخ است.
۲) هر دو منبع به رویکردهای سیاسی و نظامی توجه دارند و به سایر موضوعات در آن پرداخته نمی‌شود.
۳) در هر دو، اسناد رسمی و روایات معتبر اطلاعات مفیدی را در اختیار مخاطبان قرار می‌دهند.
۴) مورخان این تاریخ‌نگاری‌ها به دستور فرمانروایان رویدادها را ثبت و ضبط می‌کردند.

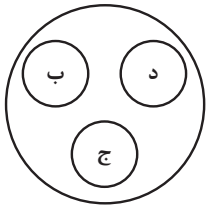
۲۳۵- «آقای اکبری می‌خواهد پیرامون تاریخ ایران در دوران اسلامی، تحقیق کند. او به منظور انجام مهم‌ترین رسالت خود، یعنی تلاش برای فهم دقیق رویدادهای گذشته، می‌خواهد به منابع تاریخی مراجعه کند؛ اما از آن‌جاکه این منابع از گونه‌های متنوعی برخوردار است، صرفاً به دنبال آثاری است که بتواند از طریق آنان اطلاعات بسیار مفیدی برای بازآفرینی گذشته، استخراج کند.» این مورخ، می‌تواند از کدام‌یک از آثار زیر، بهره‌مند شود؟

۱) آثار و بناهای برجای‌مانده از دورهٔ تاریخی
۲) ابزارها و وسایل دست‌ساختهٔ انسان
۳) کتاب‌های تاریخی
۴) اسناد برجای‌مانده از دیوان‌های حکومتی

جغرافیا (۲)

فصل دوم: نواحی طبیعی
فصل سوم: نواحی انسانی
(درس‌های ۵ و ۶)
صفحه‌های ۵۳ تا ۸۲

۲۳۶- اگر تصویر زیر به‌طور کلی، نمایش یک «زیست‌بوم (بیوم)» باشد، کدام‌یک از گزینه‌های زیر، نادرست تدوین شده است؟

۱) «ب» شامل دو بخش زنده و غیرزنده است که در بخش موجودات زنده، چندین نوع تولیدکننده و چندین نوع مصرف‌کننده دیده می‌شود.

۲) «ب» و «د» درون این زیست‌بوم قرار گرفته‌اند، زیرا از لحاظ انواع گونه‌های گیاهی و جانوری، میان آن‌ها مشابهت وجود دارد.

۳) در مطالعات جغرافیای زیستی، اجزای «ب»، «ج» و «د» هرکدام می‌توانند نمایش‌دهندهٔ یک بوم سازگان (اکوسیستم) باشند.

۴) «ج» می‌تواند بیانگر یک جنگل، چمنزار یا دریاچه باشد که خود، مجموعه‌ای از موجودات زندهٔ متعدد در تعامل با محیط است.

۲۳۷- با توجه به موارد داده‌شده، کدام‌یک از گزینه‌های زیر به مفاهیم درستی اشاره دارد؟

الف) تولید انرژی

ب) کاربرد در تحقیقات نجومی و صنایع هوافضا

ج) استخراج معادن

۱) «الف» ← قابلیت مشترک نواحی کوهستانی و ساحلی - «ب» ← قابلیت مشترک نواحی کوهستانی و بیابانی

۲) «ب» ← قابلیت مشترک نواحی بیابانی و کوهستانی - «ج» ← قابلیت مشترک نواحی ساحلی و بیابانی

۳) «ب» ← قابلیت مشترک نواحی بیابانی و ساحلی - «ج» ← قابلیت مشترک نواحی کوهستانی و بیابانی

۴) «الف» ← قابلیت مشترک نواحی بیابانی و ساحلی - «ج» ← قابلیت مشترک نواحی کوهستانی و بیابانی

۲۳۸- چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

الف) زبان عربی، زبان رسمی بیش از ۳۰ کشور و یکی از زبان‌های رسمی سازمان ملل متحد است.

ب) مردم انگلستان، اسپانیا، روسیه، هند و ایران به زبان‌های مختلفی صحبت می‌کنند، اما همگی جزء خانوادهٔ زبانی هند و اروپایی محسوب می‌شوند.

ج) کشورهایی که در مرکز و جنوب آفریقا قرار دارند، به زبان عربی سخن می‌گویند.

د) در نتیجهٔ عصر اکتشافات جغرافیایی که در قرن‌های ۱۵ و ۱۶ میلادی رخ داد، زبان انگلیسی و زبان‌های دیگر همچون فرانسوی و اسپانیایی، در قاره‌های مختلف به‌جز قارهٔ آسیا رواج پیدا کرد.

هـ) مردم ناحیهٔ ولز که در انگلستان «اقلیت» محسوب می‌شوند، تلاش می‌کنند تا از طریق برگزاری کلاس‌های زبان برای مهاجران، این زبان را ترویج دهند.

۱) پنج ۲) چهار ۳) سه ۴) دو

۲۳۹- صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر، در کدام گزینه به‌ترتیب آمده است؟

الف) فرهنگ هر ناحیه، موجب به‌وجود آمدن چشم‌اندازهای خاصی در آن ناحیه می‌شود.

ب) فرهنگ اسلامی در نیمهٔ جنوبی قارهٔ آفریقا رواج دارد.

ج) در بین عناصر فرهنگی، دین نقش مهمی در خلق چشم‌اندازهای فرهنگی دارد.

د) دین مسیحیت در اروپا ظهور کرد، اما امروزه شمار پیروان آن در قاره‌های آمریکا، استرالیا و نیوزیلند زیاد است.

۱) غ ـ غ ـ ص ـ غ ۲) ص ـ ص ـ غ ـ غ ۳) غ ـ ص ـ ص ـ ص ۴) ص ـ غ ـ ص ـ غ

۲۴۰- کدام گزینه رابطهٔ میان گسترش ارتباطات و پخش فرهنگی را دقیق‌تر بیان می‌کند؟

۱) گسترش رسانه‌ها، با فراهم‌کردن امکان انتقال پدیده‌های فرهنگی بدون تماس مستقیم، سبب شده است پدیدهٔ پخش فرهنگی غیرمستقیم در دنیای امروز غالب شود.

۲) گسترش رسانه‌ها، با حذف دو عامل مهاجرت و داد و ستد، موجب شده است پخش فرهنگی بیش از قبل در میان نواحی دور از یکدیگر صورت گیرد.

۳) گسترش رسانه‌ها، با افزایش تماس مستقیم میان فرهنگ‌ها، مهم‌ترین عامل تبدیل پخش مستقیم به پخش غیرمستقیم شده است.

۴) گسترش رسانه‌ها، خطری بزرگ برای هویت ملی و بومی نواحی جهان نیست، زیرا فرایند یکسان‌سازی فرهنگ‌ها را از بین می‌برد.

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دورهٔ دوم)

۱۵ آبان

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰

زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

مسئول آزمون	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مسئول دفترچه	حامد کریمی
مدیر گروه مستندسازی	محیا اصغری
مسئول درس مستندسازی	علیرضا همایون‌خواه
ویراستاران مستندسازی	بیتا مرادی، پریا اقبالی
طراحان	حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حامد کریمی، حمید گنجی، رامتین شمشکی، فرزاد شیرمحمدلی
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	معصومه روحانیان
ناظر چاپ	حمید عباسی

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

برای مشاهدهٔ پاسخ‌ها، به صفحهٔ شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

استعدادتحلیلی

۳۰ دقیقه

۲۵۱- برخلاف ویروس‌ها که موجوداتی بیگانه و مشخص هستند، سرطان یک موجودیت واحد نیست، بلکه مجموعه‌ای از خطاهای ژنتیکی در خودِ سلول‌های بدن است. واکسن‌های معمول، بدن را برای مقابله با یک عامل خارجی آموزش می‌دهند، اما در سرطان، هدف باید سلول‌های خودی باشد که تغییر ماهیت داده‌اند. تشخیص مرز دقیق میان «سلول سالم» و «سلول سرطانی» بسیار دشوار است؛ زیرا اگر سیستم ایمنی بیش از حد فعال شود، به سلول‌های سالم خودی حمله می‌کند. بنابراین، هدف قرار دادنِ دقیق و هوشمندانهٔ این سلول‌های متمایز، بزرگ‌ترین مانع ساخت واکسن است.

متن بالا در پی پاسخ دادن به کدام پرسش است؟

۱) بیماری‌های خودایمنی چگونه ایجاد می‌شوند؟

۲) درمان سرطان یا پیشگیری از آن، چه دشواری‌هایی نسبت به درمان بیماری‌های ویروسی یا پیشگیری از آن‌ها دارد؟

۳) چه عواملی باعث می‌شود سلولی را سلولی سالم و سلولی دیگر را سلولی سرطانی بدانیم؟

۴) آیا تقویت سیستم ایمنی بدن برای رویارویی با ویروس‌ها، به تقویت توانایی بدن در مقابله با سرطان‌ها کمک می‌کند؟

۲۵۲- از دیدگاه روان‌شناسی تکاملی، تفاوت در طول موی سر بین زنان و مردان ممکن است نشان‌دهندهٔ پیام‌های زیستی باشد. در زنان، موهای بلند با سلامت و توانایی باروری مرتبط دانسته شده است، زیرا سلامت پوست و مو بازتابی از وضعیت تغذیه و هورمون‌هاست. در مقابل، کوتاه بودن موی مردان در طول تکامل، احتمالاً با مدیریت گرمای بدن، کاهش انگل‌ها و همچنین نمایش آمادگی برای فعّالیت‌های جسمانی و شکار مرتبط بوده است. این الگوها، راهی برای نمایش سلامت و ویژگی‌های ژنتیکی در جوامع باستانی بوده‌اند.

کدام گزینه را از متن بالا می‌توان برداشت کرد؟

۱) انگل‌های انسانی فرصت بهتری برای رشد در موهای کوتاه دارند تا در موهای بلند.

۲) ویژگی‌های ژنتیکی جوامع باستانی را نمی‌توان در ظاهر افراد دید، چرا که آدمی توان تغییر ظاهر خود را یافته است.

۳) تفاوت‌های ظاهری انسان‌ها با تاریخ تکامل، حدّاقل به طور کامل بی‌نسبت نیست.

۴) در طول تکامل آدمی، مدیریت گرمای بدن، برای زنان اهمّیت بیشتری داشته است تا برای مردان.

۲۵۳- کاغذهای کتاب معمولاً از دو دستهٔ اصلی تشکیل شده‌اند: کاغذهای «چوبی» و کاغذهای «پالپ بازیافتی». فرآیند تولید کاغذ با خرد کردن چوب و جداسازی الیاف سلولزی از لیگنین آغاز می‌شود، ماده‌ای که چوب را سخت می‌کند. در ادامه برای چاپ کتاب، از کاغذهای «بدون اسید» استفاده می‌شود تا در طول زمان دچار زردی و ترد شدن نشوند. کاغذهای «کرم‌رنگ»، با افزودن مواد معدنی خاص، بازتاب نور کمتری دارند تا چشم خواننده خسته نشود، در حالی که کاغذهای «آهارخورده» برای چاپ تصاویر با کیفیت بالا به‌کار می‌روند

کدام گزینه از متن بالا برداشت می‌شود؟

۱) بهتر است از کاغذهای پالپ بازیافتی که اسید ندارند، در تولید کتاب‌های نفیس استفاده شود.

۲) در تولید کاغذ، نه منابع اوّلیه به یک نوع خاص محدود می‌شود و نه روش و نه محصول نهایی.

۳) کاغذهای چوبی برای تولید کتاب‌هایی که چشم را کمتر خسته می‌کنند، مناسبترند.

۴) اگرچه روش‌های تولید کاغذ متفاوت است، ولی منابع بومی هر ناحیه نوع کاغذهای تولیدی آن را معلوم می‌کنند.

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۲۵۴- ارقام گوناگون خرما مانند پیارم و کبکاب، به واسطهٔ تفاوت در اقلیم رویش، میزان رطوبت و بافت سلولی، ویژگی‌های تغذیه‌ای و ظاهری متمایزی دارند. خرمای پیارم به عنوان رقمی خشک و نیمه‌خشک، با قندهای منسجم و بافت گوشتی فشرده، در مناطق کوهستانی و با روش‌های منظّم پرورش می‌یابد؛ در حالی که خرمای کبکاب از ارقام تر و شهددار بوده و در شرایط شرجی نخلستان‌های گرمسیری با نیاز آبی بیشتر تولید می‌شود. این تفاوت در درصد رطوبت بافت، مستقیماً بر میزان غلظت کالری در واحد وزن و نیز طعم آن‌ها اثر می‌گذارد.

کدام گزینه ازمتن بالا برداشت می‌شود؟

۱) هم طعم خرما به درصد رطوبت بافت آن وابسته است و هم میزان کالری آن.

۲) در خرمای کبکاب در قیاس با خرمای پیارم، قندها انسجام بیشتر و بافت گوشتی فشرده‌تر دارند.

۳) در شرایط شرجی نخلستان‌های گرمسیری، تولید خرمای پیارم به‌صرفه‌تر و باکیفیت‌تر است.

۴) کشت خرما به روش منظّم در ایران صرفاً در نخلستان‌های گرمسیری انجام می‌شود.

*** در سه پرسش بعدی تعیین کنید کدام گزینه با پر کردن جای خالی متن، آن را بهتر ادامه می‌دهد.**

۲۵۵- دانش ما از زبان‌های هندواروپایی به‌دلیل نبودِ «آینهٔ زنده» ناقص است. اگرچه می‌توان با روش «بازسازی زبان‌های مادر»، پیوند میان واژگانی نظیر «مادر» در فارسی و «Mother» در انگلیسی را یافت، اما هیچ منبع نوشتاری مستقیمی از زبان اصلی هندواروپایی نخستین در دسترس نیست. این زبان، زبانی فرضی است که دانشمندان از طریق مقایسهٔ زبان‌های موجود مانند لاتین، سنسکریت و یونانی آن را بازسازی کرده‌اند. در واقع . . .

۱) زبان‌های هندواروپایی تا پیش از رسیدن به مرحلهٔ خط در تکامل انسان از میان رفته‌اند.

۲) ما تنها سایه‌هایی را از یک حقیقتِ ازدست‌رفته در اختیار داریم.

۳) زبان‌های متفاوت هندواروپایی آن چنان که ما می‌اندیشیم از یکدیگر دور نیستند.

۴) دانش ما از زبان‌ها، در مقام مقایسه با دانش‌های تجربی، بسیار اندک است.

۲۵۶- تبلیغات با بهره‌گیری از «سوگیری‌های شناختی»، فرآیند تصمیم‌گیری منطقی ما را مختل می‌کنند. برای نمونه، «اثر لنگر انداختن» باعث می‌شود وقتی قیمت اوّل را بسیار بالا می‌بینیم، قیمت دوم حتّی اگر گران باشد، به‌نظر منطقی بیاید. همچنین، تبلیغات با ایجاد «نیاز کاذب» از طریق تحریک سیستم پاداش در مغز، ما را به سمت خرید سوق می‌دهند. در واقع، تبلیغات به‌جای پاسخ به نیازهای واقعی، . . .

۱) بر نقاط ضعفِ سیستمِ پردازشِ اطّلاعات در مغز تمرکز می‌کنند.

۲) در پی جلوگیری از پیشرفت حقیقی فرد و جامعه هستند.

۳) به دنبال ایجاد گردش اقتصادی مثبت پول در جامعه هستند.

۴) نیازهای نادرست ایجاد می‌کند و مخاطب را در پاسخ به آن نیازها ناتوان جلوه می‌دهد.

۲۵۷- توقّفِ موقّتِ فعّالیت‌های صنعتی و کاهشِ ترافیکِ وسایل نقلیه در دوران کرونا، منجر به کاهش چشم‌گیرِ انتشار گازهای گلخانه‌ای و بهبود کیفیت هوا شد. همچنین، کاهشِ فعالیت‌های گردشگری، فشار بر زیستگاه‌ها و حیات‌وحش را کم کرد. با این حال، . . .

۱) قلمرو زیست برخی حیوانات نظیر برخی دلفین‌ها در برخی اقیانوس‌ها بیشتر شد.

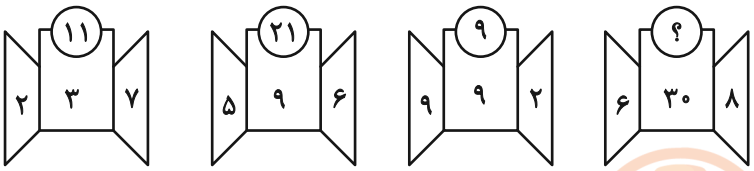
۲) این بهبود تنها یک وقفهٔ گذرا بود و با بازگشتِ فعالیت‌های انسانی، اثرات مثبت آن به‌سرعت ناپدید شد.

۳) تغییرات ساختاری در نحوهٔ تولید و مصرف انرژی انسانی در دوران پس از کرونا امیدبخش است.

۴) دوران کرونا دوران تغییراتی در زندگی شخصی و اجتماعی بسیاری از اشخاص نیز بود و بعضاً به پیشرفت‌هایی منجرشد.

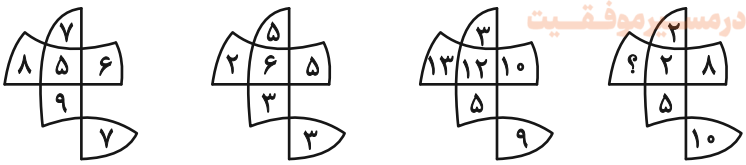
در چهار پرسش بعدی، رابطه‌ای منطقی بین عددها و جایگاه‌های آن‌ها هست. بر اساس این رابطه‌ها، عدد جایگزین علامت سؤال را تعیین کنید.

۲۵۸-

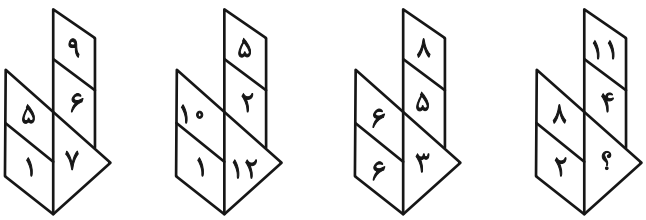
۱) ۱۵
۲) ۱۶
۳) ۱۷
۴) ۱۸

۲۵۹-

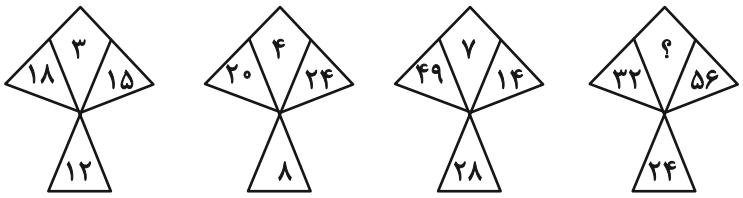
۱) ۵
۲) ۶
۳) ۷
۴) ۸

۲۶۰-

۱) ۱۱
۲) ۱۲
۳) ۱۳
۴) ۱۴

۲۶۱-

۱) ۵
۲) ۶
۳) ۷
۴) ۸

۲۶۲- اگر فروشنده‌ای قیمت کالایی را که پیش از این بیست درصد قیمت فروش برای او سود داشت، به اندازهٔ پنج درصد قیمت خرید خود ارزان کند، چند درصد قیمت خرید خود روی آن سود خواهد داشت؟

۱) ٪ ۵
۲) ٪۱۲
۳) ٪۱۵
۴) ٪ ۲۰

۲۶۳- قرار بود هشت کارگر، بار ۴۵ کامیون را در چهار روز هشت ساعتهٔ کاری جابه‌جا کنند، ولی بعد از یک روز کار، دوتا از کارگرها از کار انصراف دادند. کارگرهای باقی‌مانده باید چند ساعت در روز کار کنند تا کار در مهلت مقرّر تمام شود؟

۱) نزدیک به ۹ ساعت
۲) نزدیک به ۱۱ ساعت
۳) نزدیک به ۱۳ ساعت
۴) نزدیک به ۱۵ ساعت

ترنج بوک
تلاشی درمسیر موفقیت

*** شخصی یک کیلوگرم گردوی با پوست، دو کیلوگرم هلو و سه کیلوگرم انجیر خرید و وقتی به خانه رسید، تعداد هر کدام را شمرد: بیست‌وچهار گردو، پنج هلو و هجده انجیر. او مجموعاً معادل یک‌صدوهشت واحد پول پرداخته بود و می‌دانست هر کیلوگرم هلو سه برابر هر کیلوگرم گردو و هر کیلوگرم گردو یک‌ونیم برابر هر کیلوگرم انجیر قیمت داشته است. بر این اساس به دو پرسش بعدی پاسخ دهید.**

۲۶۴- هر کیلوگرم انجیر چند واحد پولی قیمت داشته است؟

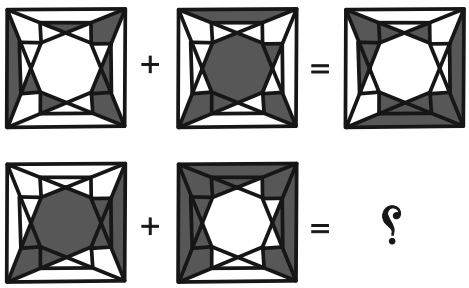
۱) ۶
۲) ۸
۳) ۱۲
۴) ۱۸

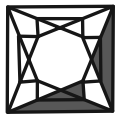
۲۶۵- هر دانهٔ هلو به‌طور میانگین چند واحد پولی قیمت داشته است؟

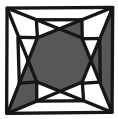
۱) ۶
۲) ۷/۲
۳) ۱۴/۴
۴) ۱۸/۸

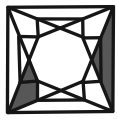
* در دو پرسش بعدی تعیین کنید کدام شکل الگوی صورت سؤال را بهتر کامل می‌کند.

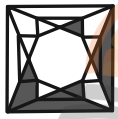
-۲۶۶

۱)

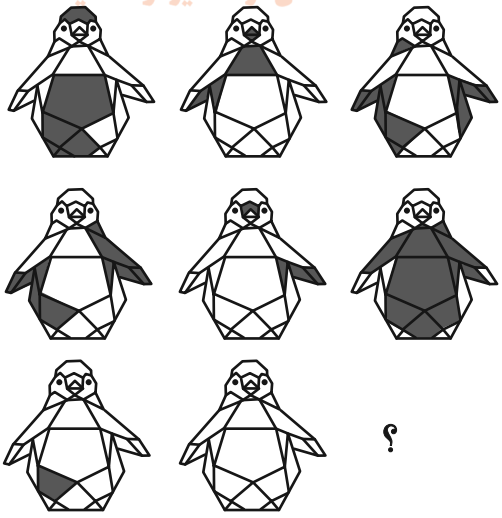
۲)

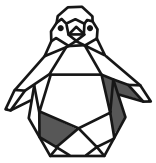
۳)

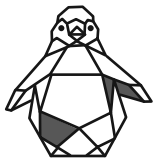
۴)

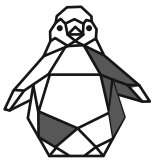
ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

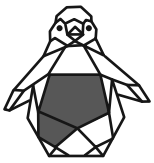
-۲۶۷

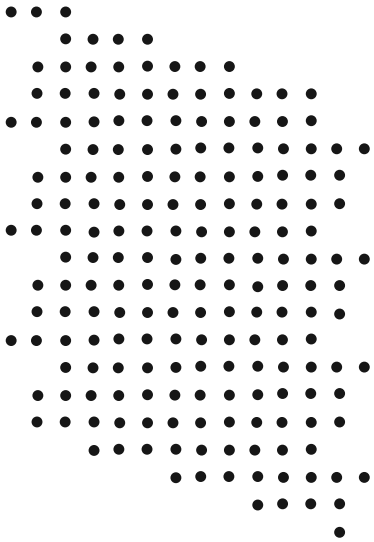
۱)

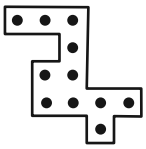
۲)

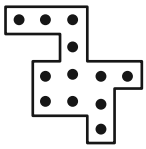
۳)

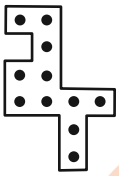
۴)

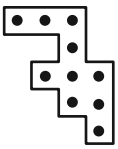
۲۶۸- شکل زیر از تکرار بدون دوران و تغییر کدام گزینه حاصل شده است؟

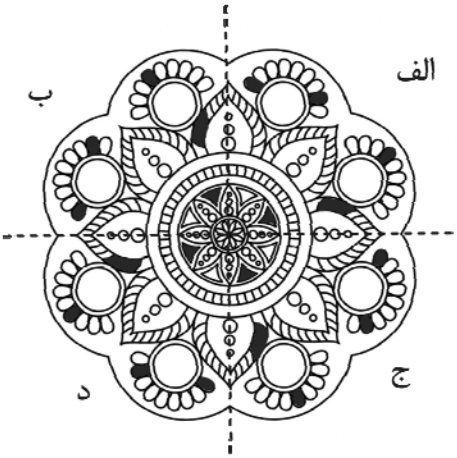
۱)

۲)

۳)

۴)

۲۶۹- کدام ناحیهٔ شکل زیر، تقارن آن را به‌هم ریخته است؟

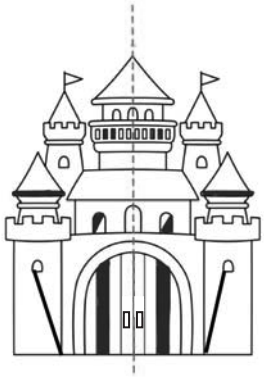
۱) الف

۲) ب

۳) ج

۴) د

۲۷۰- چند ناحیه در شکل زیر هست که با اصلاح آن‌ها، شکل نسبت به خط‌چین رسم‌شده تقارن پیدا خواهد کرد؟

۱) یک

۲) دو

۳) سه

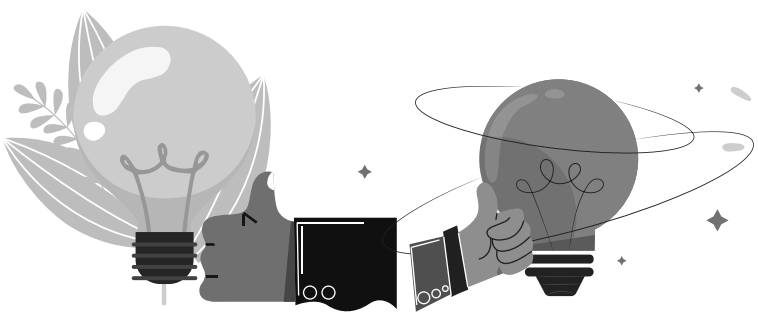
۴) چهار

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

منابع مناسب هوش و استعداد
دوره دوم

دانش‌آموز عزیز، سؤالات عمومی از شمارهٔ ۲۷۱ شروع می‌شود، دقت نمایید تا گزینه‌ها را به‌درستی وارد پاسخبرگ کنید.

دفترچهٔ سؤال

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

عمومی دوازدهم

رشتهٔ انسانی

۱۵ آبان ماه ۱۴۰۵

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شمارهٔ سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی ۳	۱۰	۲۸۰-۲۷۱	۱۰
دین و زندگی ۳	۱۰	۲۹۰ - ۲۸۱	۱۰
زبان انگلیسی ۳	۱۰	۳۰۰- ۲۹۱	۱۰
جمع دروس عمومی	۳۰	ـــــ	۳۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

فارسی	حسن افتاده، حسین پرهیزگار، نازنین‌فاطمه حاجیلو، سعید جعفری، ابوالفضل عباس‌زاده، محسن فدایی
دین و زندگی	محسن بیاتی، فردین سماقی، مرتضی محسنی‌کبیر، میثم هاشمی
زبان انگلیسی	رحت‌اله استیری، آرمین رحمانی، عقیل محمدی‌روش

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	مسئول درس مستندسازی
فارسی	نازنین‌فاطمه حاجیلو	نازنین‌فاطمه حاجیلو	محسن اصغری مرتضی منشاری	ـــ	فریبا رئوفی، محسن جمشیدی، مهشید سعیدی، مائده ملکی
دین و زندگی	بهنام رسولی	بهنام رسولی	امیرمهدی افشار	محمدفرحان فخاریان	سجاد حقیقی‌پور
اقلیت‌های مذهبی	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	ـــ	ـــ
زبان انگلیسی	رحمت‌اله استیری	رحمت‌اله استیری	محسن رحمانی، فاطمه نقدی	ـــ	سپهر اشتیاقی

مدیران گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۶۴۶۳-۰۲۱

فارسی ۳

۱۰ دقیقه

ادبیات تعلیمی
(مست و هشیار)
ادبیات پایداری
(آزادی، دفتر زمانه، درس آزاد)
درس ۲ تا پایان درس ٤
صفحهٔ ۱۹ تا صفحهٔ ۳۳

۲۷۱- در کدام گزینه معنی واژه‌های مشخص‌شده آمده است؟

- از بهـــر تـــو صـــد بـــار ملامـــت بکشـــم / گـــر بشـــکنم ایـــن عهـــد غرامـــت بکشـــم
- وجـــه خـــدا اگـــر شـــودت منظـــر نظـــر / زیـن پـس شـکی نمانـد کـه صـاحب‌نظـر شـوی

۱) تاوان ـ ذات ۲) عذاب ـ چهره ۳) کیفر ـ روش ۴) ماتمکده ـ صاحب‌جلال

۲۷۲- در کدام گزینه، نادرستی املایی وجود دارد؟

۱) چـــو عـــاجز گشـــت خســـرو در جـــوابش / نیامـــد بـــیش پرســـیدن، ثـــوابش
۲) بگفتـــا دل ز مهـــرش کـــی کنـــی پـــاک؟ / بگفـــت آن‌گـــه کـــه باشـــم خفتـــه در خـــاک
۳) نالـهٔ مـرغ اسـیر ایـن همـه بهـر وطـن اسـت / مسـلک مـرغ گرفتـار قفـس، همچـو مـن اسـت
۴) بـا آنکـه جیـب و جـام مـن از مـال و تهـی اسـت / مـا را فراغتـی اسـت کـه جمشـید جـم نداشـت

۲۷۳- نوع «را» در کدام موارد زیر به‌ترتیب «مفعولی و اضافهٔ گسسته (فکّ اضافه)» است؟

الف) گفت: «بایـد حـد زنـد هشـیار مـردم مسـت را» / گفت: «هشیاری بیار، اینجا کسی هشـیار نیسـت»
ب) گفت: «تـا داروغـه را گـوییم در مسـجد بخـواب» / گفـت: «مسـجد خوابگـاه مـردم بـدکار نیسـت»
پ) گفـت: «دینـاری بـده پنهـان و خـود را وارهـان» / گفـت: «کـار شـرع کـار درهـم و دینـار نیسـت»
ت) گفت: «نزدیک است والی را سرای آن جـا شـویم» / گفـت: «والـی از کجـا در خانـهٔ خمّـار نیسـت؟»

۱) پ، ب ۲) الف، ت ۳) ب، ت ۴) پ، الف

۲۷۴- در کدام گزینه «حذف فعل به قرینهٔ معنایی یا لفظی» دیده نمی‌شود؟

۱) فکـــری ای هـــم‌وطنـــان در ره آزادی خـــویش / بنماییـد کـه هـر کـس نکنـد، مثـل مـن اسـت
۲) جامـه‌ای کـاو نشـود غرقـه بـه خـون بهـر وطـن / بدر آن جامـه کـه ننـگ تـن و کـم از کفـن اسـت
۳) همّـــتم بدرقـــهٔ راه کـــن ای طـــایر قـــدس / کـــه دراز اســـت ره مقصـــد و مـــن نوســـفرم
۴) گفت: «مستی، زان سبب افتان و خیـزان مـی‌روی» / گفت: «جرم راه رفـتن نیسـت، ره همـوار نیسـت»

۲۷۵- آرایهٔ «تلمیح» در کدام بیت زیر یافت می‌شود؟

۱) گفت: «مستی زان سبب افتـان و خیـزان مـی‌روی» / گفت: «جرم راه رفـتن نیسـت، ره همـوار نیسـت»
۲) بگفـــت او آن مـــن شـــد، زو مکـــن یـــاد / بگفـــت ایـــن کـــی کنـــد، بیچـــاره فرهـــاد؟
۳) آن کسـی را کـه در ایـن ملـک سـلیمان کـردیم / ملـت امـروز یقـین کـرد کـه او اهـرمن اسـت
۴) گفـت: «مـی‌بایـد تـو را تـا خانـهٔ قاضـی بـرم» / گفت: «رو، صبح آی، قاضی نیمه‌شب بیدار نیست»

ترنج پول
تلاشی در مسیر موفقیت

۲۷۶- بخش‌های مشخص‌شده در هر یک از ابیات، به‌ترتیب کدام آرایه را دارند؟

الف) گفت: دیناری بده پنهان و خود را وارهان / گفت: کار شرع، کار درهم و دینار نیست

ب) نخستین بار گفتش کز کجایی؟ / بگفت از دار ملک آشنایی

پ) با محتسبم عیب مگویید که او نیز / پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است

ت) نشاط غربت از دل کی برد حبّ وطن بیرون / به تخت مصرم اما جای در بیت‌الحزن دارم

ث) انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی / چون فرخی، موافق ثابت‌قدم نداشت

۱) مجاز، تشبیه، ایهام، تناقض، کنایه
۲) تناسب، استعاره، ایهام، پارادوکس، مجاز
۳) مجاز، استعاره، ایهام تناسب، تناقض، مجاز
۴) تناسب، تشبیه، ایهام تناسب، پارادوکس، کنایه

۲۷۷- در چند بیت از بیت‌های زیر، شیوهٔ طنز دیده می‌شود؟

الف) با مُحتسبم عیب مگویید که او نیز / پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است

ب) مُحتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت / مست گفت: «ای دوست این پیراهن است افسار نیست»

پ) بگفتا جان‌فروشی در ادب نیست / بگفت از عشق‌بازان این عجب نیست

ت) گفت: «ازبهر غرامت جامه‌ات بیرون کنم» / گفت: «پوسیده است جز نقشی ز پود و تار نیست»

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۲۷۸- کدام‌یک از گزاره‌های زیر، نادرست است؟

۱) بیت «فکری ای هم‌وطنان در ره آزادی خویش / بنمایید که هرکس نکند مثل من است» نمونه‌ای از آن اشعار وطنی عارف قزوینی است که به سلطهٔ بیگانگان و بیدادگری محمدعلی‌شاه قاجار اشاره دارد.

۲) به غزل‌هایی که محتوای آن‌ها بیشتر مسائل سیاسی و اجتماعی است، «غزل اجتماعی» می‌گویند؛ در اوایل عصر قاجار با توجه به دگرگونی‌های سیاسی و اجتماعی این نوع غزل رواج یافت.

۳) بیت «خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد/ ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است» نمونه‌ای از غزل اجتماعی می‌باشد.

۴) در سروده‌های شاعرانی چون محمدتقی بهار، عارف قزوینی و فرخی یزدی می‌توان نمونه‌ای از غزل اجتماعی را یافت.

۲۷۹- در کدام بیت به پدیدهٔ اجتماعی زمان شاعر درست اشاره نشده است؟

۱) گفت: «نزدیک است والی را سرای، آنجا شویم» / گفت: «والی از کجا در خانهٔ خمار نیست؟» (فساد حاکمان)

۲) گفت: «دیناری بده پنهان و خود را وارهان» / گفت: «کار شرع، کار درهم و دینار نیست» (رشوه‌گیری در جامعه)

۳) گفت: «از بهر غرامت، جامه‌ات بیرون کنم» / گفت: «پوسیده است، جز نقشی ز پود و تار نیست» (فقر جامعه)

۴) گفت: «آگه نیستی کز سر درافتادت کلاه» / گفت: «در سر عقل باید، بی‌کلاهی عار نیست» (اوضاع نامساعد جامعه)

۲۸۰- باتوجه به ابیات زیر، پاسخ مناسب پرسش‌ها به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود / در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی

گر در سرت هوای وصال است حافظا / باید که خاک درگه اهل هنر شوی»

الف) در بیت دوم، شاعر لازمهٔ وصال یار را چه می‌داند؟

ب) بیت نخست، با بیت کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟

۱) ایثار و جان‌فشانی ـ خواب و خورت ز مرتبهٔ خویش دور کرد/ آن‌گه رسی به خویش که بی‌خواب و خور شوی

۲) تواضع و فروتنی ـ گر نور عشق حق به دل و جانت افتد/ بالله کز آفتاب فلک خوب‌تر شوی

۳) ایثار و جان‌فشانی ـ وجه خدا اگر شودت منظر نظر/ زین پس شکی نماند که صاحب‌نظر شوی

۴) تواضع و فروتنی ـ یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر/ کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی

دین و زندگی ۳

دانش‌آموزان **اقلیت‌های مذهبی**، شما می‌توانید در صورت این‌که حضوری امتحان می‌دهید سؤالات مربوطه را از مسئول حوزه دریافت کنید و در صورتی که آنلاین امتحان می‌دهید، سؤال‌ها را دانلود کنید.

۱۰ دقیقه

یگانه بی‌همتا، توحید و سبک زندگی
درس ۲ و ۳
صفحهٔ ۱۶ تا صفحهٔ ۳۸

۲۸۱- براساس کدام یک از مراتب توحید «خداوند جهان را اداره می‌کند و آن را به سوی مقصدی که برایش معین فرموده، هدایت می‌نماید و پیش می‌برد»؟

۱) توحید در خالقیت
۲) توحید در ولایت
۳) توحید در ربوبیت
۴) توحید در مالکیت

۲۸۲- براساس کدام یک از مراتب توحید، اگر انسان دریابد که زارع حقیقی و پرورش‌دهندهٔ اصلی زراعت، خداوند است، باید شکرگزار او باشد؟

۱) توحید در خالقیت
۲) توحید در ولایت
۳) توحید در مالکیت
۴) توحید در ربوبیت

۲۸۳- عبارت قرآنی که «در عسل برای مردم شفاست.» یادآور کدام نکته است؟

۱) برای قبول توحید در ربوبیت ضرورتی ندارد که هرگونه اثر را از اشیا سلب کنیم.
۲) توحید در ربوبیت بدین معناست است که موجودات نقشی در تدبیر سایر مخلوقات ندارند.
۳) شفابخشی عسل مستقل و از اذن خداوند بی‌نیاز است.
۴) خداوند متعال برای شفابخشی علاوه بر راه‌های مادی از راه‌های معنوی هم بهره جسته است.

۲۸۴- به‌ترتیب، رسیدن به جلوه‌های کوچکی از کرامات بازخورد چیست و این توانمندی به کدام ویژگی خلقت اشاره می‌کند؟

۱) دستیابی به معرفت الهی ـ نظام خلقت مبتنی بر عدل است.
۲) دستیابی به معرفت الهی ـ نظام خلقت مبتنی بر حق است.
۳) پیمودن مراحل کمال ـ نظام خلقت مبتنی بر حق است.
۴) پیمودن مراحل کمال ـ نظام خلقت مبتنی بر عدل است.

۲۸۵- به‌ترتیب، در چه صورت انسان، زندگی خود را صرف رسیدن به لذات مادی می‌کند و بازتاب توحید در زندگی چیست؟

۱) اگر روح خود را با لذات مادی سیراب نمود و خوشبخت گردید. ـ عقیده به توحید
۲) اگر روح خود را با لذات مادی سیراب نمود و خوشبخت گردید. ـ توحید عملی
۳) اگر پذیرفت و ایمان پیدا کرد که سعادت بشر در کسب ثروت است. ـ توحید عملی
۴) اگر پذیرفت و ایمان پیدا کرد که سعادت بشر در کسب ثروت است. ـ عقیده به توحید

۲۸۶- ملاک و معیار ارزیابی درجهٔ ایمان افراد به خدا کدام است و مؤید این موضوع در کدام آیهٔ شریفه مذکور است؟

۱) تأثیرگذاری بیشتر خدا در زندگی ـ «و من الناس من یعبد الله علی حرفٍ ...»

۲) تأثیرگذاری بیشتر خدا در زندگی ـ «إنَّ الله ربّی و ربکم فاعبدوه ...»

۳) میزان دوری انسان از گناه و فحشا ـ «إنَّ الله ربّی و ربکم فاعبدوه ...»

۴) میزان دوری انسان از گناه و فحشا ـ «و من الناس من یعبد الله علی حرفٍ ...»

۲۸۷- با توجه به آیات قرآن کریم چرا هدایت‌گری و دفاع پیامبر (ص) در مورد شخص مشرک بی‌تأثیر خواهد بود؟

۱) «جعلوا لله شرکاء»

۲) «مَن یعبد الله علی حرف»

۳) «لا یملکون لانفسهم نفعا و لا ضرّا»

۴) «من اتخذ الهه هواه»

۲۸۸- کدام گزینه در مورد «أنا ربُکم الأعلی» نادرست است؟

۱) فرعون خود را پروردگار بزرگ مردم معرفی می‌کرد.

۲) فرعون خود را مالک دیگر جوامع می‌پنداشت.

۳) فرعون خود را مالک کسانی می‌داند که برای آن‌ها تصمیم‌گیری می‌کند.

۴) فرعون خود را برترین اسوه نمی‌دانست.

ترنج بوک
تلاشی در مسیر موفقیت

۲۸۹- کدام گزینه جزء پیامدهای دخالت انسان‌هایی که در واقع خود را مالک و ولی و پرورش‌دهندهٔ (ربّ) جهان می‌پندارند، نیست؟

۱) تخریب محیط زیست

۲) آلوده شدن طبیعت

۳) گسترده شدن دامنهٔ کفر در میان مردم جهان

۴) پیداشدن جوامع بسیار فقیر در کنار جوامع بسیار ثروتمند

۲۹۰- با توجه به آیهٔ شریفهٔ «منَ الناس من یعبدُ الله علی حرفٍ فأن أصابه خیرٌ اطمانَّ به ...» سرنوشت کسی که در صورت رسیدن خیری از طرف خدا، دلش با آن آرام می‌گیرد و در صورتی که بلایی بهش برسد از خدا رویگردان می‌شود، چیست؟

۱) «خسر الدنیا و الآخرة»

۲) «لهم نارُ جهنَّمَ»

۳) «أخذناهم بالعذابِ لعلَّهم یَرجعونَ»

۴) «العذاب من حیثُ لا یشعرون»

زبان انگلیسی ۳

۱۰ دقیقه

Sense of Appreciation
Reading, …, See Also, Listening and Speaking)
صفحهٔ ۲۴ تا صفحهٔ ۳۳

PART A: Vocabulary & Grammar

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

291- I don't think he's … in any social event since he broke his leg, …?

1) been seen/has he
2) seen/didn't he
3) seen/did he
4) been seen/hasn't he

292- The youngest of his three children … for his special ability to speak 10 languages fluently.

1) is remembered
2) were remembered
3) remembers
4) remembered

293- To the best of my knowledge, few people … him as a successful scientist, …?

1) regard/don't they
2) are regarded/aren't they
3) regard/do they
4) are regarded/are they

294- The … of the situation made everyone nervous because nobody knew exactly what would happen.

1) emotion
2) agreement
3) uncertainty
4) inspiration

295- The interviewer used simple questions to … information about the candidate's previous experience and professional skills.

1) elicit
2) confirm
3) pause
4) reply

296- Many students work hard because they believe that a good … can help them achieve their future goals.

1) solution
2) education
3) combination
4) collection

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Respect is a positive feeling or action shown towards someone or something considered important, or held in high regard. It conveys a sense of admiration for good or valuable qualities. It is also the process of honoring someone by showing care, concern, or consideration for their needs or feelings.

Some people may earn the respect of individuals by helping others or by playing important social roles. In many cultures, people are considered to be worthy of respect until they prove otherwise. Acts that show respect may include simple words and phrases like "Thank you" in the West or "Namaste" in the Indian subcontinent, or simple physical signs like a slight bow, a smile, direct eye contact, or a simple handshake; however, those acts may have very different interpretations, depending on the cultural context.

In Islamic cultures, there are many ways to show respect to people. For example, it is recommended to kiss the hands of parents, grandparents and teachers. Also, it is narrated in the sayings of Prophet Muhammad that if people look at the faces of their parents with a smile, they will definitely be rewarded by Allah with success and happiness. Of course, showing respect is not limited to the Islamic religion.

297- It can be understood from the passage that … .

1) all cultures use the same acts to show respect

2) people respect others no matter how important or valuable they are

3) we care about the needs and feelings of those who we respect

4) it's difficult to earn the respect of individuals in some cultures

298- The underlined word "interpretations" in paragraph 2 is closest in meaning to … .

1) meanings 2) combinations

3) processes 4) principles

299- According to the passage, which of the following is TRUE?

1) You consider others worthy of respect until they show they don't deserve it

2) People always use words and phrases to show their respect for each other

3) You respect only important individuals whom you know well

4) People only use simple physical signs like a simple handshake to show respect

300- The passage would most probably continue with a discussion of … .

1) other sayings of prophet Muhammad about parents

2) how to earn the respect of people by playing important social roles

3) the steps to take to make people respect each other

4) ways to show respect in some other religions

کانون فرهنگی آموزش قلم‌چی

کتاب‌های آبی انسانی را پیمانه‌ای تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir